

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ ΚΡΙΣΗ**Καθήλωση αεροπορικών εταιρειών**

Εκατομμύρια «ανοικτά» εισιτήρια και ακυρώσεις καλούνται να διαχειριστούν οι αεροπορικές εταιρείες, που αντιμετωπίζουν μια πρωτοφανή κρίση. Η συντριπτική πλειονότητα των εταιρειών περικόπτεi έως και 90% το πτητικό πρόγραμμα. Από την πλευρά της, η IATA εκτίμησε ότι οι αεροπορικές εταιρείες χρειάζονται έκτακτη βοήθεια ύψους 200 δισ. δολ. **Σελ. 10**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΑΣ**Μηδενική η ανάπτυξη φέτος**

Μηδενική θα είναι η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας το 2020, καθώς το πλήγμα από τον κορωνοϊό θα είναι βαρύ. Αυτό είναι το βασικό σενάριο της Τράπεζας της Ελλάδος όπως περιγράφεται στην έκθεση του διοικητή Γιάννη Στουρνάρα. Ο διοικητής προτείνει εννέα δράσεις για θωράκιση της οικονομίας και την ταχεία ανάκαμψή της την επόμενη μέρα. **Σελ. 16**

ΑΠΕΣΥΡΑΝ 75 ΔΙΣ.**Φυγή επενδυτών από τις αναδυόμενες**

Πολλά χτυπήματα δέχονται οι αναδυόμενες οικονομίες από την άνοδο του δολαρίου, την κατάρρευση των τιμών του πετρελαίου και της πανδημίας του κορωνοϊού. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Διεθνών Χρηματοοικονομικών, οι ξένοι επενδυτές έχουν αποσύρει συνολικά 78 δισ. δολάρια από τα περιουσιακά στοιχεία και από τα ομόλογα των αναδυόμενων αγορών. **Σελ. 9**

Δείκτης & Ογκός του ΧΑΚ

«Helicopter money» και στην Κύπρο

Μέτρα από την κυβέρνηση για ενίσχυση μικρομεσαίων, μεγάλων επιχειρήσεων και αυτοτελώς εργαζομένων

Εντός ολίγων ωρών αναμένεται η ανακοίνωση των μέτρων που θα λάβει η κυβέρνηση για να στηρίξει τις μικρομεσαίες, τις μεγάλες επιχειρήσεις και τους αυτοτελείς εργαζόμενους. Βάσει του Σχεδίου που εκπονήθηκε, αναμένεται να χορη-

γήσουν οι τράπεζες έως και 2 δισεκατομμύρια ευρώ δανεισμού σε επιχειρήσεις που χρειάζονται οικονομική ενίσχυση λόγω της πίεσης που υπάρχει από την πανδημία του κορωνοϊού. Μετά από πολλές συζητήσεις δύο εβδομάδων μεταξύ

Υπουργείου Οικονομικών, Κεντρικής Τράπεζας, φορέων της οικονομίας και κυπριακών τραπεζών, ο δανεισμός θα δίνεται με κυβερνητική εγγύηση. Η κυβερνητική εγγύηση για τα δάνεια, που θα παραχωρηθούν, θα καλύπτει τις ζημιές που θα

προκύψουν στη βάση του Σχεδίου, με καθορισμένο ανώτατο όριο κάλυψης ζημιών που φτάνουν στο 90% στη Δημοκρατία και στο 10% στις τράπεζες. Όσον αφορά στα επιτόκια των δανείων αυτών που θα δοθούν από τις 2 Απριλίου 2020

μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2020, θα κυμαίνονται αναλόγως του αν υπάρξει εξασφάλιση, αναλόγως της διάρκειας του δανείου και αναλόγως του αν ο δανειολήπτης είναι αυτοτελώς εργαζόμενος, μικρομεσαία ή μεγάλη επιχείρηση. **Σελ. 3**

«Πανδημία» και στις καταναλωτικές συνήθειες

Μέχρι τις αρχές του 2020 η κυρίαρχη αντίληψη είναι ότι οι Έλληνες είναι αυτοί που κυρίως κατακλύζουν τα σούπερ μάρκετ σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης. Η κρίση που βιώνει η ανθρωπότητα αποδεικνύει ότι οι συμπεριφορές που αναπτύσσονται κατά τον κόσμο σε μια πανδημία είναι παρόμοιες είτε βρίσκονται στην Αυστραλία, είτε στην Ιταλία, στις ΗΠΑ, στην Ελλάδα ή ακόμη και στην Κίνα. Οι τάσεις της κατανάλωσης εν μέσω κορωνοϊού εμφανίζουν διάφορες φάσεις, όπως οι φάσεις της ίδιας της ασθένειας, οι οποίες σχετίζονται με συγκεκριμένα γεγονότα σε κάθε χώρα και με τη λήψη περιοριστικών μέτρων. **Σελ. 8**

Την έκδοση ευρωομολόγου εξετάζει η Κομισιόν

Θα κάνουμε ό,τι χρειαστεί για να αντιμετωπίσουμε τις επιπτώσεις από τον κορωνοϊό, τονίζει η πρόεδρος της Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ακολουθώντας την πολιτική «θα εξαντλήσουμε όλα τα δυνατά εργαλεία κατά του κορωνοϊού», είναι έτοιμη να εξετάσει την έκδοση ευρωομολόγων στις χώρες-μέλη της Ευρώζωνς, ώστε να μπορέσουν να αντε-

πεξέλθουν στις σαρωτικές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας. Τα σχετικά δόλωσε η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, επισημαίνοντας ότι εξετάζονται όλα τα υπάρχοντα εργαλεία, και οτιδήποτε μπορεί να βοηθήσει

θα χρησιμοποιηθεί. «Αυτό ισχύει και για τα ομόλογα κορωνοϊού, υπό τον όρο πως θα βοηθήσουν και θα είναι κατασκευασμένα προσεκτικά», διευκρίνισε. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δηλώσεις Φον ντερ Λάιεν έχουν ακόμα μεγαλύτερη

σημασία, διότι το κόμμα της στο παρελθόν αρνιόταν σθεναρά την κοινή έκδοση ομολόγων για τα υπερχρεωμένα κράτη της Ευρωζώνης – η νυν πρόεδρος της Κομισιόν ανήκει στο συντηρητικό κόμμα της Αγκελα Μέρκελ. **Σελ. 9**

Στήριξη 3 δισ. δολαρίων σε πετρελαιοβιομηχανίες των Ηνωμένων Πολιτειών

Κρατική ενίσχυση ύψους 3 δισ. δολ. μέσω αγοράς πετρελαίου χορηγεί η Ουάσιγκτον σε μικρές πετρελαιοβιομηχανίες που απασχολούν κάτω από 5.000 εργαζόμενους, καθώς πολλές βρίσκονται στα πρόθυρα χρεοκοπίας. Η επιδημία του κορωνοϊού και ο πόλεμος τιμών μεταξύ Σαουδικής Αραβίας και Μόσχας έχουν προκαλέσει την κατάρρευση των τιμών του «μαύρου χρυσού», εντείνοντας τα προβλήματα στις ΗΠΑ. **Σελ. 10**

ΤΟΥΡΚΙΑ**Ο Ερντογάν βλέπει «ευκαιρίες» στον ιό**

Η κυβέρνηση Ερντογάν δημιουργεί νέο οικονομικό σχέδιο δράσης με σημείο εκκίνησης το «αισιόδοξο σενάριο» για την τουρκική οικονομία στην περίοδο της κρίσης του κορωνοϊού. Από την άλλη οικονομολόγοι ασκούν κριτική στο νέο πακέτο των πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ, χαρακτηρίζοντας τις υποσχέσεις του μη ρεαλιστικές. **Σελ. 6**

ΕΛΛΑΔΑ**Στο «κόκκινο» 440.000 εταιρείες**

Μία στις δύο ελληνικές επιχειρήσεις, περίπου 440.000 με εργαζόμενους που ξεπερνούν το 1 εκατομμύριο και τζίρο 6,5 δισ. ευρώ, έχουν δει τον κύκλο εργασιών τους να συρρικνώνεται εξαιτίας της πανδημίας και των μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της νόσου. Οι επιχειρήσεις αυτές θα υποχθούν στα μέτρα στήριξης που ανακοίνωσε η κυβέρνηση. **Σελ. 14**

Η Τράπεζα της Αγγλίας ακυρώνει τα stress test

Την ακύρωση των τραπεζικών stress test, στα οποία επρόκειτο να συμπεριληφθούν και βρετανικοί τραπεζικοί κολοσσοί, όπως η Barclays και η HSBC, αποφάσισε η Τράπεζα της Αγγλίας προκειμένου να επικεντρωθεί στην αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών του κορωνοϊού. **Σελ. 9**

Τα στοιχεία της κυβέρνησης στο μέτωπο του κορωνοϊού

Η κυβέρνηση μετά το διάγγελμα του προέδρου της Δημοκρατίας πρέπει να κερδίσει τρία στοιχεία, να εφαρμόσουν τα μέτρα, να μειωθούν τα κρούσματα και να κρατηθεί όρθια η οικονομία. Η αύξηση των κρουσμάτων, που παρουσιάζονται κυρίως στα νοσοκομεία ανησυχεί την κυβέρνηση και ενισχύει τις ανησυχίες της για κατάρρευση του συστήματος υγείας. **Σελ. 6**

Μικρές ελλείψεις στα αντισηπτικά

Η εγχώρια παραγωγή δεν μπορεί να αντέξει την αυξημένη ζήτηση της αγοράς σε αντισηπτικά. Το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο στο δίκτυο των φαρμακείων. Αναμένουν εισαγωγές της πρώτης ύλης οι εταιρείες και εκφράζουν ανησυχία για το πώς θα κινηθεί το επόμενο διάστημα. Μικρές ελλείψεις παρατηρούνται και στις εισαγωγές φαρμακευτικών σκευασμάτων. **Σελ. 4**

Τα τρωτά σημεία των νοσοκομείων

Η μόλυνση επαγγελματιών υγείας, οι ελλείψεις εξοπλισμού προστασίας, καθώς και οι φωνές για απουσία σχεδιασμού αντιμετώπισης του ιού, προβληματίζουν τον ιατρικό κόσμο, που καθημερινά δίνει μάχη για αναχαίτιση του κορωνοϊού. Στο Γενικό Νοσοκομείο της Πάφου μέλη της ιατρικής κοινότητας υποστηρίζουν πως οι επαγγελματίες υγείας δεν είχαν στη διάθεσή τους τον αναγκαίο εξοπλισμό προστασίας. **Σελ. 5**

Σύντομα ΜΕΘ στο Γ.Ν. Αμμοχώστου

Σε τελικό στάδιο βρίσκονται οι εργασίες στο Γ.Ν. Αμμοχώστου για τη δημιουργία Μονάδας Εντατικής Θεραπείας. Από τη Δευτέρα 23 Μαρτίου έχει τοποθετηθεί εντατικόλόγος στο νοσοκομείο Αμμοχώστου, ενώ τη λειτουργία τους ξεκίνησαν και τα Ιατρεία Γρίπης. Έως την Τρίτη 24 Μαρτίου στη χώρα είχαν καταγραφεί 124 κρούσματα και είχαμε τρεις ασθενείς που κατέληξαν. **Σελ. 5**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ευρώπη, ο μεγάλος ασθενής της κρίσης

Το παγκόσμιο χρέος ανέρχεται σε 257 τρισεκατομμύρια δολάρια και είναι κατά 50% υψηλότερο από ό,τι ήταν πριν ξεκινήσει η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Αυτά η στατιστική έχει αξία τώρα που διάφορες χώρες ετοιμάζονται να εκδώσουν νέο χρέος για να αντιμετωπίσουν την πανδημία του κορωνοϊού. Μεταξύ αυτών και η Γερμανία, η οποία για ακόμη μία φορά καταφέρνει να ξεχωρίσει από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές που χρησιμοποιήθηκαν σε αναπτυγμένες χώρες της Ασίας. Ασφαλώς, η αύξηση του χρέους είναι δυνατόν να οδηγήσει σε μια νέα πιστωτική κρίση, εάν οι φόβοι για παγκόσμια ύφεση επαληθευτούν. Σε αυτήν την περίπτωση, η λύση μετατρέπεται αμέσως σε πρόβλημα, αφού

οι κάτοχοι των ομολόγων θα βρεθούν ενώνπιον καταστάσεων αθέτησης πληρωμών. Οι φόβοι για ένα τέτοιο σενάριο κυριαρχούν και μεταξύ των επενδυτών, οι οποίοι αρνούνται να ενθουσιαστούν με τα «μπαζούκας» που ενεργοποίησαν οι Κεντρικές Τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ και της FED.

Η Δύση –και κυρίως η Ευρώπη– πληρώνει το μεγαλύτερο τίμημα αυτής της πρωτόγνωρης κατάστασης. Λόγοι υπάρχουν πολλοί με τους κυριότερους να είναι 1) η υποτίμηση της κατάστασης στην έναρξη της κρίσης από τους ηγέτες των χωρών, 2) η αποτυχία των δυτικών κρατικών συστημάτων υγείας να ανταποκριθούν με επάρκεια σε αναλόγισμα και ανθρώπινο δυναμικό. Η Ασία από την άλλη, με τη στρατηγική της επιθε-

τικής χρήσης των τεστ για εντοπισμό των περιστατικών, κατάφερε να διαχειριστεί επιτυχώς την κατάσταση.

Σε οικονομικό επίπεδο, οι ευρωπαϊκές οικονομίες πλήττονται από την κατάρρευση της κατανάλωσης, λόγω των ακραίων μέτρων που αρκετές κυβερνήσεις αναγκάστηκαν να λάβουν, όπως είναι η ολική απαγόρευση της διακίνησης. Η «καραντίνη κατανάλωσης», όπως ονομάστηκε, προσγειώνει τους Ευρωπαίους καταναλωτές σε μια νέα πραγματικότητα με διαφορετικοποιημένες αγοραστικές συμπεριφορές και συνήθειες. Η επιλογή μιας πιο «περιβαλλοντικής» προσέγγισης στην κατανάλωση είναι ένα ορατό ενδεχόμενο που θα καθορίσει τις μελλοντικές μας καταναλωτικές συνήθειες. Η επιστροφή στην κανονικότητα

πιθανόν να σημάνει την έναρξη μιας νέας εποχής, κατά την οποία οι πρωταγωνιστές θα είναι διαφορετικοί από τους σημερινούς. Επίσης, κάποιες ανθρώπινες συμπεριφορές που μας έχουν επιβληθεί, όπως για παράδειγμα η «κοινωνική απόσταση» («social distancing»), ενδεχομένως να αποτελέσουν τη νέα τάξη πραγμάτων. Πιθανώς οι μετακινήσεις μας στο μέλλον να γίνουν πιο πολύπλοκες και άρα πιο αραίες σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Σε μια τέτοια περίπτωση, αρκετές επιχειρήσεις αλλά και ολόκληροι οικονομικοί κλάδοι θα πρέπει να επαναπροσδιορίσουν τη στρατηγική τους και να σχεδιάσουν εκ νέου το επιχειρηματικό τους μοντέλο. Νέες καταστάσεις και τάσεις βιώνουμε ήδη, όπως είναι η «εν μια νυκτί» ψηφιακή επανά-

σταση, η οποία δημιουργεί νέα δεδομένα στην καθημερινότητά μας. Από εδώ και πέρα θα χρειαστεί να γίνουμε όλοι τεχνολογικά εγγράμματοι, ανεξαρτήτως ηλικίας και εκπαίδευσης. Η Ευρώπη καλείται να καλύψει το χάσμα στο επίπεδο των επιχειρήσεων αλλά και σχέση με τον πληθυσμό της, ο οποίος είναι ηλικιακά γερασμένος. Προτεραιότητα, βεβαίως, για την Ευρώπη αποτελεί το άμεσο «σπάσιμο» της αλυσίδας εξάπλωσης του ιού και η επαναφορά της κανονικότητας. Προκειμένου να επιτύχει αυτή η προσπάθεια θα πρέπει να υιοθετηθούν βέλτιστες πρακτικές από την Ασία, από όπου ξεκίνησε η κρίση αλλά με σκληρή δουλειά και σιδηρά πειθαρχία έγινε κατορθωτή η ομαλοποίηση της κατάστασης.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Η άνιση μάχη κατά της ανοησίας

Πόσα και ποια παραδείγματα άραγε να παραθέσω για να αποδείξω πως στοιχεία όπως η απειθαρχία, η ψευτομαγκιά, η εγωπάθεια, η κουτοπονηριά κ.ά. είναι βαθιά ριζωμένα στο DNA μας; Αλήθεια πόσες φορές έτυχε στις πύλες των αεροδρομίων πριν από την επιβίβαση στο αεροπλάνο να μας ανακοινώσουν πως πρώτοι ξεκινάνε οι επιβάτες από την τάδε θέση μέχρι τη δείνα θέση; Πάντα. Ισχύει ή δεν ισχύει πως άτομα που είναι εκτός των σειρών που ανακοινώθηκαν προχωράνε μπροστά σαν να μη συμβαίνει τίποτα και επιβιβάζονται; Σίγουρα ισχύει. Γιατί το κάνουν; Μα προφανώς επειδή το μόνο που σκέφτονται είναι το πώς αυτοί θα βολευτούν καλύτερα. Πρώτα σου λένε, εμείς θα πάμε και σιγά μη μας στρέψουν πίσω. Αν τους στρέψουν πίσω δυσανασχετούν. Αν τα καταφέρουν, μπαίνουν μέσα για να βολέψουν πρώτοι και καλύτεροι τις αποσκευές τους που σπανίως είναι και εντός των ορίων βάρους που τους επιβάλλεται και άσε τους άλλους να κουρευούνται.

Ίσχυε ή δεν ισχυε πως εντός των ορίων των βρετανικών βάσεων τηρούσαμε ευλαβικά τα όρια ταχύτητας και μόλις τα αφήναμε πίσω μας, ανοίγαμε τα γκάζια για να καλύψουμε τον «χαμένο» χρόνο της «υποδειγματικής» μας συμπεριφοράς, παρόλο που και εκτός αυτών ισχύε το ίδιο όριο ταχύτητας; Φυσικά και ισχύε. Πόσοι και πόσοι κληρωτοί στρατιώτες και έφεδροι έβρισκαν αφορμή με ψύλλου πήδημα να δηλώσουν άρρωστοι ή και ανάκονο απλώς για να σκαπουλάρουν μιαν άσκηση ή ακόμη και ολόκληρη θητεία; Αμέτρητοι.

Πόσοι και πόσοι εργάτες βρίσκουν τρόπους να μην είναι τόσο παραγωγικοί όσο θα έπρεπε να είναι εντός των ωρών εργασίας τους; Αμέτρητοι. Το ίδιο ισχύει για πολλούς υπαλλήλους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, με τις εκφάνσεις να κυμαίνονται από κατεβαμένα τηλέφωνα, σε παρατεταμένα διαλείμματα, σε ανατίτες άδειες ασθενείας (μην παν χαμένες) και λοιπά και λοιπά... Μην αφήσω πίσω «διευθυντάδες» που πάνε στα γραφεία τους μετά τις δέκα επειδή δήθεν γυρίζουν και ελέγχουν γραφεία.

Μην αρχίσω να ζύνω πιο βαθειά από την επιφάνεια κάθε τμήματος, κάθε υπηρεσίας και κάθε ραντίνας της καθημερινότητας μας, επειδή παντού υπάρχει κάτι μικρό ή μεγάλο που ξεγελάει το σύστημα. Και επειδή το σύστημα στην τελική είμαστε εμείς, δεν είναι τυχαίο που τέτοιες συμπεριφορές το έφεραν σε σημείο σήψης. Το μόνο τυχαίο σε όλο αυτό είναι το γεγονός πως υπάρχουν. Και έχουμε εσχάτως το αποδεδειγμένο πρόστασαν πρόβλημα με τον κορωνοϊό. Όλος ο πλανήτης λαμβάνει δραστηκά μέτρα, όπως δραστηκά

μέτρα έλαβε και η δική μας κυβέρνηση. Μέσα σε όλο αυτό, όπου το διακύβευμα για τον άνθρωπο είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου και όπου στο οικονομικό κομμάτι όλοι—μηνδενός εξαιρουμένου—βαδίζουμε σε αχαρτογράφητα νερά, ζώντας την κάθε μέρα από μόνη της, το μόνο που μας ζητήθηκε είναι να περιοριστούμε στο σπίτι, τόσο για τη δική μας υγεία όσο και γι' αυτήν των άλλων. Ο περιορισμός σημαίνει πως μένουμε σπίτι, εκτός αν υπάρχει κάποια πραγματική ανάγκη να πάμε από το σπίτι κάπου αλλού και να επιστρέψουμε όσο συντομότερα γίνεται, λαμβάνοντας πάντα αυστηρά μέτρα προφύλαξης. Αυτό το απλό, κάποιοι το θεώρησαν ψιλά γράμματα, ανοησίες και πως δεν τους αφορά. Και κατάκλεισαν πάρκα, λαϊκές αγορές, αποφάσισαν να πάνε να κάνουν μπάνιο στη θάλασσα, πικνίκ στα λιβάδια και δεν συμμαζεύεται. Τώρα θυμήθηκαν, τώρα τους ήρθε η όρεξη και δεν μπορούσαν να αντισταθούν. Στο μεταξύ τα κρούσματα να ακολουθούν την ίδια γεωμετρική άνοδο και στη χώρα μας, όπως σε άλλες χώρες, αγγίζοντας τα 100 μέσα σε μια βδομάδα.

Έχουμε την πλειοψηφία του κόσμου—και ορθώς—να διαμαρτύρεται και να απαιτεί κλείσιμο των πάντων. Δεν ξέρω, ίσως αυτή τη στιγμή που διαβάζετε αυτό το άρθρο να έχει επιβληθεί και ολικό lockdown. Είναι όμως τόσο ριζική λύση όσο ακούεται; Υπό συνθήκες ενός πειθαρχημένου λαού και τα μέτρα προ του ολικού lockdown θα πετύχαιναν. Όταν όμως ανάμεσά μας υπάρχουν άτομα εκ φύσεως απειθαρχητα και ανόητα που πάντα προσπαθούν να ξεγελάσουν το σύστημα, κάτι τέτοιο θα πετύχει; Υπάρχει τρόπος να εφαρμοστεί με απόλυτη επιτυχία; Είναι ένα γερό πρόσπιμο ικανό να άρει την ανοησία; Αν και εγώ υποστήριξα lockdown από την προηγούμενη εβδομάδα και για περίοδο 3-4 βδομάδων, βλέποντας αυτές τις συμπεριφορές, δεν είμαι βέβαιος πως έχοντας τέτοιους ανόητους ανάμεσα μας, μπορούμε να βλέπουμε αυτό το μέτρο με αισιοδοξία. Θα φτάσουμε στο σημείο να σπαταλούμε σαν κράτος πόρους για αστυνόμευση αντί να τους διοχετεύουμε στον πόλεμο κατά του ιού, ο οποίος αναπτύσσεται ραγδαία. Αφήστε που το πλήγμα σε όλες τις επιχειρήσεις και άτομα θα είναι πολλαπλάσιο και δυσκολότερα αναπληρούμενο. Είναι κρίμα και τραγικό που ενώ όλη η προσοχή μας έπρεπε να είναι συγκεντρωμένη στο πώς θα εξασφαλίσουμε τη φυσική και οικονομική μας επιβίωση, να αναλώνεται στο πώς θα συμμαζεψούμε την ανοησία.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Από το lock down στο knockout

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

«Η Ζωή που φοβάται τη ζωή δεν είναι ζωή» - Μένανδρος.

Σε μια διαφορετική χώρα ζήνθησαν σήμερα οι Κύπριοι. Τα αυστηρά μέτρα που επέβαλε η κυβέρνηση εξαιτίας του κορωνοϊού, το λεγόμενο lock down αλλάζει δραματικά την καθημερινότητα μας. Τον τρόπο που δουλεύουμε, που κινούμαστε, που επικοινωνούμε. Σε μια άλλη περίπτωση θα έπρεπε να είχε ξεσπάσει επανάσταση από τη λήψη τέτοιων περιορισμών που παραβιάζουν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα.

Ωστόσο, η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου αντικρίζει τα σκληρά μέτρα χωρίς ιδιαίτερες αντιδράσεις. Πολλοί, μάλιστα, ζήτησαν αυτόβουλα την επιβολή της, κάνοντας χρήση των νέων τεχνολογιών, υπογράφοντας σχετική δημοσκόπηση στο διαδίκτυο ως λύση ανάγκης και αναγκαίο κακό για προστασία της δημόσιας υγείας. Ως θέμα ζωής και θανάτου, όπως από επίσημα χείλη ακούσαμε πολλές φορές τις τελευταίες ημέρες. Γι' αυτό και κάποιοι, λίγοι, που σήκωσαν παντέρια και άρχισαν να διαμαρτυρούνται για περιορισμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αντικρίζονται στην καλύτερη των περιπτώσεων με αδιαφορία και το αίτημά τους για

διάλογο επ' αυτού παίρνει αναβολή για «όταν θα έχουμε την πολυτέλεια να το πράξουμε», όπως δήλωσε και ο γενικός εισαγγελέας. Είναι αλήθεια πως δεν μπορείς να συζητήσεις για προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όταν καλείσαι να προστατεύσεις την ανθρώπινη ύπαρξη, την ίδια την ζωή των ανθρώπων από ανεύθυνες συμπεριφορές και σε έκτακτες καταστάσεις. Μας το είπαν και μας το ξαναείπαν: βρισκόμαστε σε πόλεμο...

Τα σκληρά μέτρα λήφθηκαν σε μια στιγμή που ανακινώθηκαν παράλληλα και τα περισσότερα κρούσματα από τον κορωνοϊό. Και αυτή ίσως να μην ήταν η πιο αντισυμβατική είδηση των τελευταίων δύο ημερών. Πιο αντισυμβατική ήχησε στ' αφτιά μας η είδηση ότι ο κορωνοϊός χτύπησε όλα τα νοσοκομεία της Κύπρου ακόμα και το τελευταίο που είχε μείνει αλώβητο, αυτό της Λάρνακας. Το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας δέχθηκε δύο επιθέσεις του ιού και χρειάστηκε να κλείσει, είτε ολόκληρο, είτε κάποιες μονάδες, το ίδιο συνέβη και με το νοσοκομείο Λεμεσού και βεβαίως της Πάφου, το

οποίο επίσης έκλεισε και η κατάσταση φαίνεται να είναι η χειρότερη. Σε αυτό το νοσοκομείο 120 λειτουργοί υγείας βρέθηκαν εκτός υπηρεσίας σε προληπτική καραντίνα, ενώ 23 λειτουργοί νοσούν λόγω κορωνοϊού. Παρά τα σκληρά μέτρα που έχουν ληφθεί ο ιός όχι μόνο δεν κάμφθηκε αλλά σήκωσε κεφάλι. Έχει απλώσει πλοκάμια στις πιο ζωτικές υπηρεσίες άμυνας και επίθεσης του κράτους, στα οχυρά μέσα από τα οποία θα δοθεί η πιο αποφασιστική η μάχη. Και τα έβαλε πολύ εύκολα και πολύ γρήγορα νοκ άουτ, προβάλλοντας τους στρατιώτες, τους λοχαγούς ακόμα και κάποιους στρατηγούς πριν καλά, καλά αρχίσουν την μάχη. Πριν καλά, καλά καταλάβουν τι συμβαίνει. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις όλο και περισσότεροι διερωτώνται «τι συμβαίνει με τα νοσοκομεία» και πως «μπορούμε να δώσουμε τον πόλεμο όταν έχουμε χάσει την πρώτη γραμμή άμυνας και επίθεσης». Και ενώ δεν είναι η ώρα της μοιρολόρας και της εύκολης κριτικής, η κυβέρνηση θα πρέπει τις επόμενες ώρες και μέρες να δείξει με έργα ότι έχει στελεχωσει τα παραρτημένα οχυρά της πρώτης γραμμής και ό-

τι μπαίνει ξανά, δυναμικά στη μάχη. Ότι έχει προετοιμάσει τις εφεδρείες και ετοιμάζεται για τη μάχη των μαχών.

Μας το έχουν πει πλειστάκις και τα πιο επίσημα χείλη: Πρόκειται για πόλεμο. Βλέπουμε την τραγωδία που συμβαίνει αλλού και το αντιλαμβανόμαστε. Παρακολουθούμε τον πόνο που έφερε ο αόρατος εχθρός γι' αυτό και οικειοθελώς ανταποκρινόμαστε στον περιορισμό των ελευθεριών και των δικαιωμάτων μας. Και τασσόμαστε δίπλα από τον πρόεδρο και την κυβέρνηση, στηρίζοντας τα σκληρά και ανελεύθερα μέτρα. Από τον τελευταίο πολιτή μέχρι ολόκληρη την πολιτική ηγεσία παραμερίζουμε πολιτικές διαφωνίες, διαμάχες και μοιρολόια. Γινόμαστε εθελοντές και συντασσόμαστε χωρίς όρους για τη μεγάλη μάχη. Θα πρέπει, όμως, να γνωρίζουμε ότι υπάρχει σχέδιο, ότι οι στρατηγοί βρίσκονται ακμαίοι στη θέση τους και πως οι εφεδρείες ετοιμάζονται. Είπαμε, βρισκόμαστε σε πόλεμο. Το κατανοήσαμε. Αλλά θέλουμε να τον κερδίσουμε. Για να ξανακερδίσουμε τις ελευθερίες μας, το αύριο, τη ζωή.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου 2020

Στο τέλος μιας παράστασης ενός έργου για τον ποιητή Σούφι Bulleh Shah από το Θέατρο Ajoka, ένας ηλικιωμένος άντρας συνοδευόμενος από ένα νεαρό αγόρι πλησίασε τον ηθοποιό που έπαιζε τον ρόλο του σπουδαίου Σούφι, «Ο εγγονός μου δεν είναι καλά, θα μπορούσατε σας παρακαλώ να τον ευλογήσετε;» Ο ηθοποιός εκπλάγθηκε και είπε, «Δεν είμαι ο Bulleh Shah, είμαι απλώς ένας ηθοποιός που παίζει αυτόν τον ρόλο». Ο ηλικιωμένος είπε, «Γιε μου, δεν είσαι ηθοποιός, είσαι η μετενσάρκωση του Bulleh Shah, η Αβατάρα του». Αίφνης, μας αποκαλύφθηκε μια ολόκληρη καινούρια έννοια του θεάτρου όπου ο ηθοποιός γίνεται η μετενσάρκωση του ρόλου που παίζει. Η εξερεύνηση ιστοριών όπως αυτές του Bulleh Shah, και υπάρχουν τόσες πολλές σε όλες τις κουλτούρες, μπορεί να αποτελέσει μια γέφυρα μεταξύ μας, των θεατρικών δημιουργών και ενός ανεξοικέωτου αλλά ενθουσιώδους κοινού. Όταν ερμηνεύουμε στη σκηνή, ορισμένες φορές παρασυρόμαστε από τη δική μας φιλοσοφία για το θέατρο, από το ρόλο μας ως πρωταγέλοι της κοινωνικής αλλαγής και αφήνουμε πίσω μια μεγάλη μερίδα της μάζας. Κατά την ενασχόλησή μας με τις προκλήσεις του παρόντος, αποστερούμε τους εαυτούς μας από τις δυνατότητες μιας βαθιάς συναισθηματικής πνευματικής εμπειρίας που μπορεί να προσφέρει το θέατρο. Στον κόσμο του σήμερα όπου η μισαλλοδοξία, το μίσος και η βία ακολουθούν ανοδική πορεία και ο πλανήτης μας βυθίζεται όλο και πιο βαθιά στην κλιματική

Για το 2020 το Μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου έδωσε ο θεατρικός συγγραφέας Shahid NADEEM από το Πακιστάν.

καταστροφή, πρέπει να αναπτύξουμε την πνευματική μας δύναμη. Πρέπει να καταπολεμήσουμε την απάθεια, το λήθαργο, την απαισιοδοξία, την απληστία και την αδιαφορία προς τον κόσμο μέσα στον οποίο ζούμε, προς τον πλανήτη πάνω στον οποίο ζούμε. Το θέατρο έχει ρόλο, έναν ευγενή ρόλο, στην ενεργοποίηση και κινητοποίηση της ανθρωπότητας ώστε να ανυψώσει τον εαυτό της από αυτή την κατάβαση προς την άβυσσο. Μπορεί να ανυψώσει τη σκηνή, τον παραστατικό χώρο, σε κάτι ιερό. Στη Νότιο Ασία, οι καλλιτέχνες αγγίζουν με ευλάβεια το πάτομα της σκηνής προτού πατήσουν πάνω σ' αυτό, μια αρχαία πα-

ράδοση όπου το πνευματικό και το πολιτισμικό συνυφαίνονται. Είναι καιρός να ανακαλύψουμε αυτή τη συμβιωτική σχέση μεταξύ καλλιτέχνη και κοινού, παρελθόντος και μέλλοντος. Η θεατρική δημιουργία μπορεί να γίνει μια ιερή πράξη και οι ηθοποιοί μπορούν πράγματι να γίνουν οι αβατάρες των ρόλων που παίζουν. Το θέατρο έχει τη δυνατότητα να καταστεί ένας βωμός και ο βωμός ένας παραστατικός χώρος.

Το παρόν κείμενο αποτελεί απόσπασμα της μεγαλύτερης εκδόχης του Μηνύματος για την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου 2020 που είναι διαθέσιμη στα αγγλικά, γαλλικά και άλλες γλώσσες στο www.world-theatre-day.org Ελληνική μετάφραση του αγγλικού πρωτότυπου: Γιόλα Κλείτου, Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου (ΚΚΔΙΕ)

«Πολιτισμός σημαίνει αλληλεγγύη»

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου διοργανώνει μια σειρά διαδικτυακών δράσεων με τίτλο «Πολιτισμός σημαίνει αλληλεγγύη». Οι δράσεις εστιάζονται σε διάφορους άξονες όπως εικαστικές τέχνες, δημιουργική γραφή, μαγειρική κ.ά. Το ΠΙΤΚ διοργανώνει τις δράσεις αυτές πιστεύοντας ότι τα μουσεία, ως σημεία συνδέσεων των κοινοτήτων, προωθούν την αμοιβαία κατανόηση, επικοινωνία και αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων, ειδικά σε αυτές τις συνθήκες κοινωνικής απομόνωσης που ζούμε τώρα. Επίσης θεωρεί ότι «είναι ευθύνη μας να συνεισφέρουμε σε αυτήν τη συλλογική προσπάθεια αντιμετώπισης των νέων δεδομένων παραμένοντας δίπλα στον κόσμο, με σκοπό να ξεπεράσουμε ενωμένοι αυτήν την κατάσταση. Για αυτόν τον λόγο συνεχίζουμε το έργο μας χρησιμοποιώντας τις πλατφόρμες των κοινωνικών μέσων δικτύωσης».

Η πρώτη δράση με τον τίτλο «Ζωτανεύω Αρχαίες Μορφές» προσκαλεί τα παιδιά να εμπνευστούν από την ιστορία και τον πολιτισμό της Κύπρου. Ο στόχος της δράσης είναι, με τη βοήθεια των παιδιών, να ζωτανέψουν οι μορφές των αρχαίων αγγείων που βρίσκονται στην αρχαιολογική συλλογή του Πολιτιστικού Ίδρυματος. Τα παιδιά μπορούν να διαλέξουν μία ή περισσότερες μορφές από τα προσχέδια της συνεργάτιδας του Ιδρύματος κεραμίστριας Σουζάννας Πετρή, να φανταστούν πώς θα ήταν η ζωή τους στην αρχαία Κύπρο και να τις ζωγραφίσουν χρησιμοποιώντας ό,τι υλικά θέλουν.

Η δεύτερη δράση με τίτλο «Fill

Σειρά διαδικτυακών δράσεων του Πολιτιστικού Ίδρυματος Τράπεζας Κύπρου για όλη την οικογένεια.

the Museum with your Voice» διοργανώνεται σε συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό πολιτιστικό οργανισμό Ιδεόγραμμα. Προσκαλείται ο κόσμος να περιηγηθεί στις συλλογές του Ιδρύματος μέσα από την ιστοσελίδα και τις φωτογραφίες του στο Facebook και στο Instagram και να γράψει ένα ποίημα, μέχρι 40 στίχους ή ένα κείμενο μέχρι 400 λέξεις, εμπνευσμένο από κάποιο αντικείμενο των συλλογών του Ιδρύματος.

Η τρίτη δράση με τίτλο «Δημιουργική γραφή», γίνεται σε συνεργασία

με τον καθηγητή δημιουργικής γραφής Σταύρο Λαμπράκη. Τα παιδιά προσκαλούνται να γίνουν σεναριογράφοι χρησιμοποιώντας την αγαπημένη τους σκηνή από ταινία της αρεσκείας τους, να εμπνευστούν και να γράψουν το δικό τους σενάριο.

Η τέταρτη δράση με τίτλο «Η Τέχνη Ανακυκλώνει (4 - 100 χρόνων)», διοργανώνεται σε συνεργασία με πρότυπα εργαστήρια τεχνών.

Η δραστηριότητα «Φτιάχνω τη δική μου πόλη» γίνεται σε συνεργασία με το πρότυπο Κέντρο Τεχνών και

Εικαστικές Θεραπείες Νεφές. Με τη δράση αυτή προσκαλούνται τα παιδιά και οι ενήλικες να φτιάξουν μια πόλη -πραγματική ή φανταστική - από ανακυκλωμένα υλικά που μπορούν να τα βρουν στο σπίτι τους.

Η δραστηριότητα «Την άνοιξη αν δεν την βρεις την φτιάχνεις... (ΟδυσσέαςΕλύτης)» διοργανώνεται σε συνεργασία με την Καλλιτεχνούπολη εργαστήρι ζωγραφικής & δημιουργικής έκφρασης. Το Πολιτιστικό προσκαλεί όλους «να φέρουμε την άνοιξη φτιάχνοντας λουλούδια με ανακυκλωμένα υλικά χρησιμοποιώντας τη φαντασία μας, τη δημιουργική μας σκέψη και την καλή μας διάθεση».

Η πέμπτη δράση με τίτλο «Μαγειρεύω κυπριακά» γίνεται σε συνεργασία με το Εικονικό Μουσείο Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής. Τα παιδιά μαζί με την οικογένειά τους καλούνται να χρησιμοποιήσουν τις συλλεγές παραδοσιακών κυπριακών φαγητών και να φτιάξουν πεντανόστιμα φαγητά.

Το Πολιτιστικό καλεί όλους όσοι δημιουργήσουν έργα μέσα από αυτές τις δράσεις να στείλουν μια φωτογραφία των έργων τους με μήνυμα στη επίσημη σελίδα του στο Facebook. Με την επιστροφή πίσω στην καθημερινότητά μας, θα παρουσιαστούν σε διάφορες μορφές και δράσεις στο Πολιτιστικό Ίδρυμα.

Ολες οι πληροφορίες για τις δράσεις είναι αναρτημένες στη σελίδα του ΠΙΤΚ στο Facebook, www.facebook.com/bocsf ή όσοι επιθυμούν μπορούν να καλέσουν στο τηλέφωνο 22 128171.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Υπεύθυνος Υλικ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

«Helicopter money» 2 δισ. ευρώ για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας

Τα 1,7 δισ. ευρώ προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους και τα 300 εκατ. σε μεγάλες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Την Πέμπτη η κυβέρνηση αναμένεται να ανακοινώσει την παραχώρηση κυβερνητικών εγγυήσεων ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ σε κυπριακές τράπεζες για να δώσουν με τη σειρά τους απλόχερα δάνεια σε επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους για αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων στην οικονομία εξαιτίας του κορωνοϊού, πλέον των 700 εκατομμυρίων ευρώ που ανακοίνωσε προ μιας εβδομάδας. Συγκεκριμένα, το 1,7 δισ. ευρώ θα κατευθυνθεί σε δανειοδοτήσεις προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους και 300 εκατ. ευρώ για δανεισμό μεγάλων επιχειρήσεων. Ένα τέτοιο πακέτο βοήθειας μπορεί να μη χαρακτηρίζεται με τη στενή έννοια ως «helicopter money», διότι με τη συγκεκριμένη έκφραση εννοείται πως η κάθε κεντρική τράπεζα τυπώνει νέο χρήμα και το παραχωρεί σε νοικοκυριά για να αυξηθεί το διαθέσιμο προς κατανάλωση εισόδημα και να ενισχυθεί η ανάπτυξη, ωστόσο, αυτά που θα ανακοινωθούν την Πέμπτη είναι μέτρα που προσεγγίζουν ότι πιο κοντινό σε αυτό το χαρακτηρισμό. Οι ζυμώσεις μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών, Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κυπριακών τραπεζών και φορέων της οικονομίας φαίνεται να έφεραν αποτέλεσμα, που θα βοηθήσουν την ομολογουμένως βυθισμένη από πολλές απόψεις αγορά της Κύπρου λόγω της πανδημίας και των μέτρων που έχουν παρθεί για να μην εξαπλωθεί. Τις τελευταίες 2 εβδομάδες αν και οι τράπεζες είχαν καταλάβει τη σοβαρότητα της κατάστασης ήταν διστακτικές να παραχωρήσουν δάνεια δίχως αρκετές εξασφαλίσεις, φοβούμενες πως λόγω της κατάστασης δεν θα επιστραφούν εύκολα τα δάνεια που θα δοθούν. Διότι, μέχρι πριν από μερικές ημέρες, ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός δεν είχε εξαγγείλει τα ελαφρυντικά μέτρα στην εποπτεία των

τραπεζών, η ακόμα και το Ecofin δεν είχε εγκρίνει στα κράτη να «αφήσουν πίσω» τις δημοσιονομικές τους υποχρεώσεις. Η αλήθεια είναι πως αν και ο διοικητής της Κεντρικής Κωνσταντίνος Ηροδότου έδωσε πριν από μία εβδομάδα τον «κεφαλαιακό αέρα» στις τράπεζες ύψους 1,4 δισεκατομμυρίων ευρώ για να μπορέσουν να δανείσουν σε επιχειρήσεις που έχουν ανάγκη και έως τώρα δεν είχαν προχωρήσει, μόνο μεμονωμένα είχαν συμφωνήσει για δανειοδοτήσεις και «onverdraft» με κάποιους καλούς τους πελάτες. Το Υπουργείο Οικονομικών αποδείχτηκε πως έδωσε τη λύση, λοιπόν, δίνοντας την εγγύησή του το κράτος για τα δάνεια αυτά που θα δοθούν. Η κυβερνητική εγγύηση για τα δάνεια που θα παραχωρηθούν θα καλύπτει τις ζημιές που θα προκύψουν στη βάση του Σχεδίου, με καθορισμένο ανώτατο όριο κάλυψης ζημιών που φτάνουν στο 90% στη Δημοκρατία και στο 10% στις

Οι τράπεζες εξετάζουν και μεμονωμένα δάνεια για να ενισχύσουν και τη ρευστότητα των πολιτών οι οποίοι είναι αξιόχρεοι.

τράπεζες. Επί της ουσίας, τα δάνεια αυτά θα λειτουργούν στη βάση του Σχεδίου Κυβερνητικών Εγγυήσεων που δόθηκαν επί εποχή διάσπασης του Συνεργατισμού. Στη βάση δηλαδή του Σχεδίου Εγγυήσεων Δανείων (APS) που δόθηκαν στην Ελληνική μέσω της συμφωνίας με τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Η κάθε τράπεζα δηλαδή για κάθε δάνειο που θα δώσει σε κάποια επιχείρηση μέχρι το τέλος του 2020 και θα είναι στη βάση του κυβερνητικού σχεδίου, θα μπορεί ανά τρίμηνο να ζητάει να το καλύψει το κυπριακό κράτος.

Οι ζυμώσεις μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών, Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κυπριακών τραπεζών και φορέων της οικονομίας έφεραν αποτέλεσμα για να βοηθήσουν την ομολογουμένως βυθισμένη αγορά της Κύπρου λόγω της πανδημίας.

Όλες οι κυβερνήσεις παγκοσμίως προετοιμάζονται για υπερμεγέθη σχέδια ενίσχυσης της οικονομίας τους, ενώ την ίδια ώρα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) τονίζει στην τελευταία του ανακοίνωση πως ο κορωνοϊός θα προκαλέσει τόσο παγκόσμια ύφεση το 2020, που θα είναι χειρότερη από ό,τι συνέβη κατά τη διάρκεια της κρίσης του 2008-2009 και δηλώνει έτοιμο έτοιμο να δανείσει το σύνολο της πιστωτικής του ικανότητας, ύψους 1 τρισεκατομμυρίων δολαρίων σε χώρες που θα χρειαστούν βοήθεια. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει σίγουρα αντιληφθεί το μέγεθος του προβλή-

ματος, αφού ανακοίνωσε πρόγραμμα για αγορές ομολόγων ύψους 750 δισεκατομμυρίων ευρώ, περιλαμβάνοντας μέχρι και ελληνικά ομόλογα που δεν συμμετείχαν για παράδειγμα στο πρόγραμμα της ποσοτικής χαλάρωσης (QE). Η Γερμανία, η μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στην Ευρώπη, ανακοίνωσε δέσμη μέτρων ύψους 460 δισεκατομμυρίων ευρώ. Στην Αμερική, ο Ντόναλντ Τραμπ προωθεί δέσμη μέτρων ύψους τουλάχιστον 1,3 τρισεκατομμυρίων δολαρίων. Η κεντρική τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών (FED) προχώρησε σε γενναίες μειώσεις των επιτοκίων του δολαρίου, ενώ ε-

ξήγγειλε νέο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου ύψους 700 δισεκατομμυρίων δολαρίων και ρίχνοντας ρευστότητα ύψους 1,5 τρισεκατομμυρίων δολαρίων στην αγορά από τις τράπεζες.

Χαμηλότοκα δάνεια

Όσον αφορά στα επιτόκια των δανείων αυτών που θα δοθούν από τις 2 Απριλίου 2020 μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2020, θα κυμαίνονται αναλόγως του αν υπάρχει εξασφάλιση και αναλόγως της διάρκειας του δανείου. Όπως αποκάλυψε και τη Δευτέρα το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, θα υπάρχει κατηγοριοποίηση αναλόγως αν ο δανειολήπτης είναι αυτοτελώς εργαζόμενος, μικρομεσαία επιχείρηση και μεγάλη επιχείρηση. Θα κυμαίνονται από 0,75% για ένα δάνειο με εξασφάλιση διάρκειας ενός έτους για έναν αυτοτελώς εργαζόμενο και θα φτάνουν μέχρι και 1,0% για διάρκεια έξι χρόνων. Για μια ΜΕΕ τα επιτόκια θα κυμαίνονται από 1,0% για ένα δάνειο ενός έτους και θα φτάνουν μέχρι 1,5% για έξι έτη, ενώ για μεγάλες επιχειρήσεις ένα δάνειο με εξασφάλιση ενός έτους θα φέρει επιτόκιο 1,0% και φτάνει μέχρι 2% για έξι έτη. Για δάνεια χωρίς εξασφάλιση θα υπάρχει μια έκτακτη επιβάρυνση της τάξης του 0,5%. Εξάλλου, το σχέδιο προνοεί ως μέγιστη παραχώρηση δανείων κατά πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο δεν θα υπερβαίνει το 25% των συνολικών εγκχώριων καταθέσεων, εξαιρουμένων των διατραπεζικών καταθέσεων, του πιστωτικού ιδρύματος κατά την 31ην Δεκεμβρίου 2019. Ωστόσο, το πιο πάνω όριο δύναται να αναθεωρηθεί στη βάση των δηλώσεων συμμετοχής στο Σχέδιο από τα πιστωτικά ιδρύματα. Τα δικαιούχα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να δηλώσουν στο Υπουργείο Οικονομικών μέχρι την 30η Απριλίου 2020 τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο. Για δάνεια που παραχωρούν πριν από τη δήλωση της συμμετοχής τους δεν καλύπτονται από το Σχέδιο.

Οι κατηγορίες του Σχεδίου

Ποια δάνεια θα εμπίπτουν στο Σχέδιο; Βάσει του Σχεδίου του Υπουργείου, θα είναι δάνεια σε επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους με ημερομηνία έκδοσης από τις 2 Απριλίου 2020 και μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2020. Επίσης, θα παραχωρηθούν δάνεια σε επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους που δεν αντιμετώπιζαν δυσκολίες στις 31.12.2019, αλλά στη συνέχεια αντιμετώπιζαν δυσκολίες ως αποτέλεσμα της επιδημίας του κορωνοϊού. Σκοπός παραχώρησης δανείων είναι η κάλυψη των αναγκών ρευστότητας, κεφαλαίου κίνησης και επενδύσεων των επιχειρήσεων και αυτοτελώς εργαζόμενων. Όμως, δάνεια σε τρεχούμενους λογαριασμούς θα υπόκεινται στους πιο κάτω περιορισμούς: Η έκδοση τρεχούμενων λογαριασμών δεν θα υπερβαίνει το 50% του ποσού που παραχωρείται προς Αυτοτελώς Εργαζόμενο, στο 25% προς ΜΜΕ και στο 15% προς μεγάλη επιχείρηση. Η κυβερνητική εγγύηση θα καλύπτει μέχρι την πρώτη εκταμίευση του ανάλογου ποσού και θα λαμβάνονται για σκοπούς υπολογισμού της απαίτησης οποιαδήποτε πληρωμή από τον δικαιούχο ή ανάκτηση εξασφαλίσεων. Το ποσό του αρχικού κεφαλαίου του δανείου δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του ετήσιου μισθολογικού κόστους της Επιχείρησης ή του Αυτοτελώς Εργαζόμενου (συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών επιβαρύνσεων καθώς και του κόστους του προσωπικού που εργάζεται στον τόπο των επιχειρήσεων, αλλά επίσημα περιλαμβάνεται στη μισθοδοσία των υπεργολάβων) για το 2019 ή για το τελευταίο διαθέσιμο έτος. Στην περίπτωση Επιχειρήσεων ή Αυτοτελώς Εργαζόμενων που δημιουργήθηκαν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019, το ανώτατο δάνειο δεν πρέπει να υπερβαίνει τον υπολογιζόμενο ετήσιο μισθό για τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας του, ή το 25% του συνολικού κύκλου εργασιών της Επιχείρησης ή του Αυτοτελώς Εργαζόμενου κατά το έτος 2019, ή σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και βάσει σχεδίου ρευστότητας που καθορίζει τις ανάγκες ρευστότητας του δικαιούχου, το ποσό του δανείου μπορεί να αυξηθεί για να καλυφθούν οι ανάγκες ρευστότητας από την ημερομηνία χορήγησης του δανείου για τους επόμενους 18 μήνες σε σχέση με Μικρομεσαία Επιχείρηση και Αυτοτελώς Εργαζόμενο και στους 12 μήνες για μεγάλη επιχείρηση.

Σημειώνεται πως το ανώτατο ύψος των δανείων, το οποίο μπορεί να παραχωρηθεί από κάθε πιστωτικό ίδρυμα δεν υπερβαίνει το 25% των συνολικών εγκχώριων καταθέσεων, εξαιρουμένων των διατραπεζικών καταθέσεων, του πιστωτικού ιδρύματος κατά την 31ην Δεκεμβρίου 2019. Το πιο πάνω όριο δύναται να αναθεωρηθεί στην βάση των δηλώσεων συμμετοχής στο Σχέδιο από τα πιστωτικά ιδρύματα.

Εξετάζεται και για ιδιώτες

Μεγάλο ερωτηματικό παραμένει αναφορικά με τη βοήθεια που ενδεχομένως χρειαστούν και πολίτες. Όπως είναι αντιληπτό, δεν υπάρχει κάποιο κυβερνητικό σχέδιο επί αυτού, στη βάση του δανεισμού, εντούτοις, όπως αναφέρουν τραπεζικές πηγές στην «Κ», οι τράπεζες εξετάζουν και μεμονωμένα δάνεια για να ενισχύσουν και τη ρευστότητα των πολιτών, οι οποίοι είναι αξιόχρεοι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Προτεραιότητά μας η ασφάλεια του προσωπικού και των πελατών μας

Προτεραιότητά μας στην Ελληνική Τράπεζα είναι η ασφάλεια των πελατών μας, του προσωπικού και της κοινότητάς μας, ως σύνολο που εξυπηρετούμε καθημερινά. Θέλουμε να σας παρέχουμε την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση ακολουθώντας ταυτόχρονα τις οδηγίες των αρμόδιων υπηρεσιών για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού στη χώρα μας. Γι' αυτό και σας προτρέπουμε να:

Αποφεύγετε επισκέψεις σε κλειστούς χώρους

Το προσωπικό μας ακολουθεί τις οδηγίες των αρμόδιων υπηρεσιών αλλά χρειάζονται και τη δική σας ενίσχυση. Προτιμήστε τα εναλλακτικά μας κανάλια εξυπηρέτησης όταν είναι εφικτό.

Προτιμήστε να κάνετε τις συναλλαγές σας online

Χρησιμοποιήστε το Hellenic Bank Web Banking και το Mobile App για καθημερινές τραπεζικές συναλλαγές όπως μεταφορές χρημάτων, πληρωμές λογαριασμών και ενημέρωση των υπολοίπων σας.

Πληρώστε ανέπαφα αντί με μετρητά

Με τις κάρτες ανέπαφων συναλλαγών της Ελληνικής Τράπεζας μπορείτε να πληρώσετε χωρίς να αγγίξετε χαρτονομίσματα ή κέρματα, τα οποία ως γνωστόν κουβαλούν μικρόβια.

Χρησιμοποιήστε τις ATM της Ελληνικής Τράπεζας 24/7

Μπορείτε να κάνετε αναλήψεις/καταθέσεις μετρητών και επιταγών καθώς επίσης και να ενημερωθείτε για το υπόλοιπό σας 24/7.

Χρησιμοποιώντας τα πιο πάνω εναλλακτικά κανάλια μειώνετε τις μετακινήσεις σας, προστατεύοντας τόσο τον εαυτό σας όσο και τους γύρω σας!

Είναι σημαντικό να πλένετε τα χέρια σας σωστά μαζί με τη χρήση αντισηπτικού κάθε φορά που έρχεστε σε επαφή με χαρτονομίσματα και κέρματα, POS τερματικά μηχανήματα και οθόνες των ATM.

www.hellenicbank.com/covid19

Ανακαλύψτε το Hellenic Bank Mobile App

Αρχισαν τα κενά στην αγορά φαρμάκων

Λιγότερες εισαγωγές πρώτης ύλης και ελλείψεις στην παραγωγή σκευασμάτων και αντισηπτικών

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Η κατακόρυφη ζήτηση σε φαρμακευτικά και ιατρικά σκευάσματα άρχισε ήδη να φέρνει τα πρώτα κενά στην αγορά, τα οποία οφείλονται πρωτίστως στην έλλειψη αυτάρκειας της Κύπρου, στο θέμα των πρώτων υλών. Έτσι, λοιπόν, οι ελλείψεις στην κυπριακή αγορά έχουν τη βάση τους σε αδυναμίες στις εισαγωγές πρώτων υλών κυρίως από χώρες εισαγωγής, όπως είναι η Κίνα, η Ινδία και η Ιταλία. Ως αποτέλεσμα υπάρχει μειωμένη παραγωγή σε φαρμακευτικά σκευάσματα και αντισηπτικά. Ενδεικτική είναι η δήλωση της προέδρου των φαρμακοποιών Ελένη Πιέρρα Ισσεγιέκ ότι τις τελευταίες δύο- τρεις εβδομάδες έχει παγώσει η αποστολή αντισηπτικών από τις παρασκευάστριες εταιρείες, λόγω έλλειψης σε πρώτες ύλες και η οποία επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό την παραγωγή αντισηπτικών σκευασμάτων στην Κύπρο. Την αυξημένη ζήτηση και το κενό που άρχισε να παρατηρείται στην αγορά επικειρούν να εκμεταλλευτούν εμπορικά, αποστακτήρια μεγάλων οινόπνευμάτων, τα οποία άρχισαν να επενδύουν περισσότερο προς την παραγωγή καθαρού οινόπνευματος. Την ίδια ώρα στο εξωτερικό, σε μια προσπάθεια κάλυψης ενδεχόμενης έλλειψης βασικών πόρων, όμιλοι παραγωγής αλκοολούχων ποτών άρχισαν να προσφέρουν ποσότητες καθαρού αλκοόλ σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα παραγωγής προϊόντων υγείας για την παραγωγή υδροαλκοολικού τζελ (αντισηπτικών) ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των φαρμακείων. Ανάλογες πρωτοβουλίες μέχρι στιγμής δεν έχουν γίνει στην Κύπρο, τουλάχιστον μέχρι στιγμής. Πάντως, οι εταιρείες οι οποίες προμηθεύουν με αντισηπτικά σκευάσματα τα φαρμακεία αναφέρουν ότι τουλάχιστον επί του παρόντος η παραγωγή και η διανομή συνεχίζεται κανονικά στα φαρμακεία. Η παραγωγή σε αυτές τις περιπτώσεις γίνεται ως επί το πλείστον στα εγχώρια αποθέματα, αφού υπάρχουν καθυστερήσεις

στην έλευση πρώτων υλών. Είναι γεγονός, όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και παγκοσμίως, ότι οι εξαγωγές πρώτων υλών έχουν επιβραδυνθεί καθώς οι περισσότερες χώρες έχουν δεσμεύσει για την εγχώρια αγορά τους τις ποσότητες. Από τη στιγμή που η Κύπρος βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εισαγωγές προϊόντων, επικρατεί αβεβαιότητα για το πώς θα κυλήσει το επόμενο διάστημα και για πόσο καιρό θα μπορεί η εγχώρια παραγωγή να καλύψει και τις ανάγκες της κυπριακής αγοράς.

Αυξήθηκε η παραγωγή

Η αυξημένη ζήτηση έχει ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση των πωλήσεων της παραγωγής καθαρού αλκοόλ, αν και οι εταιρείες παραγωγής δεν γνωρίζουν πόσο θα μπορούν να συνεχίσουν να εφοδιάζουν την αγορά, κατά πόσο δηλαδή θα συνεχίσουν να έρχεται από το εξωτερικό το καθαρό οινόπνευμα. «Αν και μέχρι τώρα όλα βαίνουν καλώς, δεν γνωρίζει κανένας πώς θα προχωρήσει η κατάσταση» αναφέρει ο εμπορικός διευθυντής της ΚΕΟ Δημήτρης Σιανδρής. Σημειώνεται ότι η ΚΕΟ χρησιμοποιεί το αλκοόλ στα ράφια των υπεραγορών, αλλά όχι στο δίκτυο των φαρμακείων. Στον ίδιο τόνο και οι δηλώσεις του διευθυντή της Laiko Cosmos Γιώργου Τσακιστού, ο οποίος αναφέρει ότι η παραγωγή έχει υπερπολλαπλασιαστεί, ωστόσο, επειδή η πρώτη ύλη είναι εισαγόμενη, δεν αποκλείεται σύντομα να ξεμείνουν από αποθέμα. Οι εισαγωγές καθαρού οινόπνευματος γίνονται από πρώην ανατολικές χώρες και εμφανίζεται στην Κύπρο. Αυτή τη στιγμή αναμένουν τις παραγγελίες Απριλίου και αν έρθουν έγκαιρα, τότε δεν θα υπάρξουν σημαντικές ελλείψεις, αλλά όπως επισημαίνεται το θέμα είναι οριακό.

Και για φάρμακα

Μιλώντας στην «Κ» ο ιδρυτής και εκτελεστικός πρόεδρος μιας εκ των δύο μεγάλων κυπριακών φαρμακοβιομηχα-

Τα δημοσιεύματα περί αποτελεσματικότητας της υδροξυχλωροκίνη έχουν οδηγήσει σε αύξηση της ζήτησης. Δεν υποκύπτουν στις πιέσεις της αγοράς οι φαρμακοβιομηχανίες.

Επηρεάζονται οι εισαγωγές και εξαγωγές φαρμάκων εξαιτίας έλλειψης αεροπορικών πτήσεων. Επесαν οι εξαγωγές μέχρι 15-20%.

νιών, τη Medochemie, σημείωσε ότι υπάρχει έλλειψη πρώτων υλών και για τα φαρμακευτικά σκευάσματα. Έλλειψη η οποία έχει τη βάση της στις δυσκολίες που υπάρχουν με την εμπορική αεροπορική συνδεσιμότητα με τις χώρες προμήθειας, συνεπεία των τελευταίων απαγορεύσεων. Το μεγαλύτερο θέμα εντοπίζεται στην προμήθεια σκευασμάτων από Ινδία και Κίνα, ενώ δυστοκία εντοπίζεται και στην προμήθεια σκευασμάτων από την Ιταλία, λόγω της προσπάθειας να συγκεντρωθούν όλα τα φάρμακα για την εγχώρια αγορά. Πέραν των τριών αυτών χωρών η προμήθεια γίνεται και από την Αμερική και τη Γερμανία.

Μειώθηκαν οι εξαγωγές

Κατά 15-20% εκτιμάται ότι έχει πέσει η εξαγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων

από την Κύπρο τις τελευταίες εβδομάδες, ως αποτέλεσμα της ευρύτερης έκρυθμης κατάστασης που έχει δημιουργήσει η πανδημία.

Στην περίπτωση της Meodchemie το μερίδιο που απορροφά η κυπριακή αγορά ανέρχεται στο 5% της συνολικής παραγωγής, ενώ το υπόλοιπο 95% παρασκευάζεται για να εξάγεται στο εξωτερικό. Σημειώνεται ότι στην Κύπρο, τα φάρμακα είναι το πρώτο εξαγωγίμο προϊόν, με τις εξαγωγές να πλησιάζουν ετησίως τα 300 εκατομμύρια ευρώ. Εκείνο το οποίο έχει αλλάξει και δυσκολεύει την κατάσταση είναι η έλλειψη αεροπορικών πτήσεων. Επίσης, ορισμένες εισαγωγές πρώτων υλών έχουν δυσκολέψει για τον ίδιο λόγο. Αλλά δεν είναι μόνο η Κύπρος που αντιμέτωπίζει ζητήματα στις εισαγωγές και εξαγωγές φαρμάκων. Όλη η Ευρώπη αντιμετωπίζει χημικές ουσίες σε αυτά που οποία κατασκευάζονται στην Κίνα, ωστόσο, δεν έχουν εξαχθεί στην Ευρώπη, ούτε στις Ινδίες, και αυτό επηρέασε αρκετά την παραγωγή φαρμάκων. Στην περίπτωση της Ιταλίας, η οποία δίνει σεβαστό ποσοστό πρώτων υλών για κάποια φάρμακα, γίνεται κράτηση όλων των φαρμάκων για εγχώρια χρήση, κάτι που δυσχεραίνει την κατάσταση.

Αυξημένη ζήτηση για παρακεταμόλη

Οι αναφορές του Αμερικανού προέδρου για την ευεργετική δράση της υδροξυχλωροκίνης έχει επηρεάσει και τους Κύπριους, ο οποίος τις προηγούμενες μέρες το ζητούσε από τα φαρμακεία, και ακολούθως τα φαρμακεία σε Κύπρο και εξωτερικό από τις φαρμακευτικές εταιρείες. Ωστόσο, το γεγονός ότι πρόκειται για συνταγογραφούμενο φάρμακο, αλλά και το γεγονός ότι δεν υπήρχε στα στοκ των φαρμακοποιών, έδωσαν έγκαιρα το μήνυμα στον κόσμο. Ανάλογη συμπεριφορά επιδεικνύεται και για άλλες ουσίες όπως η μεφλοκίνη κατά της ελονοσίας, καθώς και άλλα φάρμακα, τα οποία, ωστόσο, δεν είναι αποδεδειγμένα ότι είναι τα κατάλληλα. Ο δρ Αντρέας Πίττας καλεί το κοινό να είναι επιφυλακτικό σε αυτά που διαβάζει και να αναμένει τις αποφάσεις των γιατρών για την καταλληλότητα οποιοδήποτε σκευάσματος για συγκεκριμένες ασθένειες. Υπάρχει παράλληλα αυξημένη ζήτηση της παρακεταμόλης, αλλά όπως εξηγεί η πρόεδρος του φαρμακευτικού συνδέσμου, λόγω του ότι αυτό μπορεί να δημιουργήσει ελλείψεις, δεν αποστέλλονται ούτε μεγάλες ποσό-

Παρατηρείται μικρή αύξηση και στα χρόνια συνταγογραφούμενα φάρμακα.

τητες στα φαρμακεία και οι φαρμακοποιοί θα πρέπει να ενημερώνουν τον κόσμο και να μη δίνουν μεγάλες ποσότητες ώστε να καλυφθεί όλος ο πληθυσμός. Μιλώντας στην «Κ» ο Νίκος Χρηστίδης, υπεύθυνος για την κυπριακή αγορά στην εταιρεία Medochemie, ανέφερε ότι στην περίπτωση της εταιρείας του καταγράφεται αλματώδης αύξηση στις πωλήσεις του Algofen, το οποίο περιέχει παρακεταμόλη. Πάντως, οι εταιρείες φαίνεται να προμηθεύουν με φειδώ τα φαρμακεία και οι φαρμακοποιοί με τη σειρά τους προσπαθούν να διαφυλάξουν τις υφιστάμενες ποσότητες. Επάρκεια καταγράφεται στις ποσότητες για τα φάρμακα για χρόνιες ασθένειες και δεν παρουσιάζονται ελλείψεις πέραν των συνήθων που υπήρχαν από τον καιρό της εμφάνισης του ΓΕΣΥ.

Σε τελικό στάδιο οι ετοιμασίες στο Γ.Ν. Αμμοχώστου

Υπό προϋποθέσεις μεταφέρονται στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας άλλων νοσηλευτηρίων ασθενείς με κορωνοϊό

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Με τη μεταφορά των ασθενών θετικών στον κορωνοϊό στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας άλλων δημοσίων νοσηλευτηρίων, καλύπτονται μέχρι στιγμής κάποιες από τις ανάγκες που προκύπτουν στο νοσοκομείο αναφοράς. Μάλιστα, στο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου δεν υπάρχει μέχρι και τη Δευτέρα 23 Μαρτίου εντατικολόγος, ωστόσο, διορίστηκε γιατρός με ειδικότητα στην Πνευμονολογία και στην Εντατικολογία, βάσει του διατάγματος της επιστράτευσης. Μάλιστα, ένα άλλο θέμα που υπάρχει, είναι αυτό της μη πλήρους ετοιμασίας της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας, ώστε να μην υπάρχει η ανάγκη μεταφοράς ασθενών, ενώπι και της σταδιακής αύξησης του αριθμού των κρουσμάτων, η οποία παρατηρείται μέρα με την ημέρα. Παρ' όλ' αυτά, τα νέα και πιο σκληρά μέτρα τα οποία έχει α-

Το απόγευμα της Τρίτης, τα κρούσματα ανήλθαν στα 124 με την ανακοίνωση άλλων οκτώ επιβεβαιωμένων περιστατικών – Δυστυχώς, άλλα δύο άτομα έχασαν τη ζωή τους, με τον αριθμό των νεκρών να φτάνει τους τρεις.

νακοινώσει από το βράδυ της Δευτέρας 23 Μαρτίου ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης, αναμένεται ότι θα βάλουν την Κύπρο στον σωστό δρόμο ως προς τη μείωση του αριθμού των νέων κρουσμάτων το προσεχές διάστημα, με κάποια από τα μέλη της συμβουλευτικής ομάδας επιστημόνων να κρίνουν ότι βρισκόμαστε στον σωστό δρόμο. Το απόγευμα της Τρίτης, τα κρούσματα

Τέθηκαν σε λειτουργία από τη Δευτέρα 23 Μαρτίου τα Ιατρεία Γρίπης σε όλες τις πόλεις της Κύπρου, ενώ έχει ήδη αρχίσει και η ροή των ασθενών σε αυτά. Μέσω των Ιατρείων Γρίπης θα δίνεται η δυνατότητα για περισσότερες εξετάσεις.

στις ελεύθερες περιοχές ανήλθαν στα 124 με την ανακοίνωση άλλων οκτώ από τον δρ Λεόντιο Κωστρίκκη, καθηγητή στο Τμήμα Βιολογικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια της Τρίτης 24 Μαρτίου, αυξήθηκε και ο αριθμός των νεκρών στην Κύπρο, καθώς κατέληξαν δύο άτομα τα οποία είχαν προσβληθεί με κορωνοϊό. Συγκεκριμένα, πρόκειται για έναν άνδρα

από τη Βρετανία, ηλικίας 63 ετών, ο οποίος είχε βεβαρηνμένο ιατρικό ιστορικό και έναν 58χρονο με ελεύθερο ιατρικό ιστορικό.

ΜΕΘ Αμμοχώστου

Όπως πληροφορείται η «Κ» από πηγές με γνώση των διαδικασιών που ακολουθούνται στο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου, η Μονάδα Εντατικής Θεραπείας

του νοσοκομείου αναφοράς βρίσκεται στο στάδιο των τελικών προετοιμασιών, ενώ έχει συμφωνηθεί και το ποιο εντατικολόγος θα τη στελεχωθούν. Ήδη νοσηλεύονται δύο περιστατικά με τη νόσο COVID-19 στην Εντατική, ενώ ένας ασθενής διασωληνώθηκε και μεταφέρθηκε τη Δευτέρα 23 Μαρτίου στην Εντατική του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, κατόπιν συνεννόησης με εντατικολόγους.

Όπως μας έχει αναφερθεί, σύμφωνα με τις διαδικασίες, σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας άλλων νοσηλευτηρίων, όπως του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, προς το παρόν, αποστέλλονται ασθενείς, οι οποίοι χρειάζονται περαιτέρω υποστήριξη, εξαιτίας των επιπτώσεων που προκαλεί η νόσος και σε άλλα όργανα του σώματός τους.

Τα περισσότερα αυτά, σύμφωνα με τις οδηγίες, κρίνεται ότι πρέπει να παρακολουθούνται και από ιατρούς άλλων ειδικοτήτων, αναλόγως της κατάστασης της υγείας του καθενός.

Ωστόσο, βάσει του σχεδιασμού, το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου θα έχει τη δυνατότητα να νοσηλεύει και τους ασθενείς με πιο αυξημένες ανάγκες, κάτι που αναμένεται να γίνει σύντομα. Μάλιστα, η Μονάδα Εντατικής Θεραπείας είναι ήδη πλήρως εξοπλισμένη και με αναπνευστήρες, διευκρίνισε η ίδια πηγή.

Μέσω των Ιατρείων Γρίπης θα δίνεται η δυνατότητα στους επαγγελματίες υγείας να διενεργούν περισσότερες εξετάσεις για τον νέο κορωνοϊό, με σκοπό τον εντοπισμό και άλλων κρουσμάτων εντός της κοινότητας.

Όσον αφορά τους νοσηλευτές και τους ιατρούς, για την ώρα αναφέρουν ότι υπάρχει επάρκεια Ατομικού Προστατευτικού Εξοπλισμού. Γίνεται ορθολογιστική χρήση του εξοπλισμού ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια του σε όλα τα τμήματα, ωστόσο, δεν παύουν να απευθύνουν εκλήσεις προς τις αρχές, για απόρροια παροχή. Σκοπός είναι να μην υπάρξει έλλειψη του εξοπλισμού στην περίπτωση

που θα έρθουν πιο δύσκολες μέρες για το νοσοκομείο και το προσώπιό του.

Τέθηκαν σε λειτουργία από τη Δευτέρα 23 Μαρτίου τα Ιατρεία Γρίπης σε όλες τις πόλεις της Κύπρου, ενώ έχει ήδη αρχίσει και η ροή των ασθενών σε αυτά. Σύμφωνα με την εκπρόσωπο Τύπου του Υπουργείου Υγείας, Μαργαρίτα Κυριάκου, το ωράριο λειτουργίας των ιατρείων είναι στη Λευκωσία και στη Λάρνακα από τις 08:00 μέχρι τις 20:00, ενώ σε Λεμεσό, Πάφο και Αμμοχώστο από τις 08:00 μέχρι τις 14:00. Σύμφωνα με την κ. Κυριάκου, ο στόχος του Υπουργείου Υγείας είναι όπως δημιουργηθούν περισσότερα από ένα ιατρεία σε κάθε επαρχία, ώστε να μην μένουν ασθενείς χωρίς διάγνωση.

Στα εν λόγω ιατρεία έχουν εκδηλώσει συμπτώματα, ωστόσο, αν προηγουμένως δεν είχαν ταξιδέψει, ούτε είχαν έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα κορωνοϊού.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο Τύπου του Υπουργείου Υγείας, όταν ο προσωπικός γιατρός μιλήσει με τον ασθενή και κρίνει ότι πρέπει να τον εξετάσει από κοντά, θα τον δέχεται στο ιατρείο και ακολούθως αν ο γιατρός κρίνει ότι ο συγκεκριμένος ασθενής πρέπει να διερευνηθεί περισσότερο, γιατί υπάρχουν ενδείξεις ότι μπορεί να είναι θετικός στον κορωνοϊό ή στη Γρίπη Α, θα επικοινωνεί με το 1420 και θα κλείνει ραντεβού στον ασθενή. Μάλιστα, όπως είχε αναφέρει στην «Κ» και ο καθηγητής Μικροβιολογίας / Μοριακής Ιολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, δρ Πέτρος Καραγιάννης, αυτό είναι ακόμα ένα μέτρο το οποίο μας οδηγεί στον σωστό δρόμο. Μέσω των Ιατρείων Γρίπης θα δίνεται η δυνατότητα στους επαγγελματίες υγείας να διενεργούν περισσότερες εξετάσεις για τον νέο κορωνοϊό, με σκοπό τον εντοπισμό και άλλων κρουσμάτων εντός της κοινότητας, που ενδεχομένως να αφορούν σε άτομα τα οποία δεν γνωρίζουν ότι είναι μολυσμένα.

Η Αχιλλειος πτέρνα των νοσοκομείων στον κορωνοϊό

Απουσία σχεδιασμού αντιμετώπισης, μόλυνση προσωπικού και ελλείψεις εξοπλισμού προστασίας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η αναστολή υποδοχής ασθενών και στα τέσσερα Γενικά Νοσοκομεία που διαθέτει το δημόσιο σύστημα υγείας ήταν ένας από τους αρχικούς φόβους που εκφραζόντουσαν από πλευράς ΟΚΥπΥ για τις υποδομές υγείας που βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία του και έχουν επωμισθεί το μεγαλύτερο βάρος αναχαίτισης του κορωνοϊού. Το πρώτο διάστημα κινητοποίησης με την εμφάνιση επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, στέλεχος του ΟΚΥπΥ χαρακτήριζε στην «Κ» εφιαλτικό το σενάριο, η εξέλιξη της επιδημίας να θέσει εκτός συστήματος, υπηρεσίες της δημόσιας υγείας. Εξέλιξη η οποία δεν είναι σε επίπεδο ανησυχίας, πήρε σάρκα και οστά παρά το γεγονός ότι η όλη κατάσταση βρίσκεται, επί του παρόντος, υπό σχετικό έλεγχο. Σχεδόν έναν μήνα μετά και με τα τέσσερα δημόσια νοσπλευτήρια, κλειστά σε νέους ασθενείς το μέγα ερώτημα που υπάρχει είναι «τις πταίει». Αν ληφθούν υπόψη πραγματικά γεγονότα που αφορούν επαγγελματίες υγείας και δημόσια νοσπλευτήρια, που δέχθηκαν πλήγμα από τον κορωνοϊό, η εικόνα που υπάρχει παραπέμπει σε νόμισμα με δύο όψεις. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις θεωρούνται τα δύο Γενικά Νοσοκομεία, σε Λευκωσία και Πάφο.

Ο ασθενής «μυδέν»

Ο κορωνοϊός έκανε την εμφάνισή του στην Κύπρο, προκαλώντας σοκ στο ιατρικό και όχι μόνο κόσμο. Η αποκάλυψη ότι το πρώτο επιβεβαιωμένο κρούσμα ήταν γιατρός, επικεφαλής μονάδας του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, εν πολλοίς ώθησε

Στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου μέλη της ιατρικής κοινότητας υποστηρίζουν πως οι επαγγελματίες υγείας δεν είχαν στη διάθεσή τους τον αναγκαίο εξοπλισμό προστασίας από τον κορωνοϊό με αποτέλεσμα να περιφέρονται εντός νοσοκομείου με τις λευκές ιατρικές ποδιές.

την πολιτική ηγεσία στη λήψη των πρώτων μέτρων. Η επαφή του γιατρού με ασθενείς αλλά και ιατρικό προσωπικό, είχε γίνει ο εφιάλτης μέχρι την ολοκλήρωση των αναλύσεων. Ωστόσο, η εξέλιξη των πραγμάτων, αφενός προκάλεσε ανακούφιση σε πολιτικό και ιατρικό επίπεδο και αφετέρου τεράστια ερωτηματικά για τους παράγοντες που απέτρεψαν τη μετάδοση του ιού, σε 152 περιπτώσεις. Πέρα από τις επιστημονικές απόψεις που εκφράστηκαν στη συνέχεια, ένας παράγοντας που ενδέχεται να περιορίσει την εξάπλωση φαίνεται να ήταν το αποστειρωμένο περιβάλλον της μονάδας, της οποίας είναι επικεφαλής ο προσβληθείς από τον ιό γιατρός. Από πλευράς ΟΚΥπΥ για την εξέλιξη του πρώτου επιβεβαιωμένου κρουσματος δεν υπάρχει εξήγηση παρά μόνο παραπομπή στην Επιδημιολογική Μονάδα για απαντήσεις. Στο Γενικό Νοσοκομείο εμφανίσθηκε και δεύτερο επιβεβαιωμένο περιστατικό επαγγελματία υγείας, ο οποίος εργαζόταν στην εντατική καρδιολογίας, εξέλιξη που εντείνει το βεβαρημένο κλίμα.

Η Πάφος

Και αν στην περίπτωση της Λευκωσίας φαίνεται να αποφεύχθηκαν τα χειρότερα δεν συνέβη το ίδιο

με το Γενικό Νοσοκομείο της Πάφου, το οποίο συνεχίζει να βρίσκεται σε «καραντίνα» για νέα περιστατικά. Συνολικά το τελευταίο διάστημα έχουν επιβεβαιωθεί 23 περιστατικά μόλυνσης ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού. Εστία εξάπλωσης της μόλυνσης θεωρείται το Παθολογικό του Γενικού Νοσοκομείου και ασθενής, ο οποίος νοσπλευόταν εκεί από αρχές Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με τις απόψεις που εκφράζονται, πρόσωπο που πραγματοποιεί επίσκεψη στο Παθολογικό φέρεται να προκάλεσε τη μόλυνση σε πρόσωπο που νοσπλευόταν στο Παθολογικό, το οποίο με τη σειρά του τον μετάδωσε στο προσωπικό του Νοσοκομείου. Την αδυναμία που φαίνεται να εκδηλώνεται σε μονάδες των νοσοκομείων, ενισχύει και η εμφάνιση

Το νοσοκομείο Λευκωσία παρουσιάζει ως ένα από τα δύο που ενδεχομένως να μετατραπεί σε νοσοκομείο αναφοράς εάν και εκρύν το νοσοκομείο Αμμοχώστου δεν είναι σε θέση να καλύψει τα περισσότερα περιθώρια.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

ΑΡΘΡΟ / Των ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ και ΟΜΗΡΟΥ ΠΙΣΣΑΡΙΔΗ

Κορωνοϊός - εισηγήσεις για μια μακροπρόθεσμη οικονομική προσέγγιση

Κατά γενική ομολογία η παρούσα πανδημία συνιστά μείζονα πρόκληση στη σύγχρονη εποχή, μεγαλύτερη από την πρόσφατη παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση. Διεθνείς οργανισμοί αποδέχονται ότι μια βαθιά ύφεση είναι αναπόφευκτη. Στη Γερμανία ήδη προβλέπεται μείωση της τάξης του 1,5% με ορατό κίνδυνο για πολύ μεγαλύτερη ύφεση. Αρχικά επηρεάστηκαν οι τομείς των αερομεταφορών και ο τουρισμός. Σταδιακά η κρίση επεκτάθηκε σχεδόν σε όλους τους τομείς. Η Κύπρος επηρεάζεται ιδιαίτερα λόγω μοντέλου ανάπτυξης και εξάρτησης από τον τουρισμό. Ανακούφιση σε κάποιο βαθμό αποτελεί το γεγονός ότι, σε αντίθεση με την τραπεζική κρίση που, όπως βιώσαμε στην Κύπρο, επδρά αρνητικά για χρόνια, η παρούσα πρόκληση μπορεί να ξεπεραστεί σε σχετικά μικρότερο διάστημα, όταν αρχίσει να ομαλοποιείται η κατάσταση στον τομέα της υγείας. Όμως, είναι άγνωστο πότε θα επέλθει ομαλοποίηση, ενδεχόμενα να απαιτηθούν μήνες.

Οι κυβερνήσεις λαμβάνουν πρωτόγνωρες αποφάσεις με στόχο να αναπληρώσουν στον μεγαλύτερο δυνατό

βαθμό τις οικονομικές επιπτώσεις. Πρωτίστως, τα έκτακτα μέτρα επικεντρώνονται στον τομέα της υγείας. Σημαντικές προτεραιότητες αποτελούν η αναπλήρωση μισθολογικών απωλειών και αρνητικών επιπτώσεων στην απασχόληση, όπως επίσης και διοχέτευση ρευστότητας στις επιχειρήσεις. Στην Κύπρο τα μέτρα που εξάγγειλε η κυβέρνηση ανέρχονται σε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ και περιλαμβάνουν ενγυήσεις για την παραχώρηση δανείων, ενώ πρόσθετα μέτρα εξήγγειλε η Κεντρική Τράπεζα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε χαλάρωση του δημοσιονομικού πλαισίου και του περιθωρίου κρατικών ενισχύσεων και προβαίνει στη δημιουργία ειδικού επενδυτικού ταμείου ύψους 270 δισ. (Corona fund). Παράλληλα, γίνονται σκέψεις για αξιοποίηση αποθεμάτων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας ύψους 500 εκατ.

Η ΕΚΤ ενίσχυσε το πλαίσιο ποσοτικής χαλάρωσης, επιτρέποντας την παραχώρηση ρευστότητας στις επιχειρήσεις και την αγορά κυβερνητικών ομολόγων (750 δισ.) που θα διευκολύνει χρηματοδότηση φιλόδοξων προγραμ-

μάτων που ανακοίνωσαν κυβερνήσεις. Αναμφίβολα, τα μέτρα είναι επιβεβλημένα.

Ωστόσο, οι κυβερνήσεις, οι θεσμοί της Ε.Ε. και οι διεθνείς οργανισμοί πρέπει να είναι έτοιμοι για δραστηνότερα μέτρα που ενδεχόμενα να απαιτηθούν για να αναπληρώσουν ακόμη μεγαλύτερες οικονομικές απώλειες. Αυτά τα μέτρα είναι φυσικό να επικεντρώνονται σε πρώτη φάση στην αντιμετώπιση επιχειρησιακών αναγκών. Κάποιοι τομείς θα χρειαστούν γενναϊοδωρες δημοσιονομικές ενέσεις, π.χ. τουρισμός, και άλλοι ενδεχόμενα προσωρινή κρατικοποίηση, π.χ. αερομεταφορές.

Παράλληλα, γίνεται εισήγηση να εντατικοποιηθούν οι προετοιμασίες για πρόωπηση μέτρων πιο μακροπρόθεσμου χαρακτήρα π.χ. επιτάχυνση έργων υποδομής, ιδιαίτερα σε περιοχές που έχουν πληγεί και με έμφαση στην αειφόρο ανάπτυξη και την αναδιάρθρωση του τρόπου λειτουργίας κυβερνητικών τμημάτων. Στην προσπάθεια αυτή ενδεικνύται να συμβάλουν ημικρατικοί οργανισμοί, όπως ΑΤΗΚ και ΑΗΚ.

Επίσης, προτείνεται να υιοθετηθούν κίνητρα για υιοθέτηση ψηφιακής αλ-

γαφής στον ιδιωτικό τομέα. Μία ακόμη εισήγηση αφορά την επιτάχυνση της δημιουργίας ειδικού ταμείου χρηματοδότησης επιχειρήσεων, που ήδη εξήγγειλε η κυβέρνηση. Τα πιο πάνω μέτρα ενδείκνυται να ενταχθούν σε ένα φιλόδοξο αναπτυξιακό πρόγραμμα μεσοπρόθεσμης διάρκειας, το οποίο να καλυφθεί, σε πρώτη φάση, από εγχώριες πηγές χρηματοδότησης καθώς και Κοινωνικά Ταμεία. Σε μεταγενέστερο στάδιο μπορεί να συνδράμει και ο ιδιωτικός τομέας.

Σε γενικές γραμμές, προτείνεται να αξιοποιηθεί η αναγκαιότητα γενναϊοδωρης δημοσιονομικής στήριξης για σκοπούς αποτελεσματικής αναδόμησης της κυπριακής οικονομίας. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορούσαμε μελλοντικά να παράγουμε πόρους για να αποπληρώσουμε τον δανεισμό που δημιουργούμε σήμερα.

Ο κ. Ανδρέας Χαράλαμπος είναι οικονομολόγος και πρώην διευθυντής στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ο κ. Όμηρος Πισσαρίδης είναι γενικός διευθυντής της επενδυτικής τράπεζας AXIA Ventures Group.

ΣΧΟΛΙΟ / Της ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Ζωή στη Βενετία

Θα μπορούσε να είναι ένα εναλλακτικό τέλος στην ούτως ή άλλως ποιητική ταινία του Λ. Βιοκόντι «Θάνατος στη Βενετία», βασισμένη στην ομώνυμη νουβέλα του Τ. Μαν: εκεί όπου ο φον Ασενιπαχ αργοπεθαίνει μέσα σε μια γόνδολα σε ένα έρημο κανάλι της χτυπημένης από τον λοιμό πόλης και οι φαβορίτες του ξεβάφουν σε μία ένδειξη παρακμής από τον ανεκπλήρωτο πόθο, στον ορίζοντα ακνοφαινεται ένα δελφίνι να αναπνέει στους ήχους της Πέμπτης του Μάλερ. Η εικόνα μου ήρθε στο μυαλό όταν διάβασα μία από τις ελάχιστες χαρούμενες ειδήσεις των τελευταίων ημερών. Στην εγκαταλειμμένη από τουρίστες λόγω κορωνοϊού, Βενετία, τα νερά έγιναν πάλι διάφανα και μπορεί κανείς να δει ψάρια να κολυμπούν στο μεγάλο κανάλι. Κάποιοι λένε ότι είδαν δελφίνια, δεν ξέρω αν είναι αλήθεια ή μία από τις πολλές ψευδαισθήσεις, που δημιουργεί αυτή η μαγική, εσχάτως τόσο ταλαιπωρημένη πόλη. Είναι δύσκολο μέσα στον ζόφο των ημερών να βρει κανείς να πει κάτι αισιόδοξο, χωρίς να ακούγεται στερεότυπο ή εκδικητικό. «Θα βγούμε καλύτεροι από εδώ, είναι ευκαιρία να ανακαλύψουμε τα σημαντικά, στην καραντίνα θα αναθεωρήσουμε τις σχέσεις μας».

Μπορούμε όμως να παρατηρήσουμε κάποια θετικά, όπως μια ωριμότητα στην πολιτική σκηνή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η τηλεδιάσκεψη του πρωθυπουργού με τον

ηγέτη της αντιπολίτευσης για τη διαχείριση της κρίσης, μία ενέργεια συμβολική αλλά και ουσιαστική: δύο πολιτικοί αντιπάλιοι ομολογούν –εξ αποστάσεως– για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Την ίδια στιγμή, είναι έκδηλη η κοινωνική αλληλεγγύη, όπως το συγκινητικό χειροκρότημα στο παρωικό ιατρικό και νοσπλευτικό προσωπικό, όταν Κυριακή βράδυ αντήχησαν από τα μπαλκόνια μας επευφημίες και παλαμάκια. Είναι ενθαρρυντικό ακόμη ότι με ελάχιστες εξαιρέσεις οι πολίτες στρέφονται στην επιστημονική αυθεντία, θέλουν να ακούσουν τους ειδικούς και τα σοβαρά ΜΜΕ, διαλέγουν τις πηγές και διψούν για ενημέρωση. Μπορεί να είναι εκνευριστικό που μετά μία περίοδο δικτατορικού στην άμυνα και διπλωματία, λόγω Εβρου, αποκτάσαμε όλοι μάστερ Επιδημιολογίας. Δείχνει όμως πόση ανάγκη έχει καθέννας μας να ενημερωθεί για να συμφιλιωθεί με το αδιανόητο γύρω μας. Στο Μπέργκαμο, λέει, σταμάτησαν να πχούν οι σειρήνες των ασθενοφόρων γιατί επιτείνουν την αγωνία των κατοίκων. Όλοι χρειάζομαστε λίγη ησυχία και υπομονή.

Στην Ελλάδα ξέρουμε άλλωστε πως ό,τι και να γίνει στον ορίζοντα μακριά, υπάρχει ένα κοπάδι δελφινία που παίζουν αμέριμνα, περιμένοντας αρχή του καλοκαιριού το πρώτο πλοίο της γραμμής για ακόμη μεγαλύτερο κέφι στα απόνερα.

Τα 3 στοιχεία της κυβέρνησης μετά το διάγγελμα

Να εφαρμοστούν τα μέτρα, να μειωθούν τα κρούσματα και να κρατηθεί η οικονομία

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Τρία είναι τα κύρια στοιχεία της κυβέρνησης μετά και τη δημοσιοποίηση των νέων μέτρων που εξήγγειλε το βράδυ της Δευτέρας ο πρόεδρος της Δημοκρατίας. Πρώτος στόχος είναι να εφαρμοστούν κατά γράμμα τα τελευταία μέτρα που ανακοινώθηκαν και εκεί όπου χρειαστεί να υπάρξει τιμωρία. Το δεύτερο στοιχείο, με δεδομένη και την εφαρμογή των μέτρων, είναι να μειωθούν τα κρούσματα, καθώς τη Δευτέρα που πέρασε, τα επιβεβαιωμένα κρούσματα είχαν σχεδόν διπλασιαστεί (από 10-11 κρούσματα ημερησίως, έφτασαν τα 21 επιβεβαιωμένα) στην Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτό σε συνδυασμό με το ότι ο πυρήνας των κρουσμάτων βρίσκεται κυρίως στα νοσηλευτήρια και ανάμεσα στους επαγγελματίες υγείας, ενισχύει τις ανησυχίες για κατάρρευση του συστήματος υγείας. Το τρίτο στοιχείο για την κυβέρνηση είναι να μπορέσει να κρατηθεί η κυπριακή οικονομία μπροστά στις νέες και άγνωστες για το παγκόσμιο προκλήσεις που φέρει ο κορωνοϊός.

Στα σπίτια λόγω ανυπακοής

Στην κυβέρνηση επικρατούσε μέχρι και το βράδυ της Κυριακής η άποψη ότι η Ελλάδα δεν επέβαλε σκληρότερα μέτρα από την Κύπρο, καθώς σε αντίθεση με την Κύπρο εξακολουθεί να μην έχει απαγορεύσει ιπτήσεις. Όπως όμως είχε καταγραφεί και στην «Κ» το ενδεχόμενο αυστηρότερων μέτρων, ήταν κάτι που ήταν υπό μελέτη από την προηγούμενη βδομάδα. Στη διυπουργική επιτροπή της Δευτέρας, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας άκουσε τις απόψεις των επιστημόνων και των στενών του συνεργατών, για το πώς θα πρέπει να κινηθεί η κυβέρνηση ούτως ώστε να αντιμετωπίσει την διασπορά του κορωνοϊού. Αυτό, ωστόσο, που προκάλεσε ανησυχία ήταν αφενός η ανυπακοή πολιτών μπροστά στις προτροπές της κυβέρνησης να περιοριστούν στο σπίτι. Ενδεικτικά ήταν τα ρεπορτάζ με τον συνωστισμό πολιτών σε πάρκα, στον Μόλο

της Λεμεσού, σε εκδρομικούς χώρους και στις λαϊκές αγορές χωρίς προφύλαξη. Όμως ρόλο στο να ζητηθούν αυστηρότερα μέτρα έπαιξε βεβαίως και το γεγονός ότι πληθαίνουν μέρα με τη μέρα τα κρούσματα στους επαγγελματίες υγείας, κάτι το οποίο ενισχύει όπως λένε κυβερνητικές πηγές τον κίνδυνο κατάρρευσης του συστήματος. Σε αυτό το πλαίσιο όλοι οι συνεργάτες του προέδρου, πρότειναν τη λήψη αυστηρότερων μέτρων, στο μοντέλο της Ελλάδας. Δηλαδή, απαγόρευση της άσκοπης κυκλοφορίας και επιβολή προτίμων εκεί και όπου παρουσιαστεί παράβαση. Σε αυτό το πλαίσιο ο πρόεδρος της Δημοκρατίας προχώρησε ακολουθώντας τα βήματα της Ελλάδας, κλείνοντας εκδρομικούς χώρους, πάρκα, πλατείες, απαγορεύοντας τελειές και αναστέλλοντας επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου με συγκεκριμένες εξαιρέσεις.

Η εφαρμογή των μέτρων

Εφόρ που φαίνεται να απασχολεί ιδιαίτερα την κυβέρνηση είναι το κατά πόσο είναι εφικτή η εφαρμογή των μέτρων που έχουν ήδη εξαγγελθεί. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια του διαγγέλματός του φρόντισε να υπογραμμίσει ότι η Πολιτεία θα είναι αμειλικτη με όσους δεν πειθαρχούν και να κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου ότι ενδεχόμενο διασπορά μπορεί να οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια στα όσα τραγικά συμβαίνουν στην Ιταλία και στην Ισπανία. Κίνηση που θεωρήθηκε ως προσπάθεια να συντεστούν οι απειθαρχίες. Σε αυτό το πλαίσιο, το μεσημέρι της Τρίτης πραγματοποιήθηκε στο Προεδρικό συνέντευξη Τύπου από τον υπουργό Εσωτερικών Νίκο Νουρή και τον υφυπουργό Καινοτομίας Κυριάκο Κόκκινος, που είχε ως στόχο την περαιτέρω ενημέρωση γύρω από την επιβολή των νέων μέτρων.

Σύμφωνα με την ενημέρωση που έδωσαν οι Ν. Νουρή και Κυρ. Κόκκινος, θα επιτρέπεται για πολύ συγκεκριμένους λόγους εξαίρεση, για την οποία θα δίνεται έγκριση διακίνησης για χρονικό διάστημα 3 ωρών από τον χρόνο της έγκρισης.

Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας στο διάγγελμα της Δευτέρας διαμήνυσε πως η Κύπρος δεν θα πρέπει να γίνει ούτε Ιταλία ούτε Ισπανία, κάτι το οποίο ανησυχεί ιδιαίτερα την κυβέρνηση, εξαιτίας των κρουσμάτων που παρουσιάζονται κυρίως στα νοσοκομεία.

Η κυβέρνηση προχώρησε σε αυστηρότερα μέτρα, ωστόσο, βασικό ζήτημα αποτελεί η εφαρμογή τους τα επόμενα εικοσιτετράωρα ούτως ώστε να μειωθούν τα κρούσματα και η εξάπλωση του ιού.

Αυτή η έγκριση θα γίνεται είτε με γραπτό μήνυμα που θα αποστέλλεται στον αριθμό 8998 χωρίς χρέωση είτε με συμπλήρωση εντύπων. Για τη διακίνηση των πολιτών υπάρχουν δύο έντυπα. Το ένα θα συμπληρώνεται από τον εργοδότη ή τον αυτοεργοδοτούμενο, και το δεύτερο, που αφορά τη διακίνηση για απολύτως αναγκαίους προσωπικούς λόγους, από τον ενδιαφερόμενο πολίτη, ως υπεύθυνη δήλωση. Τόσο ο κ. Νουρής όσο και ο κ. Κόκκινος εξήγησαν πως θα επιδειχθεί ελαστικότητα στην αρχή και οι έλεγχοι θα έχουν περισσότερο συμβουλευτικό χαρακτήρα μέχρι να γίνει αντιληπτή από τους πολίτες η νέα κατάσταση πραγμάτων. Εξήγησαν, ωστόσο, ότι αν παρατηρηθεί κατάχρηση των εξαιρέσεων, τα μέτρα θα γίνουν ακόμα αυστηρότερα. Μάλιστα, όσοι καταχραστούν το σύστημα, θα τους επιβληθεί το πρόστιμο των 150 ευρώ.

Για την εφαρμογή των μέτρων έχει ήδη οργανωθεί το αστυνομικό σώμα, κα-

θώς σύμφωνα με τον Αρχηγό της Αστυνομίας, όλες οι αστυνομικές διευθύνσεις των επαρχιών έχουν ενισχυθεί με προσωπικό. Όπως ανέφερε ο κ. Μιχαηλίδης, θα υπάρχει αυξημένη και αισθητή η παρουσία των αστυνομικών στους δρόμους, οι οποίοι θα προσπαθούν να διευκολύνουν αφενός τον κόσμο, αφετέρου δε θα διενεργούν αυστηρούς ελέγχους ούτως ώστε να εφαρμοστεί πλήρως και το τελευταίο διάταγμα. Το κατά πόσο θα μπορέσουν να εφαρμόσουν πλήρως το διάταγμα, θα διαφανεί όπως λένε κυβερνητικές πηγές τα πρώτα εικοσιτετράωρα. Θα πρέπει να σημειωθεί πάντως, πως μιλώντας στο ΚΥΠΕ, ο υπουργός Δικαιοσύνης Γιώργος Σαββίδης διαμήνυσε πως όσοι παραβαίνουν το τελευταίο διάταγμα, μπορούν άμεσα και να καταχωρηθούν αλλά και να εκδικαστούν από τα Δικαστήρια, χωρίς να επηρεάζονται από τα προσωρινά μέτρα περιορισμού εκδίκασης των δικαστικών υποθέσεων.

Το ευάλωτο σύστημα υγείας

Με την εφαρμογή των μέτρων, η κυβέρνηση φιλοδοξεί να περιορίσει τη διασπορά του ιού και αυτό όπως λένε κυβερνητικά στελέχη θα διαπιστωθεί λίγες μέρες μετά την επιβολή και των νέων μέτρων. Το μεγάλο βεβαίως στοιχείο, είναι να μπορέσει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα που υπάρχει στα δημόσια νοσηλευτήρια, καθώς η μόλυνση επαγγελματιών υγείας, σε συνδυασμό με τις ελλείψεις εξοπλισμού, προκαλεί ανησυχίες

για το ενδεχόμενο κατάρρευσης του συστήματος υγείας. Ήδη αρκετοί επαγγελματίες υγείας, κάνουν λόγο για άσχημες συνθήκες στα νοσηλευτήρια, αλλά και απουσία κατάλληλων μασκών και προστατευτικών στολών που θα μειώσει αισθητά τις πιθανότητες εξάπλωσης του ιού εντός του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Ήδη την επόμενη μέρα της κρίσης, η κυβέρνηση αντιλαμβάνεται πως θα κληθεί να απαντήσει για ποιο λόγο δεν υπήρχε συγκεκριμένο πλάνο για διαχείριση μιας επιδημίας. Η «Κ» είχε αποκαλύψει και την περασμένη Κυριακή, ότι στη σύσκεψη της υπουργικής διαχείρισης κρίσης τον Οκτώβριο του 2018, είχε τεθεί από αρμόδιους ενώπιον των υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Άμυνας και Γεωργίας η ανάγκη να μπει συγκεκριμένο πλάνο διαχείρισης μεγάλων κρίσεων, όπως η τρομοκρατία το μεταναστευτικό και η επιδημία, κάτι που μπίκε τελικώς στο συρτάρι και τέθηκε μόλις τον προηγούμενο μήνα. Βεβαίως, η απάντηση κυβερνώντων είναι ότι κανείς δεν ανέμενα μία τέτοια κρίση και πως χάρες πολύ πιο οργανωμένες, έχουν φάει πολύ πιο απροετοίμαστες στο να διαχειριστούν την κρίση από ό,τι η Κύπρος.

Η οικονομία την επόμενη μέρα

Βεβαίως σε τρίτο πλάνο, φαίνεται να μπαίνει η κυπριακή οικονομία. Υπήρξε ιδιαίτερα θετική ανταπόκριση τόσο πολιτών όσο και πολιτικών κομμάτων για

τα οικονομικά και κοινωνικά μέτρα, ωστόσο, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, το πόσο γερά θα πατά η κυπριακή οικονομία θα εξαρτηθεί από τον καιρό που θα χρειαστεί να μείνει το κράτος σε αυτή την ιδιόζουσα κατάσταση. Ήδη το απόγευμα της Τρίτης, ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης είχε προχωρήσει σε τηλεδιάσκεψη με τους πολιτικούς αρχηγούς για ενημέρωσή τους γύρω από το διαφοροποιημένο πακέτο οικονομικών μέτρων και για το πακέτο τόνωσης της ρευστότητας που ετοίμασε η κυβέρνηση. Ήδη, πάντως, κόμματα στην αντιπολίτευση έθεσαν ζητήματα γύρω από την οικονομία και τους χειρισμούς της κυβέρνησης. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος έδωσε την περασμένη Δευτέρα το γεγονός ότι ενώ κλείνει ο μήνας και κάποιες επιχειρήσεις θα πρέπει να καταβάλουν μισθούς και φόρους χωρίς να έχουν έσοδα, η βουλή δεν έχει δεν ακόμη τις προτάσεις της κυβέρνησης. Ο γ.γ. του ΑΚΕΛ, από την άλλη ξεκαθάρισε πάντως πως οι τράπεζες θα πρέπει να συμβάλουν σε αυτή τη δοκιμασία. Μέσω αναρτήσής του στο twitter, ξεκαθάρισε πως «οι τράπεζες στηρίχθηκαν με θυσιές της κοινωνίας το 2013. Τώρα είναι η ώρα να το ανταποδώσουν». Η τηλεδιάσκεψη του υπουργού με τους πολιτικούς αρχηγούς έγινε ενόψει της συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου το οποίο θα εγκρίνει τα εν λόγω νομοσχέδια, πριν αυτά προωθηθούν στη Βουλή την προσεχή Παρασκευή.

Ο ιός δοκιμάζει τις αντοχές της τουρκικής οικονομίας

Ευκαιρίες «βλέπετε» ο Ερντογάν εν τω μέσω της πανδημίας, με τους οικονομολόγους και να προειδοποιούν

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Την προηγούμενη εβδομάδα, όταν παρουσιαζόταν αξιοσημείωτη αύξηση των ποσοστών θανάτων και επιβεβαιωμένων κρουσμάτων που συνδέονται με τον κορωνοϊό, η τουρκική κυβέρνηση ανακοίνωσε νέα δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πρωτοφανούς κρίσης. Οι Τούρκοι οικονομολόγοι και αναλυτές διαφωνούν με πολλά από τα νέα μέτρα της κυβέρνησης Ερντογάν και εστιάζουν σε διάφορα σενάρια για το μέλλον της τουρκικής οικονομίας. Σύμφωνα, λοιπόν, με τους οικονομολόγους, η πανδημία του κορωνοϊού έπληξε την τουρκική οικονομία σε μια πολύ άσχημη περίοδο, καθώς η χώρα είναι ήδη καταχρεωμένη και οι οικονομικοί της πόροι είναι ιδιαίτερα περιορισμένοι μετά τη νομισματική κρίση του 2018. Ο νέος κορωνοϊός COVID-19 αναμένεται να επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας για το υπόλοιπο του 2020. Ο οργανισμός αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας Moody's έχει ήδη υποβαθμίσει την τουρκική οικονομία για το 2020 στο 2,5%.

Ένεκα, λοιπόν, των νέων κινδύνων και προκλήσεων, ο πρόεδρος Ερντογάν, πριν από λίγες ημέρες ανακοίνωσε το «Πακέτο Οικονομικής Ασπίδας», το οποίο ισοδυναμεί σε 100 δισ. λίρες (15,3 δισ. δολάρια). Περιλαμβάνει διατάξεις για την αναδιάρθρωση των φόρων, των δανείων και των κοινωνικών ασφαλίσεων, καθώς και ορισμένα κίνητρα για τις τουρκικές επιχειρήσεις στην οικονομία των 750 δισεκατομμυρίων δολαρίων της χώρας. Προκειμένου να τονωθεί η πιστωτική δυνατότητα, το όριο του Ταμείου Εγγυήσεων έχει αυξηθεί σε 50 δισεκατομμύρια λίρες από 25 δισεκατομμύρια λίρες. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας στις αεροπορικές εταιρείες μειώθηκε στο 1% από 18%. Η εξόφληση των δανείων των μεταπωλητών που κατέχει η κρατική τράπεζα Χάλκιμπακ θα καλυπτείται για τρεις μήνες. Οι πληρωμές κοινωνικών ασφαλίσεων, σιδήρου και χάλυβα, εφοδιασμού, τροφίμων, αυτοκινήτων, κινηματογράφου, κλωστοϋφαντουργίας και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων αναβλήθηκαν για έξι μήνες.

Το πακέτο υπόσχεται επίσης να στηρίξει οικονομικά τις εξαγωγικές εταιρείες. Οι οικονομολόγοι ασκούν κριτική στο νέο πακέτο των πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ, χαρακτηρίζοντας τις υποσχέσεις του μη ρεαλιστικές. Λαμβάνοντας υπόψη τους την έκταση και την ταχύτητα με την οποία εξαπλώνεται η πανδημία στην Τουρκία, οι αναλυτές προειδοποιούν για πιωχεύσεις και αδυναμίες πληρωμών που ακολουθούν στην Τουρκία, ιδίως μεταξύ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να στείλουν στα ύψη το ποσοστό της ανεργίας.

Δεν βοηθά την κοινωνία

Ο Ονέρ Γκιούντσαβνί είναι ένας από τους έμπειρους Τούρκους οικονομολόγους που προσεγγίζει με έντονη καχυποψία και προβληματισμό το νέο πακέτο της κυβέρνησης Ερντογάν. Ο ίδιος θεωρεί ότι το νέο πακέτο υποστηρίζει τους κεφαλαιοκράτες της Τουρκίας, όχι το σύνολο της κοινωνίας. Ένας άλλος Τούρκος οικονομολόγος, ο Τζουνέντ Ακνάν συμμερίζεται την παραπάνω άποψη και τονίζει τα εξής: «Αυτό το πακέτο οικονομικών κινήτρων είναι φιλικό προς τον εργοδότη. Επί του παρόντος, οι απλοί πολίτες δεν σκοπεύουν να αγοράσουν φθηνά σπίτια ή να πάρουν ένα φτηνό εισιτήριο διακοπών, επειδή όλοι μένουν στο σπίτι. Αυτά τα κίνητρα δεν είναι λογικά. Το πακέτο μπορεί, επίσης, να αυξήσει το δημόσιο χρέος, διότι η Τουρκία δεν διαθέτει σήμερα οικονομικές δυνατότητες για τη χρηματοδότηση αυτής της δέσμης μέτρων». Ο κ. Γκιούντσαβνί αναμένει σοβαρή αύξηση της ανεργίας εντός δύο μηνών, πράγμα που θα είχε δραματικές επιπτώσεις στη χώρα, καθώς η συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας οδηγεί σε μείωση της εγχώριας ζήτησης και προσθέτει: «Υπάρχει ανάγκη να διασφαλιστεί η μεταφορά εισοδήματος και η άμεση εισροή μετρητών στα νοικοκυριά για τη στήριξη της ζήτησης. Τα μεγάλα κλίμακας έργα υποδομής δεν χρειάζονται πλέον, διότι υπάρχει πλέον επείγουσα ανάγκη δημόσιων δαπανών στον τομέα της υγείας». As σημειωθεί ότι ορισμένοι αναλυτές εστιάζουν στα

Η κυβέρνηση Ερντογάν δημιουργεί ένα νέο οικονομικό σχέδιο δράσης, το οποίο εστιάζει στις ανάγκες των συμμάχων της συντηρητικής κυβέρνησης, των μεγάλων κεφαλαιοκρατών, και έχει ως σημείο εκκίνησης το «αισιόδοξο σενάριο» για την τουρκική οικονομία στην περίοδο της κρίσης του κορωνοϊού.

Οι οικονομολόγοι ασκούν κριτική στο νέο πακέτο των πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ, χαρακτηρίζοντας τις υποσχέσεις του μη ρεαλιστικές.

πιθανά οικονομικά προβλήματα που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει το νεόκτιστο αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης μετά την επιδημία του κορωνοϊού, η οποία επηρέασε αρνητικά τον τομέα του τουρισμού και των μεταφορών. Καθώς η διάδοση του νέου ιού συνεχίζει να συλλαμβάνει τον τουρισμό και τη φιλοξενία, οι δύο τομείς φέτος δεν θα είναι σε θέση να στηρίξουν την οικονομία. Οι τομείς που βασίζονται στις εξαγωγές αναμένεται επίσης να συρρικνωθούν.

Εφόσον το νέο οικονομικό πακέτο

έχει μεγάλα «κενά» και πτυχές που αμφισβητούν οικονομολόγοι και επιστήμονες, για ποιο λόγο η κυβέρνηση Ερντογάν επιμένει στην άμεση εφαρμογή του και το παρουσιάζει ως το μοναδικό μέσο που θα εμποδίσει την επιδείνωση της συνολικής κατάστασης στην τουρκική οικονομία. Σύμφωνα με τον καθηγητή Ραμαζάν Καγικτσί η απάντηση του συγκεκριμένου ερωτήματος είναι απλή. Η κυβέρνηση Ερντογάν δημιουργεί ένα νέο οικονομικό σχέδιο δράσης, το οποίο εστιάζει στις ανάγκες των συμμάχων της συντηρητικής κυβέρνησης, των μεγάλων κεφαλαιοκρατών, και έχει ως σημείο εκκίνησης το «αισιόδοξο σενάριο» για την τουρκική οικονομία στην περίοδο της κρίσης του κορωνοϊού.

Ο Τούρκος οικονομολόγος εξηγεί: «Στο αισιόδοξο σενάριο, η πανδημία τελειώνει σύντομα χωρίς να διαταραχθεί η οικονομία. Στη συνέχεια, η Τουρκία μπορεί να πάρει τη θέση της Κίνας για πολύ ζένες περισσότερες επενδύσεις

και θέσεις εργασίας στον παγκόσμιο οικονομικό χάρτη. Θα υπάρξουν πολλές νέες ευκαιρίες για την τουρκική οικονομία στην περίοδο που θα ακολουθήσει την κρίση του κορωνοϊού. Μπορεί να είναι πολύ νωρίς για να προβλέψουμε το ακριβές σενάριο, ωστόσο, μακροπρόθεσμα, αυτή η κρίση του ιού προσφέρει στην Τουρκία μια τεράστια ευκαιρία να επανατοποθετηθεί στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού. Μετά την πρόσφατη διακοπή λειτουργίας των Κινέζων παραγωγών, πολλοί Ευρωπαίοι παραγωγοί θα μπορούσαν να θεωρήσουν την Τουρκία ως εναλλακτικό προμηθευτή ημιτελών προϊόντων».

Ωστόσο, ο κ. Καγικτσί ζητάει να μη βιαστούμε για πρόωρα συμπεράσματα. Η κρίση του κορωνοϊού θα μπορούσε να ξεφύγει από κάθε έλεγχο στην Τουρκία κατά τις επόμενες εβδομάδες. Σε αυτήν την περίπτωση η τουρκική οικονομία θα βρεθεί αντιμέτωπη με ένα εφιαλτικό σενάριο, το οποίο ο Τούρκος καθηγητής συνοψίζει ως εξής: «Εάν η κλίμακα της κρίσης του κορωνοϊού φτάσει σε ένα επίπεδο που δεν θα διαταραχθεί η εγχώρια αλυσίδα εφοδιασμού και / ή οι άνθρωποι αρχίσουν να αισθάνονται ότι ο χώρος εργασίας τους δεν είναι πλέον ασφαλής ή δεν επιτρέπεται στους ανθρώπους να πάνε για τη δουλειά τους, τότε η αναπόφευκτη συνέπεια θα ήταν ο τερματισμός της λειτουργίας του τουρκικού βιομηχανικού τομέα. Σε αυτήν την περίπτωση, η κυβέρνηση θα πρέπει να αναλάβει άμεση δράση για να εξασφαλίσει το μέλλον της αλυσίδας εφοδιασμού».

Εάν η πανδημία δεν ξεπεραστεί σε λίγες εβδομάδες, οι πιο επιρρεπείς βιομηχανίες που θα επηρεαστούν από την κρίση θα είναι ο τουρισμός και η αυτοκινητοβιομηχανία. Ο τουρισμός έχει ήδη πληγεί από τον περιορισμό των ταξιδιών από τον Φεβρουάριο. Δεν είναι γνωστό πότε θα ξαναρχίσει η διεθνής και εγχώρια κινητικότητα. Η χειρότερη περίπτωση για την Τουρκία θα ήταν μια σοβαρή οικονομική κρίση, όπως βίωσε η χώρα το 1994, το 2001 και το 2008. Αν συμβεί αυτό η νέα κρίση θα είναι χειρότερη από όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις».

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΑ

Ο ηγέτης

Βρισκόμαστε σε μια πολύ δύσκολη κατάσταση που όμοιά της δεν έχουμε ξαναζήσει! Η πανδημία αποδεκατίζει την Ευρώπη και απ' ό,τι φαίνεται σύντομα θα γίνει το ίδιο στη Μεγάλη Βρετανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Κάποια κράτη άργησαν να καταλάβουν το τι γίνεται με αποτέλεσμα πλέον να κινδυνεύει η κοινωνική τους συνοχή, η οικονομία και οι κρατικές δομές.

Πολύ δύσκολα θα ανακάμψουν οι χώρες που οι πολίτες τους, αλλά και οι ηγέτες τους φέθηκαν με ανευθυνότητα. Καλούμαστε όλοι μας, λοιπόν, να ενεργήσουμε υπεύθυνα. Όχι τόσο για εμάς, αλλά για τους γύρω μας. Μέσα σε όλο αυτό το κακό όμως ένας νέος ηγέτης γεννήθηκε.

Ένας ηγέτης που ο ελληνισμός έχει να διδεκαετίες ολόκληρες. Ο Έλληνας πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης είναι αυτό ακριβώς που χρειάζεται η Ευρώπη αυτή τη στιγμή. Χειρίζεται όχι μόνο την πανδημία, αλλά και την επείγουσα εισβολή στον Έβρο. Εκτός του ότι προστατεύει τους Έλληνες από τον ιό COVID-19 με υπεύθυνη στάση αφού και μέτρα έχει πάρει νωρίς αλλά και η ομάδα που έχει τοποθετήσει λειτουργεί με σοβαρότητα και αίσθημα ευθύνης, την ίδια ώρα φυλάσσει τα ευρωπαϊκά σύνορα με απόλυτη επιτυχία από την τουρκική επεκτατικότητα.

Ο κόσμος μας και ειδικά οι νέοι μας χρειάζονται πρότυπα. Πρότυπα που εμπνέουν εμπιστοσύνη και σοβαρότητα, γιατί όλοι μας έχουμε την ανάγκη να πιστέψουμε ότι η επόμενη μέρα θα μας βρει ενωμένους και δυνατούς για να συνεχίσουμε τη ζωή μας και να μεγαλώσουμε τα παιδιά μας. Να τα μεγαλώσουμε σίγουροι ότι το μέλλον τους θα είναι καλύτερο από το δικό μας. As το καταλάβουμε ότι η οικονομική κρίση που θα ακολουθήσει θα έχει τρομακτικές επιπτώσεις σε όλους μας. Χειρότερες απ' ό,τι πέρασαν ίσως Ελλάδα και Κύπρος την τελευταία δεκαετία.

Γι' αυτό, λοιπόν, χρειάζομαστε ηγέτες σαν τον Κυριάκο Μητσοτάκη, που θα μας κάνει να πιστέψουμε στις δυνατότητες μας και θα μας καθοδηγήσει με σωστά βήματα να τα καταφέρουμε ξανά.

Ο κ. Γιάννης Γεωργιούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Ενας αιώνας γεμάτος Ελλάδα

20 ΑΙΩΝΑΣ 1980-90 ΤΟΜΟΣ Α'

ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1980. Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΦΕΡΝΕΙ ΑΛΛΑΓΕΣ, ΟΧΙ ΟΜΩΣ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΛΟΤΑΝ.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου ως πρωθυπουργός «συγκατοικεί» έως το 1985 με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή ως Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Οι σχέσεις της Ελλάδας με τη Δύση δοκιμάζονται. Και η ανακήρυξη του ψευδοκράτους του Ντενκτάς δημιουργεί ένταση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, πριν εμφανιστεί το «πνεύμα του Νταβός».

Το σκάνδαλο Κοσκωτά και η συγκυβέρνηση Δεξιάς και Αριστεράς σφραγίζουν το τέλος της δεκαετίας - και όχι μόνο.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αύξηση 100%

Αύξηση των πωλήσεων τους πάνω από 100% σε ετήσια βάση κατέγραψαν στην Ελλάδα 12 κατηγορίες προϊόντων σουπερ μάρκετ την πρώτη εβδομάδα εμφάνισης στη χώρα κρουσμάτων κορωνοϊού. Σε άλλες 40 κατηγορίες καταγράφηκε αύξηση των πωλήσεων από 10,1% έως 98,4%, επίσης σε ετήσια βάση.

Ερευνα ΙΕΛΚΑ

Στην Ελλάδα το 10% δήλωσε ότι την προηγούμενη εβδομάδα αύξησε τις αγορές του από ηλεκτρονικό σουπερ μάρκετ, σύμφωνα με έρευνα του Ινστιτούτου Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ). Αξίζει να σημειωθεί πως το αντίστοιχο ποσοστό πριν από δύο εβδομάδες ήταν 6% και πριν από τρεις εβδομάδες 1%-2%.

Πρώτη φορά

Μέχρι την προηγούμενη εβδομάδα οι ηλεκτρονικές πωλήσεις ειδών σουπερ μάρκετ αποτελούσαν μόλις το 4% του συνολικού τζίρου του κλάδου. Την προηγούμενη εβδομάδα, 1/3 των καταναλωτών δήλωσε ότι ψώνισε από ηλεκτρονικό σουπερ μάρκετ και το 41% αυτών το έκανε για πρώτη φορά στη ζωή του.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΛΟΓΩ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

60% Καθυστερήση στην παράδοση των παραγγελιών

55% Προβλήματα στην τροφοδοσία

50% Λιγότερες παραγγελίες από τους καταναλωτές (κυρίως για καταστήματα μη τροφίμων)

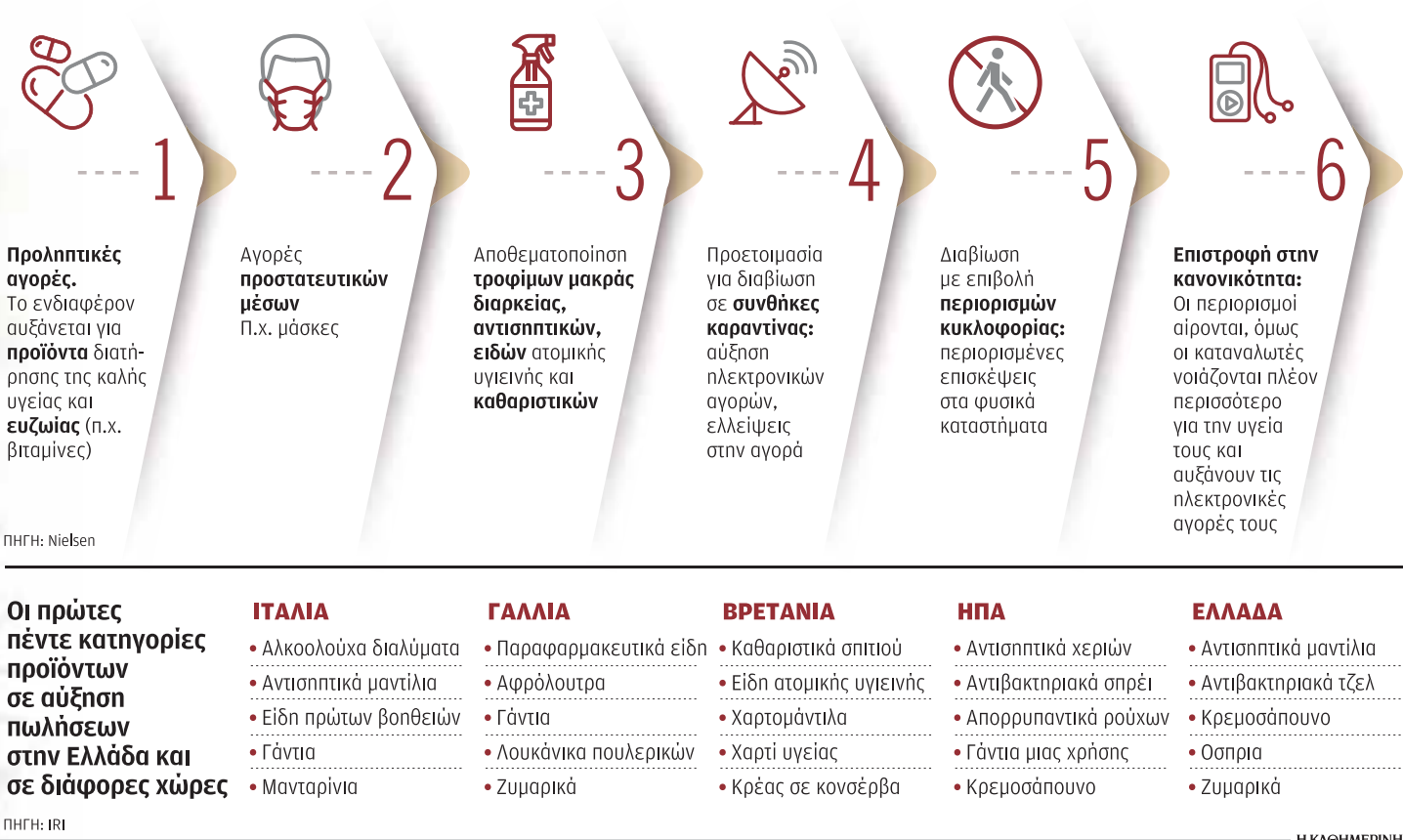
45% Καθυστερήσεις στην οργάνωση των προμηθειών λόγω περιορισμών στις μετακινήσεις

35% Περισσότερες παραγγελίες από τους καταναλωτές

ΠΗΓΗ: Ecommerce Europe

Οι έξι φάσεις της κατανάλωσης

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Πανδημία» στις καταναλωτικές συνήθειες

Σε όλο τον κόσμο οι πολίτες έχουν την ίδια συμπεριφορά, ανάλογα με την εξάπλωση του ιού

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Μέχρι τις αρχές του 2020 η κυρίαρχη αντίληψη είναι ότι οι Έλληνες είναι αυτοί που κυρίως κατακλύζουν το σουπερ μάρκετ σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης. Οι μνήμες από το καλοκαίρι του 2015 και την επιβολή των capital controls είναι ακόμη νωπές, ενώ οι παλιότεροι θα θυμούνται τις σκηνές που διαδραματίστηκαν την άνοιξη του 1986, όταν έγινε γνωστό το πυρηνικό δυστύχημα στο Τσερνόμπιλ.

Η ταρινή πρωτοφανής κρίση που βιώνει η ανθρωπότητα αποδεικνύει ότι οι συμπεριφορές που αναπτύσσουν οι καταναλωτές ανά τον κόσμο σε μια πανδημία είναι παρόμοιες είτε βρίσκονται στην Αυστραλία, είτε στην Ιταλία, στις ΗΠΑ, στην Ελλάδα ή ακόμη και στην Κίνα.

Ερευνα που πραγματοποιεί η Nielsen

σε παγκόσμιο επίπεδο από την αρχή της εκδήλωσης της πανδημίας και ειδικά μετά τη εξάπλωση πέραν των συνόρων της Κίνας, δείχνει μάλιστα ότι οι τάσεις της κατανάλωσης εν μέσω κορωνοϊού εμφανίζουν διάφορες φάσεις, όπως οι φάσεις της ίδιας της ασθένειας, οι οποίες σχετίζονται με συγκεκριμένα γεγονότα σε κάθε χώρα και με τη λήψη περιοριστικών μέτρων. Βάσει των παρατηρήσεων που έχει κάνει η Nielsen, οι φάσεις της κατανάλωσης στην εποχή του κορωνοϊού είναι οι ακόλουθες:

Φάση 1: Εμφάνιση ελάξιμων, μεμονωμένων κρουσμάτων τα οποία σχετίζονται με την εξάπλωση του κορωνοϊού σε μια άλλη χώρα. Για παράδειγμα στην Ελλάδα, τα δύο πρώτα επιβεβαιωμένα κρούσματα ήταν γυναίκες που είχαν ταξιδέψει λίγες ημέρες πριν στη βόρεια Ιταλία. Στη φάση αυτή παρατηρήθηκε, τουλάχιστον στις

Τα βασικά συμπεράσματα που κατέγραψε διεθνής έρευνα της Nielsen.

περισσότερες χώρες, αύξηση των αγορών για προϊόντα που θαρρακίζουν την καλή υγεία του οργανισμού. Αυτή τη στιγμή δεν βρίσκεται καμία χώρα στη φάση 1.

Φάση 2: Εμφάνιση πρώτων κρουσμάτων που δεν σχετίζονται με κρούσματα από το εξωτερικό. Στη φάση αυτή αρχίζει κυρίως η μαζική αγορά προστατευτικών μέσων όπως είναι οι μάσκες και τα γάντια μιας χρήσης. Σε αυτήν τη φάση βρίσκονται τώρα ελάξιμες χώρες της Αφρικής και η Ουρουγουάη, στη Λατινική Αμερική.

Φάση 3: Εμφάνιση περισσότερων κρουσμάτων στην κοινότητα και πρώτοι θάνατοι. Οι καταναλωτές αρχίζουν να αποθεματοποιούν τρόφιμα μακράς διάρκειας και άλλα βασικά είδη νοικοκυριού, ενώ πλέον αυξάνεται το μέσο ύψος απόδειξης και τα καρότσια του σουπερ μάρκετ ξεχειλίζουν. Σε αυτή τη φάση βρίσκονται η Αυστραλία και μεγάλο μέρος της Λατινικής Αμερικής.

Φάση 4: Λήψη έκτακτων μέτρων από την κυβέρνηση, καθώς αυξάνεται ο αριθμός των κρουσμάτων. Οι καταναλωτές ετοιμάζονται για τη διαβίωση σε συνθήκες καραντίνας και γι' αυτό αυξάνουν τις αγορές προϊόντων μέσω Διαδικτύου και περιορίζουν τις αγορές στα φυσικά καταστήματα. Ωστόσο, έχουν αρχίσει να εμφανίζονται οι πρώτες ελλείψεις στην εφοδιαστική αλυσίδα. Είναι η φάση στην

οποία βρίσκονται ο Καναδάς, η Ρωσία, χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Φάση 5: Περιορισμοί στη διαβίωση ή στην εργασία. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα δεν έχει επιβληθεί (τουλάχιστον μέχρι το απόγευμα της Παρασκευής) απαγόρευση της κυκλοφορίας, έχει ανασταλεί όμως η λειτουργία αρκετών επιχειρήσεων, δρομολογίων των ΜΜΜ και περιορισμός των μετακινήσεων προς τα νησιά. Πρόκειται για τη φάση στην οποία βρίσκονται οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες και οι ΗΠΑ.

Φάση 6: Σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα με μερική άρση περιορισμών. Στη φάση αυτή βρίσκεται για την ώρα μόλις η Κίνα. Οι καταναλωτικές τάσεις που αναμένονται είναι η μόνιμη αύξηση των ηλεκτρονικών αγορών και η υιοθέτηση αυστηρότερων μέτρων υγιεινής.

Είδη υπό εξαφάνιση τα αντισηπτικά, τα γάντια και το χαρτί υγείας

Η καταναλωτική συμπεριφορά στην Ελλάδα έχει ακολουθήσει σε γενικές γραμμές το παραπάνω μοτίβο, αν και καταγράφηκε ένα «μπερδεμα» στις φάσεις της κατανάλωσης, το οποίο οφείλεται λίγο στο λεγόμενο «σύνδρομο της Κατοχής» αρχικά και εν συνεχεία στη μεγαλύτερη ταχύτητα με την οποία εξελίσσεται πλέον ο κορωνοϊός και η λήψη των διαφόρων περιοριστικών μέτρων.

Ετσι, την πρώτη εβδομάδα εμφάνισης κρουσμάτων στην Ελλάδα έγινε μια πρώτη «επιδρομή» στα σουπερ μάρκετ, ειδικά της Βορείου Ελλάδος, καθώς η πρώτη περίπτωση αναφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη, δηλαδή αρκετοί καταναλωτές πέρασαν κατευθείαν στη φάση 3. Σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών α-

γοράς IRI, οι 54 κατηγορίες με τις περισσότερες πωλήσεις την εβδομάδα πριν από την Καθαρά Δευτέρα έκαναν τζίρο 60,91 εκατ. ευρώ, έναντι 36,71 εκατ. ευρώ πέρυσι, αύξηση δηλαδή κατά 65,9%, ενώ συνολικά οι πωλήσεις ενισχύθηκαν κατά 35,7%.

Τη δεύτερη εβδομάδα ύπαρξης του κορωνοϊού στην Ελλάδα η κίνηση στα σουπερ μάρκετ ομαλοποιήθηκε, με τις πωλήσεις να αυξάνονται μεν, αλλά με χαμηλότερο ρυθμό, 22,5% σε σύγκριση με πέρυσι.

Οι καταναλωτές μάλιστα ανέπτυξαν τάσεις της λεγόμενης φάσης 1, καθώς το προϊόν με τη μεγαλύτερη αύξηση πωλήσεων σε ετήσια βάση ήταν τα συμπληρώματα διατροφής (αύξηση αξίας πωλή-

Τη δεύτερη εβδομάδα ύπαρξης του κορωνοϊού στην Ελλάδα οι πωλήσεις των σουπερ μάρκετ αυξήθηκαν 22,5%.

σεων κατά 265,7%). Από τα μέσα της τρίτης εβδομάδας, για την οποία δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα τα στοιχεία από το σουπερ μάρκετ και τις εταιρείες ερευνών αγορών, οι Έλληνες καταναλωτές μπάκαν ταυτόχρονα στις φάσεις 2 και 3 γεμίζοντας τα καρότσια με αντισηπτικά, ρούζα, μακαρόνια, γάλα εβαπορέ, όστρια,

χαρτί υγείας και απορροπτικά, ενώ οι παραγγελίες από τα ηλεκτρονικά σουπερ μάρκετ ήταν αδύνατο να διεκπεραιωθούν πριν από την πάροδο τουλάχιστον πέντε ημερών.

Η μεγάλη ταχύτητα αύξησης των θανάτων στην Ιταλία είχε ανάλογες επιπτώσεις στην καταναλωτική συμπεριφορά: οι Ιταλοί καταναλωτές από τη φάση 1 στην οποία βρίσκονταν από τις 31 Ιανουαρίου, όταν υπήρχαν μόνο δύο επιβεβαιωμένα κρούσματα στη χώρα, πέρασαν στις 21 Φεβρουαρίου στη φάση 2 λόγω του πρώτου θανάτου και, έπειτα από τέσσερις ημέρες, στη φάση 3, καθώς οι θάνατοι έφτασαν τους 17 και τα κρούσματα τα 650.

Ο Έλληνας καταναλωτής παρουσιάζει

μεγάλες ομοιότητες στη συμπεριφορά του με τους καταναλωτές σε άλλες χώρες σε ό,τι αφορά το ποιες κατηγορίες προϊόντων επιλέγει στην εποχή του κορωνοϊού.

Ετσι, είδαμε να αδειάζουν τα αντισηπτικά τόσο στην Ελλάδα όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο με συνέπεια οι αλυσίδες να προχωρούν αναγκαστικά στην επιβολή πλαφόν αγοράς, ενώ το χαρτί υγείας ήταν υπό εξαφάνιση τόσο στην Αυστραλία όσο και στην Αγγλία.

Τα στοιχεία της IRI για τις πωλήσεις των σουπερ μάρκετ σε διάφορες χώρες δείχνουν ότι οι πλέον δημοφιλείς κατηγορίες είναι τα αλκοολούχα σκευάσματα - αντισηπτικά, τα γάντια μιας χρήσης και τα σαπούνια.

Προσφορές και δωρεάν παράδοση επιστρατεύουν τα ηλεκτρονικά καταστήματα

Μείωση των πωλήσεων στο ηλεκτρονικό εμπόριο και απολύσεις προσωπικού αναμένουν το 65% των συνδέσμων ηλεκτρονικού εμπορίου και οι επιχειρήσεις-μέλη τους σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήσε ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Ηλεκτρονικού Εμπορίου (Ecommerce Europe). Μέλη του Ecommerce Europe είναι πάνω από 100.000 επιχειρήσεις ηλεκτρονικού εμπορίου, ενώ συμμετέχει και ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ηλεκτρονικού Εμπορίου (GRECA).

Η μείωση των πωλήσεων είναι ορατή στους κλάδους της μόδας, των ταξιδιών και της παροχής υπηρεσιών σε όλη την Ευρώπη.

Από την άλλη, καταγράφεται αύξηση

των ηλεκτρονικών πωλήσεων τροφίμων, ένας κλάδος που έως τώρα σημείωνε πολύ χαμηλές επιδόσεις, των φαρμακευτικών και παραφαρμακευτικών προϊόντων, των ηλεκτρονικών συσκευών που απαιτούνται για τηλεργασία (φορητοί υπολογιστές, οθόνες, tablets), αλλά και ηλεκτρικών συσκευών για τη συντήρηση τροφίμων, όπως είναι οι καταψύκτες.

Ο μεγάλος όγκος παραγγελιών από τη μία προς τα ηλεκτρονικά σουπερ μάρκετ, αλλά και οι διάφοροι περιορισμοί στα σύνορα και πτήσεις σε διάφορες χώρες έχουν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην παράδοση των παραγγελιών. Αυτό, μάλιστα, είναι το κυριότερο πρόβλημα στο ηλεκτρονικό εμπόριο πανευρωπαϊκά

Καταγράφεται αύξηση παραγγελιών σε τρόφιμα, παραφαρμακευτικά προϊόντα και ηλεκτρονικές συσκευές.

σύμφωνα με το 60% των ερωτηθέντων. Το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα (55%) είναι τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα, ενώ για το 50% είναι η μείωση των παραγγελιών.

Το τελευταίο αφορά προφανώς τη δραστηριότητα πλην των τροφίμων. Αξίζει να σημειωθεί ότι για ένα 20% το μεγα-

λύτερο πρόβλημα είναι το ότι έχουν νοσήσει οι εργαζόμενοι στις εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου.

Εκτός από μείωση των πωλήσεων και αύξηση των απολύσεων στον κλάδο, οι εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου εκτιμούν σε ποσοστό 40% ότι μια άλλη σοβαρή συνέπεια από την πανδημία του κορωνοϊού θα είναι η πτώχευση προμηθευτών.

Το 70% αναμένει επίσης πτώση κερδοφορίας ως αποτέλεσμα της μείωσης των πωλήσεων, ενώ ένα 10% εκτιμά ότι τα κέρδη θα επηρεαστούν αρνητικά και από την αύξηση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων.

Στην Ελλάδα ο κλάδος του ηλεκτρο-

νικού εμπορίου εμφανίζει μέχρι στιγμής δύο βασικές τάσεις: τα μεν ηλεκτρονικά σουπερ μάρκετ έχουν ξεπεράσει ήδη από την προηγούμενη εβδομάδα τα όρια ανοχής τους –τα περισσότερα τουλάχιστον– καθώς η δομή που διέθεταν προ κορωνοϊού ήταν τέτοια για να εξυπηρετεί λιγοστές παραγγελίες.

Οι εταιρείες τώρα προσλαμβάνουν προσωπικό για να ανταποκριθούν στην αυξημένη ζήτηση (ήδη σχετικές ανακοινώσεις έχουν κάνει η My Market και η AB Βασιλόπουλος) τόσο στα φυσικά καταστήματα όσο και στα ηλεκτρονικά.

Οι υπόλοιποι κλάδοι του ηλεκτρονικού εμπορίου τώρα αναπτύσσουν τη στρατηγική με την οποία θα ανακόψουν τη

μείωση των πωλήσεων, ειδικά στην περίπτωση που η κύρια δραστηριότητα μιας επιχείρησης γινόταν από το φυσικό της κατάστημα. Σημειώνεται ότι η συντριπτική πλειονότητα των λιανεμπορικών φυσικών καταστημάτων από την Τετάρτη δεν λειτουργεί, ύστερα από τη σχετική απόφαση που έλαβε η κυβέρνηση.

Αρκετά καταστήματα προχωρούν σε προσφορές και εκπτώσεις, πολύ περισσότερα προσφέρουν δωρεάν κόστος αποστολής των παραγγελιών, ενώ όλα πασχίζουν τη δυνατότητα παράδοσης των παραγγελιών χωρίς επαφή του πελάτη με τον υπάλληλο της εταιρείας ταχυμεταφοράς.

Λάρνακα →
Αθήνα • Θεσσαλονίκη
Βουκουρέστι

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

LIGHT CLASSIC PREMIUM

23" 32"

www.flyblueair.com

Η Mastercard εισέρχεται πρώτη στην αχανή αγορά της Κίνας

Ελαβε από την κινεζική κεντρική τράπεζα άδεια για εκκαθάριση συναλλαγών

Ο κολοσσός έκδοσης πιστωτικών καρτών Mastercard θα κάνει αισθητή την παρουσία του στην τεράστια κινεζική αγορά, αφού του έλαβε τη σχετική έγκριση από την κεντρική τράπεζα της χώρας (Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας) για να διεκπεραιώνει εργασίες εκκαθάρισης συναλλαγών.

Η απόφαση αυτή έρχεται ως απόρροια της πρώτης φάσης της διμερούς σινο-αμερικανικής συμφωνίας που οι δύο εταίροι υπέγραψαν πρόσφατα και, μετάξυ άλλων, προβλέπει και το άνοιγμα της αχανούς αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στον διεθνή ανταγωνισμό. Ανάλογοι ύψους ήταν και η ανακίνωση της τράπεζας, η οποία ανέφερε ότι η έγκριση για τη Mastercard είναι ακόμα ένα παράδειγμα της απορρύθμισης του χρηματοπιστωτικού κλάδου και της εμβάθυνσης των αλλαγών σε αυτόν. Αρχές Ιανουαρίου, αντιστοίχως, είχε δεχθεί αίτημα από μονάδα της επίσης αμερικανικής εταιρείας έκδοσης πιστωτικών καρτών American Express, που αφορούσε εκκίνηση δραστηριοτήτων στην Κίνα. Η δε άλλη ανταγωνίστρια, Visa, είχε υποβάλει αίτηση στις αρχές του 2018, αλλά η απάντηση ακόμη εκκρεμεί.

Ανοιγμα

Για την ιστορία, αξίζει να σημειωθεί πως οι μεγάλοι διεθνείς παίκτες ασκούν πιέσεις στην Κίνα να ανοίξει την αγορά της σε πληρωμές σε τοπικό νόμισμα τα τελευταία δέκα χρόνια, επιδιώκοντας να αποκτήσουν άμεση πρόβαση. Σύμφωνα με τις προβλέψεις τους, φέτος η Κίνα θα συνιστά και τη μεγαλύτερη αγορά πιστωτικών και κρεωστικών καρτών παγκοσμίως. Η κοινοπραξία που έχει συστήσει η Mastercard στη χώρα σε συνεργασία με τη NetsUnion Clearing έχει περιθώριο ενός έτους να πραγματοποιήσει τις δραστηριότητες εκκαθάρισης, οι οποίες και πάλι θα χρειασθούν έγκριση από τη Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας. Όπως προβλέπεται στην πρώτη φάση της διμερούς εμπορικής συμφωνίας, σε διάστημα ενός μηνός αφότου οι αμερικανικοί όμιλοι (π.χ. Mastercard, Visa, American Express κ.ά.) θα έχουν ενημερώσει τις αρχές ότι η προπαρασκευαστική εργασία τους έχει ολοκληρωθεί, εκείνες θα πρέπει να δεχθούν την αίτηση για αδειοδότηση. Η διοίκηση της

Όπως προβλέπεται στην πρώτη φάση της διμερούς εμπορικής συμφωνίας, σε διάστημα ενός μηνός αφότου οι αμερικανικοί όμιλοι (π.χ. Mastercard, Visa, American Express κ.ά.) θα έχουν ενημερώσει τις αρχές ότι η προπαρασκευαστική εργασία τους έχει ολοκληρωθεί, εκείνες θα πρέπει να δεχθούν την αίτηση για αδειοδότηση.

Η απόφαση αυτή έρχεται ως απόρροια της πρώτης φάσης της διμερούς σινο-αμερικανικής συμφωνίας που υπεγράφη πρόσφατα.

Mastercard δεν παρέλειψε να κάνει λόγο για μια ενθαρρυντική απόφαση της Κίνας, η οποία είναι μία από τις σημαντικότερες αγορές του κόσμου.

Αρχής γενομένης από τον Ιούνιο του 2015, η Κίνα χαλάρωσε τους κανόνες που αφορούσαν την απόκτηση άδειας από τους ξένους παρόχους εργασιών εκκαθάρισης για να ιδρύσουν μονάδες

ή να εξαγοράσουν ντόπιες εταιρείες – με αυτή τη μέθοδο διόταν ένα τέλος στο μονοπωλιακό καθεστώς που έως τότε είχε εξασφαλίσει η κρατική China UnionPay.

Φέτος η Κίνα ανοίγει περαιτέρω την αγορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ώστε οι ξένοι όμιλοι να μπορούν να ανοίξουν μια εταιρεία που τους ανήκει πλήρως και να διεκπεραιώνει μια σειρά ποικίλων υπηρεσιών, από ασφαλιστικές και πιστωτικών καρτών μέχρι διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και επενδυτική τραπεζική. Βέβαια, δεν λείπουν και οι διαμαρτυρίες από ομίλους τύπου Mastercard και Visa, οι οποίοι επιμένουν ότι εισέρχονται στη γιγαντιαία αγορά της Κίνας με καθυστέρηση. Και αυτό σημαίνει ότι θα έχουν απέναντί τους ε-

ξίσου μεγάλους με αυτούς εγχώριους ομίλους, σε μια αγορά όπου τα τελευταία χρόνια οι πληρωμές μέσω έξυπνου κινητού τηλεφώνου έχουν γνωρίσει θεαματική ανάπτυξη. Για του λόγου το αληθές, αρκεί να σκεφθεί κανείς ότι μέσα στο 2018 οι συναλλαγές αυτού του τύπου εκτινάχθηκαν στα 27 τρισεκατομμύρια δολάρια και πλέον στην Κίνα, αναδεικνύοντάς τη στην κορυφαία αγορά με το κριτήριο αυτό, σύμφωνα με την iResearch.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί πως στα τέλη Σεπτεμβρίου της περασμένης χρονιάς κυκλοφορούσαν στην Κίνα περί τα 8,2 δισεκατομμύρια κάρτες, εκ των οποίων η πλειονότητα (ποσοστό 90%) ήταν χρεωστικές.

REUTERS, BLOOMBERG

Ακυρώνει τα stress tests η Τράπεζα της Αγγλίας

Στην αντιστάθμιση του οικονομικού πλήγματος από τον κορωνοϊό συγκεντρώνει όλες τις δυνάμεις της η κεντρική τράπεζα της Αγγλίας (BoE) και συνεπώς ακυρώνει τα τεστ κοπώσεως των τραπεζικών κολοσσών για το 2020. Σε σχετική της ανακοίνωση και αφότου είχε περικόψει τα επιτόκια δανεισμού σε ιστορικό χαμπλό, η Τράπεζα της Αγγλίας σχολίασε ότι θα είναι δύσκολο να εφαρμοστούν σε παγκόσμιο επίπεδο οι νέοι κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή κορυφαία προτεραιότητα είναι η υποστήριξη όσων έχουν πληγεί από την πανδημία.

Η Τράπεζα της Αγγλίας φαίνεται πως κινείται στο ίδιο μήκος κύματος με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία τις προηγούμενες ημέρες αποφάσισε ότι θα ακυρώσει τον έλεγχο των τραπεζών, στον οποίο επρόκειτο να συμπεριληφθούν και βρετανικοί τραπεζικοί κολοσσοί, όπως η Barclays και η HSBC. «Τα πρόσφατα τεστ κοπώσεως του 2019 έδειξαν ότι το βρετανικό τραπεζικό σύστημα ήταν ανθεκτικό σε βαθιές συγχρονισμένες υφέσεις στη Βρετανία και στις οικονομίες ανά τον κόσμο, οι οποίες συνολικά είναι εντονότερες σε σχέση με την περίοδο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, εκφών συνδυαστούν με τα επιπλέον κόστη που ανακύπτουν», ανακοίνωσε χθες η Τράπεζα της Αγγλίας. Παράλληλα, η αρμόδια εποπτική αρχή των βρετανικών τραπεζών δήλωσε πως ενδέχεται να καθυστερήσει και η εφαρμογή των νέων κανόνων κεφαλαιακής επάρκειας της επιτροπής της Βασιλείας.

Προσπαθώντας να σηκώσει επιπλέον βάρη από τις βρετανικές τράπεζες, η Τράπεζα της Αγγλίας προχώρησε σε περαιτέρω αναβολή προγραμματισμένων δραστηριοτήτων. Η αξιολόγηση της ρευστότητας των τραπεζών, η οποία επρόκειτο να ολοκληρωθεί στο πρώτο εξάμηνο του 2020, αναβλήθηκε μέχρι νεότερας. Επιπλέον, εξετάζει την καθυστέρηση προετοιμασίας των τραπεζών για τα οικονομικά μέτρα σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Η Βρετανία αναμένει πως εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού όλοι και περισσότερο θα αδυνατούν να αποπληρώσουν τα δάνεια τους. Συνεπώς, οι τράπεζες θα πρέπει να βρουν περισσότερα κεφάλαια, ιδίως αφού εν μέσω οικονομικής κρίσης θα δεχθούν ισχυρό πλήγμα στην κερδοφορία τους. «Η κεντρική τράπεζα εξακολουθεί να εξετάζει τον πιθανό αντίκτυπο του κορωνοϊού στους κανόνες και προβλέπεται πως θα παρέχει κατευθυντήριες στις επιχειρήσεις την επόμενη εβδομάδα», δήλωσε η BoE, αναφερόμενη στις ρυθμίσεις σχετικά με τις απώλειες

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Αγγλίας, θα είναι δύσκολο να εφαρμοστούν σε παγκόσμιο επίπεδο οι νέοι κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή άμεση προτεραιότητα είναι η υποστήριξη όσων έχουν πληγεί από την πανδημία.

Η BoE εστιάζει την προσοχή στην αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών από την πανδημία του κορωνοϊού.

των τραπεζών από τα δάνεια. Ωστόσο, στη σχετική της ανακοίνωση η κεντρική τράπεζα σημείωσε ότι είναι πολύ δύσκολο να προβεί σε ασφαλείς εκτιμήσεις όσον αφορά τις ζημιές των τραπεζών, καθώς ο ιός εξελίσσεται απρόβλεπτα. Σίγουρα πάντως μπορούν να αντιμετωπιστούν σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο τον οικονομικό αντίκτυπο μέσω των μέτρων που έχουν ήδη ανακοινωθεί από τη βρετανική κυβέρνηση.

Ακολουθώντας το παράδειγμα των μεγάλων κεντρικών τραπεζών ανά τον κόσμο, η Τράπεζα της Αγγλίας προχώρησε ανιενδίδως την περασμένη Πέμπτη σε δεύτερη μείωση του επιτοκίου δανεισμού. Ο Αντρίου Μπέιλι, κεντρικός τραπεζίτης της χώρας, δήλωσε πως παρά τη θα ήθελε να αποφύγει τα αρνητικά επιτόκια, δεν πρόκειται να αποκλείσει κανένα μέτρο στην παρούσα φάση. Παράλληλα, η Τράπεζα της Αγγλίας ανακοίνωσε ότι αυξάνει κατά 200 δισ. στερλίνες το πρόγραμμα αγοράς ενεργητικού, το οποίο θα εστιάζει κατά κύριο λόγο στην αγορά βρετανικών κρατικών ομολόγων.

Μετά το Βερολίνο, και η Κομισιόν υπέρ της έκδοσης ευρωομολόγου

Θα κάνουμε ό,τι χρειαστεί, δηλώνει η πρόεδρος της Ε.Ε. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ακολουθώντας την πολιτική «θα εξαντλήσουμε όλα τα δυνατά εργαλεία κατά του κορωνοϊού», είναι έτοιμη να εξετάσει την έκδοση ευρωομολόγων στις χώρες-μέλη της Ευρωζώνης, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις σαρωτικές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας κορωνοϊού. Τα σχετικά δήλωσε στο γερμανικό ραδιόφωνο Deutschlandfunk η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, επισμαίνοντας ότι εξετάζονται όλα τα υπάρχοντα εργαλεία, και οτιδήποτε μπορεί να βοηθήσει θα χρησιμοποιηθεί. «Αυτό ισχύει και για τα ομόλογα κορωνοϊού, υπό τον όρο πως θα βοηθήσουν και θα είναι κατασκευασμένα προσεκτικά», διευκρίνισε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δηλώσεις φον ντερ Λάιεν έχουν ακόμα μεγαλύτερη σημασία διότι το κόμμα της στο παρελθόν αρνιόταν σθεναρά την κοινή έκδοση ομολόγων για τα υπερχρεωμένα κράτη της Ευρωζώνης – η νυν πρόεδρος της Κομισιόν ανήκει στο συντηρητικό κόμμα της Γερμανίας καγκελαρίου Αγκελα Μέρκελ. Επιπλέον, με όσα λέει η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφήνει να εννοηθεί πως διαμορφώνεται ένα πλαίσιο συναίνεσης, ενώ εκείνος ο οποίος είχε πολύ πρόσφατα απευθύνει αγωνιώδη έκκληση για ειδικό σκοπό ομόλογα κορωνοϊού ήταν ο Ιταλός πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε. Η χώρα του, η οποία έχει πληγεί δριμύτητα από την ασθένεια, θρηνεί περισσότερους νεκρούς από όλη την Κίνα. Επίσης, είχε προτείνει, εάν δεν εγκρινόνταν το ομόλογο κορωνοϊού, τη θέσπιση ενός πα-ευρωπαϊκού ταμείου εγγυήσεων, ώστε τα κράτη της Ε.Ε. να μπορέσουν να χρηματοδοτήσουν τις δαπάνες για τη δημόσια υγεία και τα έκτακτα προγράμματα διάσωσης της οικονομίας.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η Γερμανία, η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, είχε σθεναρά αντιτεθεί στην έκδοση ευρωομολόγου στο απόγειο της κρίσης

«Εξετάζονται όλα τα υπάρχοντα εργαλεία και οτιδήποτε μπορεί να βοηθήσει θα χρησιμοποιηθεί. Αυτό ισχύει και για τα ομόλογα κορωνοϊού, υπό τον όρο πως θα βοηθήσουν και θα είναι κατασκευασμένα προσεκτικά», τόνισε η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν.

χρέους το 2008, ενώ σήμερα η Γερμανίδα καγκελάρια δηλώνει ότι εξετάζονται όλες οι πιθανές λύσεις. Ήδη η εξαπλώση της ασθένειας στη Γερμανία είναι μεγάλη και λαμβάνεται το ένα αυστηρότερο μέτρο μετά το άλλο. Ο δε Γερμανός υπουργός Οικονομικών Ολαφ Σολτς έχει δηλώσει ότι χώρες με υψηλότερα επίπεδα χρέους θα υπόκεινται σε πιο χαλαρούς κανόνες, ώστε να μπορούν να χρηματοδοτήσουν μέτρα οικονομικής στήριξης.

Όπως διευκρίνισε η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, «οι δημοσιονομικοί κανόνες για τα όρια του χρέους χαλαρώνουν

ώστε τα κράτη να μπορούν να εκμεταλλευθούν κάθε τους πόρο. Μελετάμε κάθε ενδεχόμενο και οτιδήποτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί θα χρησιμοποιηθεί για την οικονομία, χωρίς “εάν” και “αλλά”».

Ο αρμόδιος περί τα οικονομικά επιτροπος Πάολο Τζεντίλони δήλωσε ότι ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ2) είναι και ο κατάλληλος να εκδώσει εκτάκτου ανάγκης ομόλογα κορωνοϊού. Στο ίδιο μήκος κύματος, ο διοικητής της Τράπεζας της Ισπανίας Πάμπλο Ερνάντεθ ντε Κος ζήτησε κοινή δημοσιονομική πολιτική μέσω του ταμείου διά-

σωσης της Ευρωζώνης, του ΕΜΣ, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού ή άλλου εργαλείου επιμερισμού κινδύνου. Τέλος, όπως τόνισε ο Φινλάνδος ομόλογός του Ολι Ρεν, «οι κυβερνήσεις της Ευρωζώνης πρέπει να συντονίσουν τις δράσεις τους και να απαντήσουν με τόλμη στην πανδημία, τώρα, που η ΕΚΤ έχει διασφαλίσει φθηνή χρηματοδότηση για τη λήψη μέτρων – άλλωστε, όπως λέει και μια παροιμία, “δεν πρέπει ποτέ να σπαταλάμε τα διδάγματα και τις ευκαιρίες μιας κρίσης”».

REUTERS

Φυγή ξένων επενδυτών από τις αναδυόμενες οικονομίες

Πολλά χτυπήματα δέχονται οι αναδυόμενες οικονομίες ανά τον κόσμο από την άνοδο του δολαρίου, την κατάρρευση των τιμών του πετρελαίου και φυσικά εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Διεθνών Χρηματοοικονομικών (IIF), οι ξένοι επενδυτές έχουν αποσύρει συνολικά 78 δισεκατομμύρια δολάρια από τα περιουσιακά στοιχεία και από τα ομόλογα των αναδυόμενων αγορών. Το ποσό αυτό διαμορφώθηκε σε δύο μόλις μήνες και είναι περίπου τριπλάσιο σε σχέση με τις εκροές που σημειώθηκαν το τρίμηνο μετά το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2008.

Πρόκειται για μία αιφνίδια παύση χρηματοδότησης, που θα επιδεινώσει αισθητά την οικονομική κατάσταση στις αναδυόμενες αγορές, επιβαρύνοντας τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις τους, σύμφωνα με τον επικεφαλής οικονομολόγο του IIF, Ρόμπιν Μπουρς.

Προκειμένου να διευκολύνει την κυκλοφορία του δολαρίου, η κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) ενεργοποίησε γραμμή ανταλλαγής νομισμάτων με 8 κεντρικές τράπεζες σε ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες οικονομίες, προκειμένου να ανταλλάξει έως και 60 δισεκατομμύρια δολάρια με την καθεμία μέσα στους επόμενους έξι μήνες. Τα συγκεκριμένα μέτρα, σε συνδυασμό με αυτά που έλαβαν τις τελευταίες ημέρες και οι υπόλοιπες κεντρικές τράπεζες της G7, θυμίζουν έντονα τις ρυθμίσεις την περίοδο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, αν και η οικονομική κατάσταση των αναδυόμενων οικονομιών έχει αλλάξει σημαντικά έκτοτε. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι πολλές κυβερνήσεις έχουν προνοήσει και έχουν αυξήσει τα αποθεματικά τους σε ξένα νομίσματα, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να απορροφήσουν τους οικονομικούς κραδασμούς και να μειώσουν τον πληθωρισμό. Για τον λόγο αυτό, φαίνεται πως οι επενδυτές είναι πιο πρόθυμοι να αγοράσουν κρατικά ομόλογα ή τουλάχιστον αυτό συνέβαινε μέχρι την προηγούμενη εβδομάδα, όταν λόγω της πανδημίας αποφάσισαν να πουλήσουν όσα περισσότερα στοιχεία μπορούν.

Πολλές κυβερνήσεις έχουν προνοήσει και έχουν αυξήσει τα αποθεματικά τους σε ξένα νομίσματα.

Τους τελευταίους δύο μήνες έχουν αποσύρει 78 δισ. δολ.

Η αντίδραση των κεντρικών τραπεζών ήταν άμεση. Μόνον αυτή την εβδομάδα τουλάχιστον 22 κεντρικές τράπεζες σε αναδυόμενες αγορές προχώρησαν σε πρικοπή των επιτοκίων δανεισμού. «Η ανταπόκριση σχετικά με τη νομισματική πολιτική ήταν πολύ γρήγορη, όχι μόνον με τα επιτόκια δανεισμού, αλλά και με διάφορα μέτρα, τα οποία θα διευκολύνουν την πρόβαση σε κεφάλαια και την αποπληρωμή των χρεών», σχολίασε στους Financial Times ο Γουίλιαμ Τζάκσον, επικεφαλής οικονομολόγος στην εταιρεία συμβούλων Capital Economics.

Παρ' όλα αυτά, ορισμένοι αναλυτές υποστηρίζουν ότι η νομισματική πολιτική θα μπορέσει να προσφέρει μικρή μόνον ενίσχυση στην οικονομία, ενώ προειδοποιούν ότι πολλές χώρες θα παρουσιάζουν μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα την τελευταία δεκαετία και συνεπώς δεν μπορούν να αυξήσουν τις δαπάνες τους όσο απαιτείται. Επομένως, οι μεγάλες αναδυόμενες οικονομίες δεν θα μπορέσουν να προχωρήσουν σε μεγάλες δαπάνες, όπως είχαν κάνει το 2008-2009.

Πλήρης καθήλωση των αεροπορικών εταιρειών

Αερομεταφορείς έχουν αναστείλει το μεγαλύτερο μέρος, αν όχι όλο το πτητικό έργο τους – Αίτημα για άμεση κρατική ενίσχυση

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΣΙΜΗ**

Μία πτήση, τέσσερα άτομα πλήρωμα και ισάριθμοι επιβάτες. Άλλη πτήση, τέσσερα άτομα πλήρωμα και επτά επιβάτες. Όσο περνούσαν οι μέρες, όμως, στις λιγοστές πτήσεις που εκτελούνταν γίνονταν το αδιαχώρητο, καθώς στους επιβάτες είχε πλέον καταστεί σαφές ότι η ευκολία στην αεροπορική μετακίνηση δεν θα διατηρούνταν για πολύ.

Αυτή η μεικτή εικόνα επικρατούσε στις πτήσεις τις τελευταίες ημέρες πριν από την πλήρη αναστολή κάθε πτητικής δραστηριότητας από και προς το εξωτερικό. Οι επιβατικές αεροπορικές μεταφορές περιορίστηκαν στις απολύτως απαραίτητες, με τις όποιες κρατήσεις είχαν γίνει με σκοπό την αναφυχή να έχουν ακυρωθεί, ενώ δεν ήταν λίγα και τα επαγγελματικά αεροπορικά ταξίδια που δεν πραγματοποιήθηκαν υπό τον φόβο της εξάπλωσης του κορωνοϊού.

Η πλειονότητα των επιβατών κρατάει ανοιχτά τα εισιτήριά της, ενώ ειδικά τις πρώτες ημέρες αρκετοί ήταν εκείνοι που φοβήθηκαν ότι έχουν χάσει τα χρήματά τους. Στη συνέχεια, όμως, επεκτάθηκαν οι διευκολύνσεις των αεροπορικών εταιρειών, οι οποίες παρέχουν η μία μετά την άλλη αυξημένη ευελιξία στη διατήρηση των εισιτηρίων με ανοιχτή ημερομηνία. Ωστόσο, πολλοί άλλαξαν γνώμη και τροποποίησαν αρχικώς την ημερομηνία ταξιδιού και στη συνέχεια απλώς ακύρωσαν το ταξίδι τους, όσο εντεινόνταν η κρίσιμότητα της κατάστασης και επεκτείνονταν τα περιοριστικά μέτρα. Τα τηλεφωνικά κέντρα που εξυπηρετούν τις αεροπορικές εταιρείες έχουν πάρει φωτιά, ενώ η δυνατότητα που παρέχει η Aegean για ακύρωση και επαναπρογραμματισμό ταξιδιού μέσω διαδικτύου έχει οδηγήσει την πλειονότητα των ταξιδιωτών σε ένα εκτενές «σερφάρισμα» στην ηλεκτρονική πύλη της εταιρείας.

Πολλές είναι μάλιστα οι εταιρείες που ζητούν μέσω των ιστοσελίδων τους από τους επιβάτες να μην καλούν

στα τηλεφωνικά κέντρα, τα οποία είναι υπερφορτωμένα, και να απευθύνουν γραπτώς τα ερωτήματά τους.

Η αναστάτωση που επικρατεί στις αεροπορικές εταιρείες διεθνώς είναι πρωτοφανής και δεν προσμοιάζει σε τίποτα με τη σχετικά πρόσφατη αντίστοιχη κρίση που υπέστη ο κλάδος από τον SARS το 2003, η οποία είχε κοστίσει 10 δισ. δολάρια στον κλάδο, με τους μεγάλους πηληγόνες να είναι κυρίως οι εταιρείες Ασίας και Ειρηνικού. Η υφιστάμενη πανδημία φαίνεται ότι πλήττει το σύνολο της υφλίου, με τις αεροπορικές εταιρείες να δοκιμάζονται μέχρις εσχάτων. Ανεξάρτητα από το μέγεθος τους, είτε πρόκειται για μεγάλες, είτε για μικρότερες, περιφερειακές, ευρωπαϊκές, είτε για αμερικανικές, το

Η Διεθνής Ενωση Αερομεταφορών (IATA) εκτίμησε ότι ο κλάδος συνολικά χρειάζεται έκτακτη βοήθεια ύψους έως \$200 δισ.

αίτημα για κρατική ενίσχυση έχει ήδη αρχίσει να αρθρώνεται. Στην πρόσφατη ανακοίνωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της, μάλιστα, η Aegean δεν παρέλειψε να κάνει σαφή αναφορά στη βεβαιότητα που διατηρεί ότι θα ληφθούν μέτρα ενίσχυσης του κλάδου τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

Σε εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση βρίσκεται το σύνολο της αεροπορικής αγοράς, με τις εταιρείες, πριν από την αναστολή όλων των πτήσεων από και προς τη χώρα, να έχουν περιορίσει το πτητικό έργο τους από 50% έως 90% κατά περίπτωση. Η ρευστότητα της κατάστασης άλλαξε τα δεδομένα καθημερινά, με τη μεγαλύτερη αεροπορική εταιρεία της χώρας να κάνει λόγο για μείωση των προγραμματισμένων τακτικών πτήσεων στο 50% στην αρχή της περασμένης εβδομάδας, η οποία επρόκειτο

να περιοριστεί στο 20% και σταδιακά να φτάσει στο 10%.

«Μαξιλάρι» για την Aegean, η οποία έκλεισε μια αρκετά επιτυχημένη χρονιά (2019), είναι η ρευστότητά της στο τέλος του έτους, που ήταν 516 εκατ. ευρώ, και στα 500 εκατ. ευρώ περίπου στις αρχές Μαρτίου, όπως σημείωσε κατά την τηλεδιάσκεψη των μετόχων της Aegean ο πρόεδρος της Ευτύχιος Βασιλάκης.

Ο σταδιακός περιορισμός του προγράμματος της εταιρείας συνεπάγεται δραματική μείωση εσόδων. Είναι ενδεικτικό ότι περίπου το 73% του κόστους της εταιρείας σχετίζεται με τις πτήσεις και τους πελάτες (λειτουργικό κόστος). Τα πάγια έξοδα της εταιρείας θα διατηρηθούν στα 32-34 εκατ. ευρώ, ανεξάρτητα από την πτητική δραστηριότητά της.

«Πρώτο κριτήριο για να εκτιμήσει κανείς τη δυνατότητα της εταιρείας μας να ανταποκριθεί σε αυτή την κρίση είναι το επίπεδο ρευστότητας, που ανέρχεται σε περίπου 38% των ετήσιων εσόδων μας και, συγκρίνοντας αυτό με τα 32-34 εκατ. του κόστους, στη συνθήκη που δεν πετάμε καθόλου (ο στόλος μας δηλαδή καθλωθεί), αυτό είναι το ποσό που θα χάσουμε εάν δεν υπάρξει καμία άλλη πρωτοβουλία και δεν ληφθεί κανένα επιπλέον μέτρο στήριξης», εξήγησε ο κ. Βασιλάκης.

Εκκλιση της IATA

Η Διεθνής Ενωση Αερομεταφορών (IATA), από την πλευρά της, εκτίμησε ότι οι αεροπορικές εταιρείες χρειάζονται έκτακτη βοήθεια ύψους έως 200 δισ. δολαρίων (185 δισ. ευρώ). Αυτή η βοήθεια θα μπορούσε να λάβει τη μορφή μιας «άμεσης οικονομικής βοήθειας» στις εταιρείες που μεταφέρουν επιβάτες και εμπορεύματα. Στόχος είναι να αντισταθείσει τα μειωμένα έσοδα και τη ρευστότητα, αλλά εξίσου και με τη μορφή δανείων και εγγυημένων από τις κυβερνήσεις και τις κεντρικές τράπεζες ή με μειώσεις φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την ανακοίνωση της IATA.

Η υφιστάμενη πανδημία δοκιμάζει τις αντοχές των εταιρειών του κλάδου, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του στόλου τους παραμένει ανενεργό εξαιτίας των απαγορεύσεων που έχουν αποφασισθεί.

Ορατός πλέον ο κίνδυνος πτωχεύσεων

Σε πλήρη ανατροπή των πτητικών τους προγραμμάτων έχουν προχωρήσει φυσικά οι περισσότερες αεροπορικές εταιρείες λόγω του κορωνοϊού, με πολλές από αυτές να κινδυνεύουν ακόμα και με λουκέτο. Η Cyprus αναστέλλει τη λειτουργία της ουσιαστικά ακυρώνοντας το σύνολο του πτητικού της προγράμματος έως τις 30 Απριλίου. Ειδικότερα, η κυπριακή αεροπορική εταιρεία προέβη σε ακύρωση όλων ανεξαιρέτως των πτήσεων που ήταν προγραμματισμένες από τις 17 Μαρτίου μέχρι και τις 30 Απριλίου. Ευελιξία στις ακυρώσεις προσφέρει και η Sky Express, ενώ η ElAlinair αναστέλλει από τις 31 Μαρτίου το σύνολο των πτήσεων εσωτερικού.

Σε αλλαγή και επανέκδοση των κρατήσεων χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση για όλα τα εισιτήρια που εκδίδονται έως και 31 Μαρτίου 2020 προχωρεί η Emirates. Η αεροπορική

εταιρεία Ryanair προχώρησε επίσης σε αναστολή από τις 24 Μαρτίου σχεδόν όλων των πτήσεων της. Ο ιρλανδικός αερομεταφορέας εξηγεί ότι θα διατηρήσει μόλις έναν πολύ μικρό αριθμό πτήσεων που θα πραγματοποιούνται μεταξύ της Βρετανίας και της Ιρλανδίας. Η Austrian Airlines προχώρησε σε ακύρωση όλων των πτήσεων έως και τις 28 Μαρτίου 2020. Οι επιβάτες που διαθέτουν εισιτήρια με την εταιρεία γι' αυτή την περίοδο θα λάβουν, όπου αυτό είναι εφικτό, εισιτήρια με άλλες αεροπορικές εταιρείες. Η τελευταία πτήση με αριθμό OS 066 της Austrian Airlines προσγειώθηκε στη Βιέννη από το Σικάγο στις 08.20 την περασμένη Πέμπτη.

Η Lufthansa ακυρώνει περίπου 23.000 πτήσεις μεταξύ 29 Μαρτίου και 24 Απριλίου λόγω του κορωνοϊού, ωστόσο σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας αναμένονται πρό-

σθετες ακυρώσεις. Η μεγαλύτερη αεροπορική εταιρεία της Γερμανίας είχε ήδη ανακοινώσει ότι σχεδιάζει εργασία με μειωμένο ωράριο και ότι ο αριθμός των πτήσεων θα μειωθεί κατά 50% τις επόμενες εβδομάδες, ανάλογα με την περαιτέρω εξέλιξη της ζήτησης. «Πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτήν την εξαιρετική κατάσταση με δραστηριότητες και μερικές φορές επώδυνα μέτρα», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Lufthansa Κάρστεν Σπορ.

Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας θα παραιτηθεί από το 20% του βασικού του μισθού φέτος. Περίπου 700 από τα 763 αεροσκάφη του στόλου βρίσκονται προσωρινά στο έδαφος. «Όσο περισσότερο διαρκεί αυτή η κρίση τόσο πιο πιθανό γίνεται ότι το μέλλον των αερομεταφορών δεν μπορεί να εξασφαλιστεί χωρίς κρατική βοήθεια», δήλωσε ο επικεφαλής της εταιρείας.

Κρατικές ενισχύσεις 3 δισ. δολ. σε αμερικανικές πετρελαϊκές

Βρίσκονται στα πρόθυρα χρεοκοπίας εξαιτίας της κατάρρευσης των τιμών

Στην αργωιά της κυβέρνησης Τραμπ εναποθέτουν τώρα τις ελπίδες τους για επιβίωση οι αμερικανικές εταιρείες οξιστολιθικών υδρογονανθράκων, καθώς βρίσκονται σε δεινή οικονομική θέση. Έχουν παγιδευθεί ανάμεσα στη λαίλαπα της επιδημίας του κορωνοϊού και στον πόλεμο τιμών της Σαουδικής Αραβίας κατά της Ρωσίας, που έχει οδηγήσει τις τιμές του «μαύρου χρυσού» στα χαμηλότερα επίπεδά τους από το 2003.

Πρόκειται για βιομηχανίες με μεγάλο λειτουργικό κόστος που, σε αντίθεση με τους ρωσικούς κρατικούς κολοσσούς και την πετρελαϊκή βιομηχανία της Σαουδικής Αραβίας, δεν είναι βιώσιμες όταν οι τιμές του πετρελαίου βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα. Αυτή τη στιγμή πολλές από τις μικρές εταιρείες του κλάδου βρίσκονται στα πρόθυρα χρεοκοπίας, καθώς οι τιμές του πετρελαίου έχουν υποχωρήσει από την αρχή του έτους κατά 60% και βρίσκονται τώρα σε επίπεδα κάτω από τα 30 δολάρια το βαρέλι. Έτσι ο Αμερικανός πρόεδρος αναγκάζεται να μεριμνήσει για τον ενεργειακό κλάδο των ΗΠΑ τη στιγμή που προωθεί παράλληλα το λιγνιτώδες πακέτο του 1,3 τρις. δολαρίων για τη θωράκιση της αμερικανικής οικονομίας από τις επιπτώσεις της επιδημίας.

Γι' αυτό και δρομολογεί στην αγορά πετρελαίου ποσό αξίας έως και 3 δισ. δολ.

Εξετάζεται η εκταμίευση 20 δισ. δολ. για την αύξηση των αποθεμάτων πετρελαίου των ΗΠΑ.

λαρίων για μικρούς εγχώριους παραγωγούς που απασχολούν κάτω από 5.000 υπαλλήλους. Το αμερικανικό υπουργείο Ενέργειας έχει ζητήσει από το Κογκρέσο το ποσό των 3 δισ. δολαρίων για να καλύψει το κόστος της αγοράς 30 εκατομμυρίων βαρελίων αμερικανικού αργού παράδοσης Μαΐου και Ιουνίου. Σχεδιάζει, άλλωστε, να αγοράσει σε εύλογο χρονικό διάστημα άλλα 77 εκατ. βαρέλια. Σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg, τα κριτήρια του σχετικού προγράμματος πληρούν περίπου 300 εισηγμένες αμερικανικές πετρελαϊκές, μεταξύ των οποίων και η Continental Resources Inc., εταιρεία οξιστολιθικών συμφερόντων του Χάρολντ Χαμ, δισεκατομμυριούχου και οπαδού του Αμερικανού προέδρου. Ενδέχεται να είναι, επίσης, επιλέξιμες εταιρείες οξιστολιθικών όπως οι Chesapeake Energy, Whiting Petroleum Corp και California Resources των οποίων οι μετοχές δέχονται μεγάλες πτώσεις τις τελευταίες ημέρες.

«Κινούμεθα όσο γρηγορότερα μπο-

ρούμε», δήλωσε στο Bloomberg ο Αμερικανός υπουργός Ενέργειας, Νταν Μπρούνιτ, και εξέφρασε την εκτίμηση πως το αίτημα του υπουργείου Ενέργειας αντιμετωπίζεται θετικά από το Κογκρέσο. Τόνισε μάλιστα πως δύο εβδομάδες μετά τη στιγμή που θα εγκρίνει το Κογκρέσο τους απαιτούμενους πόρους, η αμερικανική κυβέρνηση θα αρχίσει να αγοράζει πετρέλαιο. Στη συνέχεια, δύο με τρεις μήνες αργότερα θα αρχίσει νέο γύρο αγορών πετρελαίου.

Παράλληλα, ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών, Στίβεν Μνούτσιν, τάχθηκε υπέρ της ανάληψης πιο δυναμικών κινήσεων υπέρ των αμερικανικών πετρελαϊκών. Μιλώντας στο δίκτυο Fox Business, εξέφρασε την πρόθεση να ζητήσει από το Κογκρέσο άλλα 20 δισ. δολάρια μέσω του προέδρου. Με αυτά, τόνισε, θα γεμίσει για μια δεκαετία τις δεξαμενές των στρατηγικών αποθεμάτων πετρελαίου που διατηρεί η υπερδύναμη. Με τις σημερινές χαμηλές τιμές του πετρελαίου, τα 20 δισ. δολάρια μπορούν να αγοράσουν τουλάχιστον 800 εκατ. βαρέλια πετρελαίου. Ένας τέτοιος όγκος «μαύρου χρυσού» υπερβαίνει, πάντως, τη χωρητικότητα των δεξαμενών του αμερικανικού κράτους που ανέρχεται σε 713,5 εκατ. βαρέλια. Στις δεξαμενές αυτές, κυρίως υπόγειες κατά μήκος της αμερικανικής

ακτογραμμής, βρίσκονται ήδη αποθηκευμένα περίπου 635 εκατ. βαρέλια πετρελαίου. Σημειωτέον ότι στις σχετικές πωλσεις, θα έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν και άλλες εταιρείες παραγωγής πετρελαίου, όπως και διαπραγματευτές προθεσμιακών συμβολαίων πετρελαίου υπό τον όρο ότι το πετρέλαιο που θα αγοράσουν θα είναι πάντα προϊόν αμερικανικών βιομηχανιών με προσωπικό μικρότερο των 5.000 ατόμων.

Ο κ. Μπρούνιτ χαρακτήρισε τον πόλεμο των τιμών του πετρελαίου «συνειδητή πρόκληση προβλημάτων στην παγκόσμια αγορά πετρελαίου από ξένους παράγοντες». Οφείλεται πράγματι στην προσπάθεια της Σαουδικής Αραβίας να διεκδικήσει όσο μεγαλύτερο μερίδιο μπορεί από την παγκόσμια αγορά πετρελαίου, αυξάνοντας ραγδαία την παραγωγή της. Εχει προηγηθεί η απόφαση της Μόσχας να δώσει τέλος σε μια συμμαχία με την πρώην αντιπάλο και ανταγωνιστή της. Η συμμαχία διήρκεσε περισσότερο από τρία χρόνια, στη διάρκεια των οποίων η Ρωσία λειτουργούσε ως ντε φάκτο μέλος του ΟΠΕΚ και συνδιαμόρφωνε τις αποφάσεις του. Σύμφωνα, πάντως, με αναλυτές του κλάδου η στάση της Ρωσίας είχε ακριβώς αυτόν το στόχο, να «γονατίσει» τις αμερικανικές βιομηχανίες οξιστολιθικών.

Τα κριτήρια του προγράμματος χρηματοδότησης πληρούν περίπου 300 εισηγμένες αμερικανικές πετρελαϊκές, μεταξύ των οποίων και η Continental Resources Inc., εταιρεία συμφερόντων του Χάρολντ Χαμ, δισεκατομμυριούχου και οπαδού του Αμερικανού προέδρου.

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

Μέτρα πυρηνικής ισχύος για στήριξη της οικονομίας

Η ορατή απειλή μιας βαθιάς ύφεσης ενεργοποιεί τα ανακλαστικά των ηγετών και λαμβάνονται καίριες αποφάσεις με διαστημικές ταχύτητες

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Αρκετοί θα θυμούνται ακόμη την ολιγορία που επέδειξαν πολιτικές ηγεσίες αλλά και οι θεσμοί της Ευρώζωνς πριν από λίγα χρόνια, όταν κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, την κρίση χρέους και τη συνεπακόλουθη ύφεση. Θα διαπιστώνουν σίγουρα πως σε σύγκριση με το πρόσφατο παρελθόν, είναι διαστημικές οι ταχύτητες με τις οποίες λαμβάνονται σήμερα καίριες αποφάσεις, καταρρέουν αντιστάσεις αρτηριοσκληρωτικών ηγεσιών και εγκαταλείπονται θέσφατα και παγιωμένα ταμπού. Στόχος είναι, βέβαια, να θωρακιστούν οι οικονομίες από το σαρωτικό κύμα καταστροφών που προκαλεί η επιδημία του κορωνοϊού προτού η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας μετατραπεί σε όλεθρο. Πολλοί θα ήθελαν να απο-

Σε σύγκριση με το πρόσφατο παρελθόν, καταρρέουν αντιστάσεις αρτηριοσκληρωτικών ηγεσιών και εγκαταλείπονται θέσφατα και παγιωμένα ταμπού.

δώσουν τη μεταστροφή στα παθήματα και στα μαθήματα της προηγούμενης κρίσης. Μάλλον, όμως, η κινητήριος δύναμη που ενεργοποιεί τα ανακλαστικά των ηγετών δεν είναι άλλη από την κλίμακα του κινδύνου που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα και μαζί με αυτήν και η παγκόσμια οικονομία.

Γερμανία

Φαίνεται σαν να πρόκειται για κάποια άλλη χώρα και όχι για τη γνωστή σε όλους μας Γερμανία της κ. Μέρκελ, της ίδιας καγκελαρίου που μόλις προ ολίγων ετών είχε χαρακτηριστεί «η κυρία όχι σε όλα». Αιτία ήταν η κατηγορηματική άρνησή της σε οποιαδήποτε ιδέα μπορούσε να απαλύνει τα δεινά της κρίσης χρέους και να θωρακίσει την Ευρώζων. Γιατί πριν από λίγα χρόνια η κ. Μέρκελ έλεγε ότι στην κοινή έκδοση χρέους, όχι σε οποιοδήποτε είδος μεταφοράς κεφαλαίων από τις ευημερούσες χώρες στις δεινοπαθούσες χώρες της ευρωπαϊκής Περιφέρειας, κατηγορηματικά όχι στη χαλάρωση της λιτότητας όσα δεινά και αν προκαλεί αυτή, όχι ακόμη και στην τραπεζική ένωση. Και πάνω απ' όλα και με κάθε θυσία έθετε τον ισοσκελισμένο προϋπολογισμό και το μηδενικό έλλειμμα της Γερμανίας.

Η επιδημία του κορωνοϊού ανατρέπει, όμως, τα πάντα και σε διάστημα μικρότερο της μιας εβδομάδας, ένα σαρωτικό κύμα αλλαγών μοιάζει να έχει μεταμορφώσει τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώζωνς και την ίδια την ηγεσία της. Πρώτα αιφνίδιασε ανακοινώνοντας μια θεαματική δέσμη μέτρων ύψους 460 δισ. ευρώ διά στόματος των υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και πέντε ημέρες αργότερα εμφανίστηκε για πρώτη φορά έστω και διατακτικά, ανοικτή στην κοινή έκδοση ευρωομολόγων με τη συμμετοχή της Γερμανίας και στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση της επιδημίας

και των οικονομικών επιπτώσεών της. Προτού περάσουν 24 ώρες, νέα έκπληξη περίμενε όσους έχουν παρακολουθήσει τα πεπραγμένα της Γερμανίας. Τώρα το Βερολίνο σκέπτεται να αναστείλει προσωρινά το λεγόμενο «φρένο χρέους» που έχει ενσωματώσει στο σύνταγμα της η Γερμανία ώστε να διαιωνίσει τη δημοσιονομική πειθαρχία. Και την ίδια ημέρα ανακοίνωσε δαπάνες ύψους 40 δισ. ευρώ για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των αυτοαπασχολουμένων.

ΗΠΑ

Εξίσου καταλυτικά φαίνεται να έχει δράσει ο κορωνοϊός επιφέροντας ταχύτατες μεταβολές στη στάση του Αμερικανού προέδρου και αστραπιαίες εξελίξεις στην Ουάσινγκτον. Μέχρι πριν από λίγες ημέρες ο Ντόναλντ Τραμπ υποτιμούσε ακόμη τόσο την επιδημία όσο και την επικινδυνότητά της για τη «στιβαρή» αμερικανική οικονομία. Είχε μάλιστα ζητήσει από το Κογκρέσο το γελίο για τα αμερικανικά μεγέθη ποσό των 2,5 δισ. δολαρίων για να αντιμετωπίσει την επιδημία και το Κογκρέσο του είχε εγκρίνει το εξίσου γελίοιο ποσό των 8,3 δισ. δολαρίων. Ήταν, όμως, ισχυρότατες οι πιέσεις που δεχόταν η αμερικανική οικονομία με τους κολοσσούς της βιομηχανίας των αεροπορικών εταιρειών να καθιλώνουν τους στόλους τους στο έδαφος και να ζητούν την αρωγή της κυβέρνησης και τους διεθνείς οργανισμούς να προβλέπουν ραγδαία μείωση του ΑΕΠ της υπερδύναμης, έως κατά 40% οι πιο απαισιόδοχοι. Ετσι, με την υποστήριξη του Κογκρέσου που εγκρίνει πλέον μέτρα με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, ο Αμερικανός πρόεδρος προωθεί δέσμη μέτρων ύψους τουλάχιστον 1,3 τρισ. δολαρίων. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται 50 δισ. δολάρια για τις αεροπορικές εταιρείες και 500 δισ. δολάρια για επιταγές των 1.000 δολαρίων σε όλους τους Αμερικανούς. Στο μεταξύ το Κογκρέσο εγκρίνει με συνοπτικές διαδικασίες και αποφασίζει να χρηματοδοτήσει το αμερικανικό κράτος τις άδειες μετ' αποδοκών που αναγκαστικά θα πάρουν όσοι νοσοούν ή πρέπει να μείνουν σπίτι με τα παιδιά τους και γενικότερα να στηρίξει τις μικρές επιχειρήσεις της υπερδύναμης.

Κίνα

Και βέβαια, εξίσου καταλυτικά έχει δράσει η επιδημία στην Κίνα, που φέρε βεβαίως την ευθύνη για τη δεινή θέση στην οποία έχει φέρει την ανθρωπότητα, και βλέπει την οικονομία της να συρρικνώνεται για πρώτη φορά μετά 40 χρόνια. Η εκστρατεία μείωσης του χρέους και περιορισμού του δανεισμού που έχει κινήσει ο Κινέζος πρόεδρος, Σι Τζιπίνγκ, αναβάλλεται επ' αόριστον. Αφού πρώτα ανακοίνωσε προ ημερών ότι θα διαθέσει το ποσό των 15,9 δισ. δολαρίων για την αντιμετώπιση της επιδημίας, το Πεκίνο επιτρέπει στις περιφερειακές αρχές την έκδοση ομολόγων «ειδικού σκοπού» και επιστρέφει στη γνώριμη πολιτική των δημοσίων επενδύσεων. Ο νέος δανεισμός θα αυξήσει το χρέος και το έλλειμμα της Κίνας, ενώ η ραγδαία επιβράδυνση που ήδη επιφέρει η επιδημία στην οικονομία της ενδέχεται να παρατείνει εξίσου τα χρονοδιαγράμματα για την επίτευξη άλλων φιλόδοξων στόχων της.

Η καγκελάριος Μέρκελ και ο υπουργός Οικονομικών Ολαφ Σολτς ανακοινώνουν δέσμη μέτρων ύψους 460 δισ. ευρώ, και πλέον το Βερολίνο σκέπτεται σοβαρά να αναστείλει προσωρινά το λεγόμενο «φρένο χρέους» που έχει ενσωματωθεί στο σύνταγμα της Γερμανίας ώστε να επιβάλει τη δημοσιονομική πειθαρχία.

Στην αντεπίθεση οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες

Σαφώς πιο επιθετικό είναι το νέο κύμα μέτρων που έλαβαν τις τελευταίες ημέρες οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες με προεξάρχουσες την ΕΚΤ και την αμερικανική Federal Reserve, αλλά και την Τράπεζα της Ιαπωνίας που συντόνισε τις κινήσεις της με τις δύο μεγαλύτερες τράπεζες στις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

Τις ακολουθούν, άλλωστε, κατά πόδας οι κεντρικές τράπεζες από τη Σκανδιναβία μέχρι την Ασία, καθώς η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής ακολουθεί τη μετάδοση της πανδημίας.

Είδση της εβδομάδας ήταν αναμφίβολα το νέο πρόγραμμα-μαμούθ για αγορές ομολόγων ύψους 750 δισ. ευρώ που εξήγγειλε η ΕΚΤ, περιλαμβάνοντας σε αυτό τα ελληνικά ομόλογα που έως τώρα έμεναν αποκλεισμένα από την ποσοτική χαλάρωση αλλά και εταιρικά ομόλογα.

Σε συνδυασμό με την αύξηση των αγορών ομολόγων κατά 120 δισ. ευρώ που είχε ανακοινώσει από την περασμένη εβδομάδα, το πρόγραμμα της ΕΚΤ ανέρχεται πλέον στα 960 δισ. ευρώ. Θα συνοδεύσει τα φθνιά δάνεια που δεσμεύθηκε να χορηγήσει η ΕΚΤ και πάλι στις ευρωπαϊκές τράπεζες.

Εχει, άλλωστε, προηγηθεί η απόφαση να αναβληθούν προς το παρόν τα τεστ κοπώσεως προκειμένου να διευκολυνθούν οι ευρωπαϊκές τράπεζες να χορηγήσουν πιστώσεις σε ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και ευρωπαϊκά νοικοκυριά. Η τράπεζα παρενέβη, άλλωστε, μέσα στην εβδομάδα με μαζικές αγορές ομολόγων

Η Fed δεσμεύεται να διασφαλίσει ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα διοχετεύοντας 1,5 τρια. δολάρια στη διατραπεζική αγορά.

του ιταλικού δημοσίου. Με τον τρόπο αυτό ανέκοψε την ανοδική πορεία που είχε πάρει το κόστος δανεισμού της χειμαζόμενης από την πανδημία Ιταλίας και επανόρθωσε εμπράκτως την αστοχία της κ. Λαγκάρντ που είχε δηλώσει ότι δεν είναι δοσιλεία της τράπεζας να μεριμνά για τα spreads.

Στο μεταξύ, η Fed είχε προχωρήσει σε δεύτερη μείωση των επιτοκίων του

δολαρίου μέσα σε λιγότερο από δύο εβδομάδες, με την οποία μπδένισε το βασικό της επιτόκιο. Παράλληλα έχει εξαγγείλει νέο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου αλλά και τιτλοποιημένων στεγαστικών δανείων ύψους 700 δισ. δολαρίων. Επιπροσθέτως, δεσμεύεται να διασφαλίσει ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών διοχετεύοντας 1,5 τρισ. δο-

λάρια στη διατραπεζική αγορά. Τις παραπάνω κινήσεις ακολούθησε η Τράπεζα της Ιαπωνίας ανακοινώνοντας πρόγραμμα αγοράς επισφαλών τίτλων, αλλά και μια σειρά από μικρότερες κεντρικές τράπεζες. Ανάμεσά τους, η Τράπεζα της Νέας Ζηλανδίας που μείωσε τα επιτόκια της σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, η Τράπεζα της Αυστραλίας που διοικετεί ρευστότητα στο τραπεζικό της σύστημα και εξετάζει πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης και η Τράπεζα της Νότιας Κορέας με μείωση επιτοκίων 50 μονάδων βάσης. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί πως προχωρούν με ραγδαίους ρυθμούς οι συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων (swap) ανάμεσα σε κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο που διευκολύνουν την παροχή ρευστότητας σε δολάρια.

Απελευθέρωση κεφαλαίων

Τελευταία ακολούθησε η Τράπεζα της Αγγλίας που μείωσε το κόστος του δανεισμού ενώ ανακοίνωσε πρόγραμμα αγοράς ομολόγων ύψους 200 δισ. στερλινών. Επικαλούμενη, άλλωστε, την καλή κατάσταση των βρετανικών τραπεζών όπως προέκυψε από τα τεστ κοπώσεως του περασμένου έτους, αποφάσισε να ακυρώσει τον νέο γύρο τεστ που θα διεξαγόταν φέτος στις οκτώ μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας. Τέλος, να υπενθυμίσουμε πως έχει ήδη επιτρέψει στις βρετανικές τράπεζες να απελευθερώσουν όσα κεφάλαια έχουν στη διάθεσή τους προκειμένου να χορηγήσουν πιστώσεις ύψους έως και 190 δισ. στερλινών.

Πώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιχειρεί να διασώσει εκ νέου την Ευρώζων

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Μία εβδομάδα είναι πολύς χρόνος στην πολιτική, είχε πει ο Εργατικός πρωθυπουργός της Βρετανίας Χάρολντ Γουίλσον στην οικονομική πολιτική, σε περιόδους ακραίας κρίσης, είναι μια αιωνιότητα. Η περασμένη εβδομάδα δεν ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς όσον αφορά την αποφασιστικότητα των ευρωπαϊκών θεσμών να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας. Η καταλυτική παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τα μεσάνυχτα της Τετάρτης «σταμάτησε την ελεύθερη πτώση», όπως το θέτει ευρωπαϊκή πηγή, δίνοντας και πρακτικά το πράσινο φως στα κράτη-μέλη (μετά την έγκριση των ευρωπαϊκών θεσμών) να δαπανήσουν ό,τι χρειαστεί για να αμβλύνουν την επερχόμενη ύφεση.

Αλλά το χάσμα μεταξύ των οπαδών της ενοποίησης, με επικεφαλής τη Γαλλία, και του στρατοπέδου της ατομικής ευθύνης (Γερμανία) παραμένει, απομακρύνοντας το ενδεχόμενο ριζοσπαστικών πρωτοβουλιών. Στο Eurogroup της Δευτέρας εκφράστηκαν προθέσεις για «χρήση όλων των αναγκαίων εργαλείων» για τη διαχείριση της κρίσης. Ο Κλάους Ρέγκλινγκ, επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), δήλωσε ότι θα εξετάσει τρόπους με τους οποίους ο ESM μπορεί να στηρίξει την ευρωπαϊκή οικονομία. Αλλά δεν υπήρξε απόφαση επ' αυτού – ούτε κάποια ουσιαστικά νέα πρωτοβουλία. Σως η σημαντικότερη πτυχή του κοινού ανακοινωθέντος ήταν η θετική στάση των υπουργών Οικονομικών

απέναντι στην ενεργοποίηση της ρήτρας γενικής εξαιρέσης του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ουσιαστικά την αναστολή του), επιτρέποντας έκτακτες δαπάνες για την καταπολέμηση της κρίσης. Την Τρίτη, μετά τη δεύτερη σύνοδο κορυφής διά τηλεδιάσκεψης σε δύο εβδομάδες, δημιουργήθηκε εξαψη με δημοσιογραφικές αναφορές σε πρόταση για την έκδοση ευρωομολόγων (corona bonds), την οποία η καγκελάριος Μέρκελ έδειξε να μην απορρίπτει. Ως γερμανική κόκκινη γραμμή καθ' όλη τη διάρκεια της ευρωκρίσης, το ενδεχόμενο διαβασπς του συγκεκριμένου Ρουβίκωνα γέννησε

Το παρασκήνιο σε Βρυξέλλες και Φρανκφούρτη που οδήγησε στην απόφαση για αγορές ομολόγων 750 δισ.

μεγάλες προδοκίες. Ωστόσο η κ. Μέρκελ δεν συνθηκίζει να απορρίπτει εκ πρώτης όψης προτάσεις με τις οποίες διαφωνεί. Γερμανικές κυβερνητικές πηγές τη μέρα μετά την τηλεδιάσκεψη επιβεβαίωσαν όσους είδαν με σκεπτικισμό τις διαρροές περί αλλαγής της γερμανικής στάσης: «Η βάση για τις περαιτέρω εργασίες των υπουργών Οικονομικών είναι το ανακοινωθέν του Eurogroup στις 16 Μαΐου», σημείωσαν. «Τα ευρωομολόγια δεν ήταν μέρος αυτού του ανακοινωθέντος. Η γνώση της θέσης της καγκελαρίου για τα ευρωομολόγια δεν έχει αλλάξει».

Η πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ καλείται να αντιμετωπίσει μια άνευ προηγουμένου κατάσταση.

Εν τω μεταξύ, στην τηλεδιάσκεψη της περασμένης Τρίτης, η πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, ήταν ξεκάθαρη: Η Ευρώζων αντιμετώπιζει μια «άνευ προηγουμένου» κατάσταση, είπε στους ηγέτες των «27», καθώς τα spreads απογειώνονται. Στην τακτική συνέντευξη Τύπου στις 12,3, η Λαγκάρντ είχε δηλώσει ότι «δεν είναι ο ρόλος» της κεντρικής τράπεζας «να μειώνει τα spreads» των ομολόγων των κρατών-μελών. Η δήλωση είχε προκαλέσει οργή στην Ιταλία και αναστάτωση στις αγορές – τόσο που η πρόεδρος της ΕΚΤ αναγκάστηκε να α-

νασκευάσει λίγη ώρα αργότερα. Στην δική του παρέμβαση στην τηλεδιάσκεψη, ο Κυριάκος Μητσοτάκης επέμεινε να συμπεριληφθεί η Ελλάδα σε οποιοδήποτε νέο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων – κάτι στο οποίο δεν έφερε αντίρρηση κανένας άλλος ηγέτης. Ωστόσο, η απόφαση για το νέο πρόγραμμα δεν είχε ληφθεί ακόμη. Την Τετάρτη, το σφυροκόπημα στις αγορές κορυφώθηκε, με βετεράνους της ευρωκρίσης να μιλούν για συνεδρίαση εξίσου ζοφερή με τις χειρότερες μέρες της. Κατά τη διάρκεια της ημέρας, προκλήθηκε νέα αναταραχή – και αύξηση

των ιταλικών spreads– από τη δήλωση του Αυστριακού κεντρικού τραπεζίτη πως η νομισματική πολιτική «έχει φτάσει στα όριά της». Στην ΕΚΤ σήμανε συναγερμός. Η τηλεδιάσκεψη του διοικητικού συμβουλίου διήρκεσε τρεις ώρες. Οι συνήθεις ύποπτοι –Γερμανία και ειδικά η Ολλανδία– κατέθεσαν τις ενστάσεις τους για το νέο πρόγραμμα και ειδικά για την κατάργηση του ορίου του 33% στις αγορές ομολόγων ανά κράτος-μέλος. Τελικά, λίγο πριν από τα μεσάνυχτα, ανακοινώθηκε το Pandemic Emergency Purchase Programme ή PEPP, ύψους

750 δισ. ευρώ, με την αγορά κρατικών (συμπεριλαμβανομένων και ελληνικών) αλλά και εταιρικών ομολόγων για όλη τη διάρκεια του 2020 ή και πέραν αυτού αν χρειαστεί.

Στην ανακοίνωση σημειωνόταν ότι τα όρια ανά κράτος-μέλος που έχουν επιβληθεί στις αγορές κρατικών ομολόγων ενδέχεται να αρθούν εάν φανεί ότι δυσχεραίνουν την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος. Εκπρόσωπος της Bundesbank δήλωσε στην «Κ» ότι «στην παρούσα συγκυρία πρόχειο να δράσουμε αποφασιστικά και από κοινού, όχι να αναδείξουμε διαφορετικές οπτικές».

Για τον Γιάκομπ Κίρκεγκαρντ του Peterson Institute for International Economics ήταν η ιδανική απάντηση στην κατάρρευση των αγορών. Η πανδημία «είναι μια εξωγενής κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, άρα δεν τίθεται θέμα ηθικού κινδύνου, άρα τα εργαλεία διαχείρισης κρίσεων του ESM αλλά και το OMT (πρόγραμμα αγοράς ομολόγων, που προϋποθέτει πρόγραμμα προσαρμογής) είναι ακατάλληλα», εξηγεί. Επιπλέον, «σε αντίθεση με τον Ντράγκι, η Λαγκάρντ έχει εταιρους στη μάχη για τη μακροοικονομική σταθεροποίηση, καθώς τα κράτη-μέλη θα προχωρήσουν σε σημαντικές δημοσιονομικές δαπάνες». Ο Μουτζάμπι Ραχμάν της Eurasia Group αναδεικνύει την απαισιόδοξη όψη. Η παρέμβαση της ΕΚΤ, λέει, «καθιστά τη λήψη συντονισμένων δημοσιονομικών δράσης σε επίπεδο Ευρωζώνης, π.χ. μέσω του ESM, πολύ λιγότερο πιθανή. Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο για την έκδοση ευρωομολόγων».

Η τελευταία μορφή ενός αξεσουάρ

Ο μάσκες έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε μία σειρά ανθρώπινων πολιτισμών

Της VANESSA FRIEDMAN
THE NEW YORK TIMES

Αν υπάρχει ένα σύμβολο του νέου κορωνοϊού, αυτό είναι η χειρουργική μάσκα. Όταν η Ιστορία κοιτάζει πίσω στο 2020, θα βλέπει λευκά ή γαλάζια καλύμματα για τη μύτη και το στόμα. Οι μάσκες έκαναν την εμφάνισή τους αμέσως μόλις εντοπίστηκε η επιδημία. Πρώτα στην Ασία, όπου ήταν ήδη σε κοινή χρήση και εν συνέχεια στην Ευρώπη. Σήμερα οι μάσκες είναι παντού (και πουθενά, υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις). Τώρα,

«Η μάσκα είναι κάτι που κρύβει αλλά και επικοινωνεί», αναφέρει ο ανθρωπολόγος στο πανεπιστήμιο Σεν Αντριους στη Σκωτία, Χρήστος Λυντέρης.

εικόνες ανθρώπων με μάσκες βρίσκονται σχεδόν σε κάθε άρθρο για τον ιό, στις πρώτες σελίδες και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ακόμη περισσότερο από τα μπουκάλια αντισηπτικού και τα υγρά μαντιλάκια, η μάσκα έχει γίνει το πρόσωπο του ιού, μια έκφραση του φόβου, της επιθυμίας να κρυφτούμε, να προστατευθούμε, να φανεί ότι κάτι κάνουμε.

Αυτή είναι η τελευταία μορφή ενός αξεσουάρ που έχει διαδραματίσει πολύ μεγάλο ρόλο σε μία σειρά ανθρώπινων πολιτισμών. Κατά καιρούς, οι μάσκες που καλύπτουν το στόμα και τη μύτη έχουν χρησιμοποιηθεί για λόγους ασφαλείας και προστασίας από ασθένειες

Ανδρας που φοράει μάσκα περπατάει μπροστά από μαγαζί που διαφημίζει τη νέα ταινία Τζέιμς Μποντ στο Λονδίνο.

και ρύπανση, για να δείξουν αλληλεγγύη, διαμαρτυρία, ρατσισμό, μόδα. «Η μάσκα είναι κάτι που κρύβει αλλά και επικοινωνεί», είπε ο ανθρωπολόγος στο πανεπιστήμιο Σεν Αντριους στη

Σκωτία, Χρήστος Λυντέρης. «Αναπτύσσει μια ενδιαφέρουσα διαλεκτική, που εξαρτάται πολύ από το πλαίσιο στο οποίο φοριέται».

Σύμφωνα με το βιβλίο «Ιστορία της

μάσκας» του Τζον Σπούνερ, οι μάσκες έκαναν για πρώτη φορά την εμφάνισή τους στα τέλη του 19ου αιώνα, στα πρόσωπα χειρουργών που ήθελαν να αποτρέψουν τη μετάδοση βακτηριδίων σε ανοικτά τραύματα.

Το 1910 υιοθετήθηκαν από τις κινεζικές αρχές για να αποτρέψουν τη διάδοση βουβωνικής πανώλης και, όπως λέει ο Λυντέρης, «έγιναν σύμβολα ιατρικού εκσυγχρονισμού. Είχαν διπλό ρόλο, να αποτρέψουν τη μετάδοση μικροβίων και να δημιουργήσουν επιστημονική συνείδηση».

Οκτώ χρόνια αργότερα, έγιναν παγκόσμιο φαινόμενο, καθώς υιοθετήθηκαν ως μέσο προστασίας κατά της ισπανικής γρίπης. «Έχουμε πίνακες της εποχής, με ανθρώπους που φορούν καλά ρούχα και μάσκες» αναφέρει ο Λυντέρης. Παρότι η χρήση τους μειώθηκε μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, παρέμειναν δημοφιλείς στην Κίνα. Πιο πρόσφατα επανήλθαν στο προσκήνιο στην Ανατολική Ασία με τον κορωνοϊό Sars το 2002, αλλά και ως αξεσουάρ κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη Βομβάη, στο Πεκίνο, στο Τόκιο, στην Πόλη του Μεξικού και πιο πρόσφατα στην Αυστραλία, στην οποία ο αέρας μαύρισε από τις γιγάντιες πυρκαγιές.

Η μόδα δεν έμεινε αμέτοχη. Μάσκες εμφανίστηκαν στην πασαρέλα στην εβδομάδα μόδας της Κίνας το 2014, ενώ τα τελευταία τρία χρόνια, πολλοί οίκοι πολυτελείας έχουν σχεδιάσει μάσκες υψηλής αισθητικής. Το σίγουρο είναι ότι οι μάσκες ήρθαν για να μείνουν. «Αυτή τη στιγμή, είναι πολύ δύσκολο να βρει κανείς μάσκες» σημειώνει ο Λυντέρης. «Και όταν κάτι σπανίζει, γίνεται πολύ επιθυμητό».

Παιχνίδι γνωριμιών γιατί «ο έρωτας είναι καραντίνα»

Προφανώς, οι εργέντδες που εφαρμόζουν στην εποχή της πανδημίας την αρχή της κοινωνικής αποστασιοποίησης και απομονώνονται σε σπίτια και διαμερίσματα, αντιμετωπίζουν προβλήματα στο να βγουν «ραντεβού».

Η εκούσια καραντίνα έχει πολλές ομοιότητες με το ριάλιτι του Netflix «Ο έρωτας είναι τυφλός». Εκεί οι διαγωνιζόμενοι παραμένουν απομονωμένοι σε δωμάτια χωρίς παράθυρα, τις «ατράκτους» τους, και επικοινωνούν μέσα από τους τοίχους με τους συμπαίκτες τους. Αυτά τα «τυφλά ραντεβού» αποτελούν μέρος πειράματος, σύμφωνα με τους παίκτες, που στοχεύει να ερευνήσει κατά πόσον μπορεί να δημιουργηθεί μια συναισθηματική σύνδεση με διάρκεια μεταξύ δύο ατόμων που δεν συναντήθηκαν, ούτε είδαν ποτέ ο ένας τον άλλο. Παρακολουθώντας το ριάλιτι, δύο νέοι άνδρες, ο 27χρονος Τζι Λαμ και ο συγκάτοικός του, Ραν Νιξ, 28 ετών από το Μπρούκλιν, θέλησαν να το προσαρμόσουν στους καιρούς του κορωνοϊού.

Το όνομα του δικού τους πειράματος είναι «Ο έρωτας είναι καραντίνα» που μεταδίδεται στο Instagram. Οι επίδοξοι παίκτες μπορούν να επικοινωνήσουν με τους εμπνευστές του, που θα τους συνταϊριάζουν με άλλους συμμετέχοντες, ώστε να πραγματοποιήσουν τηλεφωνικό ραντεβού. Την Τρίτη, οι πρώτοι 30 διαγωνιζόμενοι πραγματοποιήσαν τα «ραντεβού» τους και όπως εξηγεί ο Ρανς, πολλοί τα πήγαν εξαιρετικά. Βασικός στόχος των εμπνευστών του παιχνιδιού είναι να βοηθήσουν τους ανθρώπους να συνδεθούν, να επικοινωνήσουν και να νιώσουν λιγότερο απομονωμένοι.

Οι δύο συγκατοίκοι, προτού αποφασί-

Οι εμπνευστές του σόου στο Ινσταγκραμ, που παρακολουθούν παθιασμένα το αντίστοιχο ριάλιτι στο Netflix.

σουν να ξεκινήσουν το δικό τους παιχνίδι, διαπίστωσαν ότι το μήνυμα της εκπομπής του Netflix, πως η αγάπη μπορεί να ανθίσει πέρα από τα φυσικά όρια της εμφάνισης, είναι πολύ ενθαρρυντικό. «Με το παιχνίδι μας θέλουμε να δώσουμε την ευκαιρία στους ανθρώπους να γνωρίσουν τους άλλους και την προσωπικότητά τους, τι τους αρέσει και τι απεχθάνονται, προτού τους κρίνουν από την εξωτερική εμφάνιση», τονίζει ο Λαμ.

THE NEW YORK TIMES

Κάντε σενάρια και παίξτε με τη φαντασία σας

Γονείς σε όλο τον κόσμο βρίσκονται αντιμέτωποι με τα ίδια διλήμματα, τι επιτρέπεται και τι δεν επιτρέπεται να κάνουν τα παιδιά τους σε μια εποχή κατά την οποία σαρώνει ο κορωνοϊός; Γιατί να μη βγουν στην παιδική χαρά; Γιατί να μη δουν τους φίλους τους;

Οι απαγορεύσεις αυτές βασίζονται στην οδηγία για τήρηση αποστάσεων τουλάχιστον δύο μέτρων από άλλους ανθρώπους. «Η παιδική χαρά δεν είναι φτιαγμένη για να τηρούνται αποστάσεις» σημειώνει η καθηγήτρια επιδημιολογίας στη σχολή Δημόσιας Υγείας του πανεπιστημίου της Βαλτιμόρς, Κέρι Άλτχοφ.

Επίσης, επιφάνειες που αγγίζονται πολύ πρέπει να αποφεύγονται, άλλως ένας λόγος που καθιστά απαγορευτικές τις παιδικές χαρές και τα όργανα γυμναστικής. Για τον ίδιο λόγο δεν συνιστάται το μπάσκετ και το ποδόσφαιρο. Όμως, υπάρχουν δραστηριότητες που μπορούν να γίνουν στο ύπαιθρο, όπως το περπάτημα και το ποδήλατο, όμως χωρίς παρέα. Η δρ Άλτχοφ σημειώνει ότι τα παιδιά εμφανίζουν ελαφρά ή κα-

θόλο συμπτώματα κορωνοϊού, αλλά μπορούν να τον μεταδώσουν σε συνομήλικούς τους και έτσι η ασθένεια να διαδοθεί σε ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας. «Αυτή τη στιγμή, οι γονείς πρέπει να φροντίσουν για τη δική τους υγεία», σημειώνει.

Η επιδημιολόγος Κάθριν Σέμραου υπογράμμισε ότι ο τρόπος με τον οποίο συμπεριφερόμαστε σήμερα θα καθο-

Πώς μπορούν οι γονείς να απασχολήσουν τα παιδιά σε μια εποχή κατά την οποία σαρώνει ο κορωνοϊός;

ρίσει την εικόνα που θα εμφανίσει η κοινότητά μας το επόμενο χρονικό διάστημα. Ακόμη και αν σε κάποια περιοχή δεν έχει επιβληθεί πλήρης απαγόρευση κυκλοφορίας, η αποστολή όλων είναι «να πραγματοποιούν τον ελάχιστο δυνατό αριθμό μετακινήσεων για το ε-

Παίδι με προστατευτική μάσκα κοντά στο Κολοσσαίο της Ρώμης, μετά τις οδηγίες για «λοκνάουν» σε ολόκληρη την Ιταλία.

λάχιστο δυνατό χρονικό διάστημα». Επίσης, στα μέρη όπου ακόμη δεν έχουν επιβληθεί περιορισμοί, οι γονείς θα μπορούσαν να προετοιμαστούν για τα αυστηρότερα μέτρα που έρχονται. «Για τους γονείς είναι πολύ αγχώδες όταν συμβαίνει ξαφνικά. Οπότε, γονείς, κάντε σχέδια» λέει η δρ Άλτχοφ.

Και οι δύο επιδημιολόγοι υπογράμμισαν ότι η τήρηση κοινωνικών αποστάσεων δεν σημαίνει αντικειμενικότητα και επισήμαναν την ανάγκη για εξόδους αλλά και για επαφές με φίλους και συγγενείς μέσω Διαδικτύου. «Στα παιδιά πολύ συχνά αρέσει να παίζουν με τη φαντασία τους, να έχουν κουκλάκια και ζωάκια και να κάνουν σενάρια.

Αυτό είναι κάτι που μπορεί να γίνει και να συνδεθούν με τους φίλους τους με βιντεοκλήση» σημειώνει η καθηγήτρια της παιδαγωγικής ακαδημίας του Τορόντο Αντζέλα Πάιλ. Και βέβαια, «ποδήλατο, πατίνι και ό, τι μπορεί να μας βγάλει από το σπίτι χωρίς να μας πάει σε πάρκα στα οποία μαζεύεται πολύς κόσμος».

Ο κίνδυνος του κορωνοϊού σε μια συντηρητική κοινότητα της Λουιζιάνας

Την Παρασκευή 8 Μαρτίου, ο 45χρονος δικηγόρος Μαρκ Φρίλοου εμφανισε χαμπλό πυρετό, παρότι «δεν είχε αρρωστήσει ποτέ του», όπως διαβεβαίωσε η 43χρονη σύζυγός του, Χέβεν. Τις δύο εβδομάδες που ακολούθησαν, η Χέβεν, που εργάζεται ως οικονομική αναλύτρια και μένει στο συντηρητικό προάστιο Κένερ της Νέας Ορλεάνης, διαπίστωσε ότι ένα αγεφύρωτο κάσμη τη χώριζε από τους συμπολίτες και γείτονές της. Είδε τους φίλους της να δημοσιεύουν ανέκδοτα για τον κορωνοϊό στο Facebook, καθώς και αποσπάσματα εκπομπών του δικτύου Fox News και εκτιμήσεις του υπερσυντηρητικού σχολιαστή Ρας Λίμποου, που χαρακτηρίζει τον ιό «τέχνασμα των Δημοκρατικών για να πιάσουν τον πρόεδρο Τραμπ». Η κ. Φρίλοου είχε ως απάντηση σε αυτό: «Είδα πολλούς να αστειεύονται για τον ιό. Ο άνδρας μου, ο Μαρκ, βρέθηκε θετικός». Λίγες ημέρες νωρίτερα, η Χέβεν δεν θα μπορούσε να φανταστεί ότι ο σύ-

Η ασθένεια του Μαρκ υπήρξε αφορμή αφύπνισης για τα συντηρητικά προάστια της Νέας Ορλεάνης, πολλοί κάτοικοι των οποίων απέρριπταν τον κορωνοϊό ως εφευρήμα των αριστερών.

ζυγός της θα βρισκόταν διασωληνωμένος στο νοσοκομείο, παρότι η κατάστασή του άρχισε να επιδεινώνεται από την πρώτη στιγμή. Ο οικογενειακός ιατρός την καθυστάσε, λέγοντάς της την Τετάρτη 11 Μαρτίου ότι επρόκειτο για κρούσμα γρίπης. Την Παρασκευή 13 Μαρτίου, ο Μαρκ εισήχθη στο νοσοκομείο και διασωληνώθηκε, ενώ οι εξετάσεις έδειξαν ότι είχε μολυνθεί

Ο 45χρονος δικηγόρος Μαρκ Φρίλοου με τη σύζυγό του Χέβεν.

με τον κορωνοϊό. Αυτή την Πέμπτη, ο Μαρκ παρέμενε διασωληνωμένος στη μονάδα εντατικής θεραπείας, ένα από τα 280 και πλέον κρούσματα του ιού στην πολιτεία της Λουιζιάνας. Στις 14 Μαρτίου, την ημέρα που διαγνώστηκε ο Μαρκ, η τουριστική οδός Μπέμπον της Νέας Ορλεάνης, φημισμένη για τα μπαρ της, έσφυζε από κόσμο. Η ασθένεια του Μαρκ υπήρξε αφορμή αφύπνισης για τα συντηρητικά προάστια της Νέας Ορλεάνης, πολλοί κάτοικοι των οποίων απέρριπταν τον κορωνοϊό ως εφευρήμα των αριστερών.

Τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούσαν οι γείτονες του Μαρκ Φρίλοου ήταν αυτά των Ρεπουμπλικανών πολιτικών και των φιλικών τους μέσων ενημέρωσης. Στις 8 Μαρτίου, ο πρόεδρος Τραμπ κοινοποίησε ανέκδοτο για τον Νέρωνα, ο οποίος απολάμβανε την πυρκαγιά της Ρώμης. Το επόμενο βράδυ, ο σχολιαστής του Fox Σον Χάντινι χαρακτήριζε τον κορωνοϊό «το τε-

λευταίο όπλο ψευδών ειδήσεων των Δημοκρατικών στον αγώνα τους κατά του Τραμπ». Ο Μαρκ ήταν ο πρώτος ασθενής του νοσοκομείου που διαγνώστηκε με κορωνοϊό. Η κ. Φρίλοου δεν μπορεί, όμως, να καταλάβει πού κόλλησε ο άνδρας της. Το ζευγάρι δεν είχε ταξιδέψει τον περασμένο μήνα, ενώ ο Μαρκ εργαζόταν σε γραφείο με λίγους συνεργάτες.

Αφού κατάρτισε κατάλογο με κάθε δραστηριότητά τους την εβδομάδα πριν αρρωστήσει ο σύζυγός της, η Χέβεν κατάλαβε ότι ο πιθανότερος «ένοχος» ήταν η παρέλαση για το καρναβάλι, την οποία είχαν επισκεφθεί για λίγη ώρα στην κωμόπολη Κένερ. Την Τετάρτη, αφού η Χέβεν πληροφορήθηκε από τους ιατρούς ότι ο Μαρκ θα μείνει άλλη μία εβδομάδα συνδεδεμένος με τον αναπνευστήρα, δεν ένιωθε όρεξη να μιλήσει. «Περνάω μία δύσκολη ημέρα, αυτό είναι όλο», έγραψε σε μήνυμά της.

THE NEW YORK TIMES

“BDO. *What matters to you, matters to us*”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Το 50% των νοικοκυριών έχει στοκάρει τρόφιμα για 3 εβδομάδες

Μεγάλη αύξηση και των πωλήσεων συμπληρωμάτων διατροφής

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Βασικά τρόφιμα, όπως ζυμαρικά και ρύζι, για πάνω από 2-3 εβδομάδες έχει αποθηκεύσει ένα στα δύο νοικοκυριά στην Ελλάδα, ενώ ένα στα πέντε έχει αποθεματοποιήσει είδη απολύμανσης για πάνω από ένα μήνα. Τα στοιχεία αυτά, τα οποία προέρχονται από έρευνα που πραγματοποίησε το Ινστιτούτο Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ), έρχονται να επιβεβαιώσουν τις σκηνές με τα ξέχειλα καρότσια, τα άδεια ράφια και τον συνωστισμό στα σούπερ μάρκετ που ζήσαμε στα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας. Αλλωστε, μόνο τις δύο πρώτες εβδομάδες εμφάνισης του κορωνοϊού στην Ελλάδα –σπμειωτέον, δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία της εβδομάδας από 9 έως 14 Μαρτίου, οπότε έγινε η μεγάλη «επιδρομή» στα καταστήματα τροφίμων–

Ενα στα πέντε νοικοκυριά έχει αποθηκεύσει προϊόντα απολύμανσης για ένα μήνα.

τα σούπερ μάρκετ είδαν τις πωλήσεις των βασικών προϊόντων να αυξάνονται κατά 11,9%, στα 272,89 εκατ. ευρώ, από 243,94 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2019. Εάν η σύγκριση γίνει όχι ημερολογιακά, αλλά σε σχέση με τις εβδομάδες προ και μετά της Καθαράς Δευτέρας του 2019, η αύξηση των πωλήσεων είναι 22,5%. Ενδιαφέρων στοιχείο: Μετά το πρώτο στοκάρισμα σε απολυμαντικά και μακαρόνια, καταγράφηκε μεγάλη αύξηση στις πωλήσεις συμπληρωμάτων διατροφής (βιταμίνες, σκευάσματα με μινeralνέλιο κ.λπ.) για την ενίσχυση του οργανισμού έναντι του κορωνοϊού. Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα που πραγματοποίησε το ΙΕΛΚΑ σε δείγμα 1.050 ατόμων στις 18 και 19 Μαρτίου, απολυμαντικά είδη και ζυμαρικά έχει στοκάρει για 2-3 εβδομάδες το 35% και ένα

Οκτώ στους δέκα καταναλωτές κάνουν πλέον λιγότερες επισκέψεις στο σούπερ μάρκετ, επτά στους δέκα πιο μικρής χρονικής διάρκειας επισκέψεις, ενώ ένα 10% έχει αυξήσει τις αγορές του από τα ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ.

18% για ένα μήνα και πλέον. Χαρτί υγιεινά έχει στοκάρει για 2-3 εβδομάδες το 32% και για πάνω από ένα μήνα το 11%, απορρυπαντικά για 2-3 εβδομάδες το 30% και για πάνω από ένα μήνα το 19%. Υψηλή για τη φύση του προϊόντος είναι και η αποθεματοποίηση κρέατος, με το 25% να έχει κάνει προμήθειες που θα του φτάσουν για 2-3 εβδομάδες και ένα 9% για πάνω από ένα μήνα. Η υπεραποθεματοποίηση των προηγούμενων ημερών, τα μέτρα περιορισμού, ο μεγαλύτερος φόβος, αλλά και η εξάντληση των χρημάτων οδηγούν τους καταναλωτές σε διαφορετικά συμπεριφορά τις τελευταίες ημέρες. Οκτώ στους δέκα κάνουν λιγότερες επισκέψεις στο σούπερ μάρκετ, επτά στους δέκα πιο μικρής χρονικής διάρκειας επισκέψεις, ενώ ένα 10% έχει αυξήσει τις αγορές του από τα ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ. Δεν

είναι τυχαίο ότι μόνο το 8% των καταναλωτών θεωρεί αναγκαίο το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές και μόνο το 11% την επέκταση του ωραρίου λειτουργίας. Ας σημειωθεί ότι την άποψη αυτή –λόγω κυρίως της μεγάλης επιβάρυνσης του κόστους λειτουργίας– έχει και η πλειονότητα των αλυσίδων σούπερ μάρκετ, η οποία αντιδρά στον σχεδιασμό του υπουργείου Ανάπτυξης για διεύρυνση του ωραρίου (7 π.μ.-10 μ.μ., από 8 π.μ.-9 μ.μ.) και στη λειτουργία των σούπερ μάρκετ τις Κυριακές από 9 π.μ. έως 5 μ.μ.

Η πρώτη φάση αποθεματοποιήσεων που έγινε την εβδομάδα πριν από την Καθαρά Δευτέρα, εβδομάδα κατά την οποία επιβεβαιώθηκαν τα δύο πρώτα κρούσματα στην Ελλάδα (ένα στη Θεσσαλονίκη και ένα στην Αθήνα), είχε ως συνέπεια η κίνηση στα σούπερ μάρκετ να είναι μεν

αυξημένη την επόμενη εβδομάδα, αλλά με λιγότερο έντονο ρυθμό.

Από τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών αγοράς IRI προκύπτει ότι και κατά τη δεύτερη εβδομάδα ύπαρξης του κορωνοϊού στην Ελλάδα, το διάστημα δηλαδή από 3 Μαρτίου έως 7 Μαρτίου 2020, η μεγαλύτερη εκτόξευση πωλήσεων σε ετήσια βάση καταγράφεται στα αντισηπτικά μανιτλία (281,4%), ακολουθούν τα συμπληρώματα διατροφής (265,7%), τα παραφαρμακευτικά (202%), τα υγρομάντιλα (167,3%), το καθαρό οινόπνευμα (111,3%), τα κρεμοσάπωνα (98,5%), τα καθαριστικά μπιάνιο και κουζίνας (81,2%), συσκευασμένο ψωμί και κρουασάν (51,5%), τα κατεψυγμένα έτοιμα γεύματα (43,3%), ενώ την πρώτη δεκάδα συμπληρώνει το γάλα μακράς διάρκειας (κυρίως εβαπορέ), με αύξηση πωλήσεων κατά 43%.

Πρόστιμα έως 1 εκατ. σε επιχειρήσεις που αισχροκερδούν

Διοικητικά πρόστιμα έως 1 εκατομμύριο ευρώ, καθώς και ποινικές κυρώσεις, σε επιχειρήσεις που αισχροκερδούν εκμεταλλευόμενες την πανδημία του κορωνοϊού, αναμένεται να προβλέψει νέα Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, η δημοσίευση της οποίας αναμένεται έως αργά χθες το βράδυ. Στην ίδια ΠΙΝΠ αναμένεται να περιληφθούν και οι αποφάσεις για το νέο διευρυμένο ωράριο των σούπερ μάρκετ, το οποίο τελικά θα ισχύσει από αύριο Πέμπτη και όχι από σήμερα, καθώς και για την επέκταση των μέτρων αναστολής λειτουργίας σε πολλές κατηγορίες του λιανεμπορίου.

Σύμφωνα, λοιπόν, με πληροφορίες και βάσει όσων έχουν προαναγγείλει ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Αδωνις Γεωργιάδης και ο αρμόδιος υφυπουργός Νίκος Παπαθανάσης, θα ορίζεται ως θεμιτό κέρδος για μια επιχείρηση αυτό που είχε έως το τέλος Φεβρουαρίου.

Τούτο θα προσδιορίζεται με βάση το όφελος, το οποίο θα απολογίζεται με βάση τις τιμές κτήσης και πώλησης, ενώ θα λαμβάνονται υπόψη και τα αποθέματα της επιχείρησης. Παράλληλα, θα λαμβάνεται υπόψη και το μεσοσταθμικό ποσοστό κέρδους που είχε μια εταιρεία παραγωγής, προμήθειας και διάθεσης των επίμαχων προϊόντων το διάστημα πριν από το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης.

Όσοι παραβιάζουν τη σχετική νομοθεσία θα τιμωρούνται με πρόστιμα, τα οποία θα ξεκινούν από 1.000 ευρώ και θα φτάνουν το 1 εκατ. ευρώ. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία μετά τα φαινόμενα υπερτιμολογήσεων που παρατηρήθηκαν κυρίως στις μάσκες, στα αντισηπτικά και σε κάποιες περιπτώσεις και στο βρεφικό γάλα.

Επίσης, η νέα ΠΙΝΠ θα προβλέπει τη δυνατότητα παρέμβασης του υπουργείου Ανάπτυξης για τη διακοπή και απαγόρευση προβολής τηλεοπτικών διαφημίσεων ακριβών μασκών και αντισηπτικών που έχουν εμφανισθεί τις τελευταίες ημέρες και αφορούν τις πωλήσεις telemarketing. Θα διενεργείται,

Η νέα Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου θα προβλέπει τη δυνατότητα παρέμβασης του υπουργείου Ανάπτυξης για τη διακοπή και απαγόρευση προβολής τηλεοπτικών διαφημίσεων ακριβών μασκών και αντισηπτικών.

Αυστηρές κυρώσεις μετά τα φαινόμενα υπερτιμολογήσεων σε μάσκες, αντισηπτικά και στο βρεφικό γάλα.

μάλιστα, έλεγχος από κλιμάκια του υπουργείου στις επιχειρήσεις αυτές.

Τέλος, στην ΠΙΝΠ αναμένεται να προβλέπεται η διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των σούπερ μάρκετ. Τα καταστήματα του οργανωμένου λιανεμπορίου τροφίμων θα ανοίγουν από αύριο Πέμπτη στις 7 π.μ. και θα κλείνουν στις 10 μ.μ.

Το ίδιο ωράριο, 7 π.μ.-10 μ.μ. θα ισχύσει και για τη λειτουργία των σούπερ μάρκετ για τουλάχιστον τις τέσσερις επόμενες Κυριακές, η οποία επίσης θα προβλέπεται στην ΠΙΝΠ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Η ελληνική online πλατφόρμα επιμόρφωσης

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Τη δική τους «διαδραστική» ακαδημία για την εκπαίδευση και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του προσωπικού μπορούν να δημιουργήσουν online, εταιρείες απ' όλους τους κλάδους, με τη βοήθεια της πλατφόρμας που έχει αναπτύξει η ελληνική νεοφυής εταιρεία Schoox.

Η εταιρεία, με έδρα το Οσντιν του Τέξας και παρουσία στη Θεσσαλονίκη –όπου εργάζονται 70 άτομα από τα 110 που απασχολεί συνολικά η εταιρεία– έχει καθιερώσει από το 2012, όταν ξεκίνησε η δραστηριότητά της, να «επιμορφώνει» μέσω του τεχνολογικού της εργαλείου περίπου 6 εκατομμύρια υπαλλήλους από 120 χώρες. «Πρόκειται ουσιαστικά για ένα πολυεργαλείο που θέτει στο επίκεντρο τον υπάλληλο και τη διαδραστική του εκπαίδευση. Περιλαμβάνει ωστόσο και άλλες λειτουργικότητες που βοηθούν μια επιχείρηση να αναπτύξει τις δεξιότητες του προσωπικού της», αναφέρει στην «Κ» ένας εκ των ιδρυτών και CCO της εταιρείας, Κώστας Βασιλείου. «Μέσα από την πλατφόρμα οι εταιρείες μπορούν να αναθεωρούν online μαθήματα στους υπαλλήλους τους. Αυτά είτε είναι υποχρεωτικά (πιστοποιήσεις, compliance training) είτε θα τους βοηθήσουν να κάνουν τη δουλειά τους καλύτερα και αποδοτικότερα. Ταυτόχρονα οι υπάλληλοι μπορούν να αναπτύξουν τις όποιες δεξιότητες απαιτούνται ώστε να αναβαθμίσουν επαγγελματικά».

Ετσι, μέσω της Schoox κάθε διεύθυνση ή τμήμα της εταιρείας μπορεί να παρακολουθεί άμεσα την εκπαιδευτική διαδικασία και να βλέπει σε πραγματικό χρόνο την επίδραση που αυτή έχει στην

Η εταιρεία έχει έδρα το Οσντιν του Τέξας και παρουσία στη Θεσσαλονίκη, όπου εργάζονται 70 άτομα από τα 110 που απασχολεί συνολικά.

ανάπτυξη και τη λειτουργία της επιχείρησης. Με τη σειρά του, και ο υπάλληλος μπορεί με ένα κλικ να δει ποια είναι τα προτεινόμενα –από την πλατφόρμα– βήματα για να εξελιχθεί σε υπεύθυνος τμήματος ή διεύθυνσης. Σύμφωνα με τον Κ. Βασιλείου, «με βάση τις δεξιότητες που απαιτούνται γι' αυτές τις θέσεις, το σύστημα θα του δείξει τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τις εξετάσεις και τα σεμινάρια που πρέπει να παρακολουθήσει

για να καταφέρει να θέσει τον εαυτό του υποψήφιο γι' αυτή τη θέση».

Ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιείται η Schoox λέγεται talent development, και ειδικά στις ΗΠΑ είναι ιδιαίτερα διαδεδομένος. Η αξία του μάλλον υπολογίζεται έως το 2023 να ανήλθει στα 15 δις. δολάρια. «Παγκοσμίως πλέον, υπάρχουν πάνω από 700 εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον κλάδο, ενώ οι πρώτες εταιρείες που άρχισαν να

λansάρουν υπηρεσίες ηλεκτρονικής εκπαίδευσης ξεκίνησαν τη δεκαετία του 1990. Τα συστήματά τους όμως ήταν δύσκολα και δεν παρείχαν προς τις επιχειρήσεις την απαραίτητη ευελιξία».

Η Schoox συνιστά μία εταιρεία που βρίσκεται πλέον σε στάδια ωρίμανσης, μετρώντας 1.500 πελάτες από εταιρείες διαφόρων κλάδων (υγεία, αυτοκινητοβιομηχανία, τεχνολογία, εστίαση κ.ά.) με 100 έως 500.000 υπαλλήλους. «Την πλατφόρμα μας τη χρησιμοποιούν κυρίως εταιρείες με έδρα την Αμερική, που έχουν όμως παρουσία σε 120 χώρες. Μερικά παραδείγματα είναι η KIA USA, Takeda, FedEx, Subway, LG, REMax, BNI, κ.ά. Στην Θεσσαλονίκη η Schoox διατηρεί το κέντρο έρευνας και ανάπτυξης, ενώ στην Αμερική, όπου απασχολούνται 40 άτομα, φιλοξενείται το τμήμα των πωλήσεων και business development. Η δε δημιουργία της επιχείρησής τους ήταν κυριολεκτικά ένα ρίσκο, καθώς πριν εγκαταλείψουν την Ελλάδα της κρίσης, τον Ιανουάριο του 2012, οι τρεις ιδρυτές, ο Κώστας Βασιλείου, ο Λευτέρης Ντουάνγλου και ο Βασίλης Λώλος, δούλευαν ήδη ως στελέχη σε εταιρείες πληροφορικής. «Εκείνη την περίοδο είχαμε ήδη δημιουργήσει το προϊόν μας».

Αποφασίσαμε λοιπόν, εγώ με τον Λευτέρη, να αφήσουμε τις δουλειές μας αλλά και τις οικογένειές μας και να αναζητήσουμε χρηματοδότηση στην Αμερική. Αφού καταφέραμε να αντλήσουμε τα πρώτα χρήματα, δημιουργήσαμε στο Οσντιν τα κεντρικά μας γραφεία, διατηρώντας παράλληλα παρουσία και στη Θεσσαλονίκη, όπου εκεί θα πραγματοποιούνταν η ανάπτυξη του προϊόντος μας», καταλήγει ο ίδιος.

Μείωση τζίρου και κερδών έως 50% εμφανίζουν περιφερειακές βιομηχανίες

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Πτώση του κύκλου εργασιών και της κερδοφορίας έως και 50% στη δραστηριότητα της περιφερειακής βιομηχανίας, καταγράφει έρευνα του ΣΒΕ (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ελλάδος) για τις επιπτώσεις από την πανδημία του κορωνοϊού. Η έρευνα, στην οποία έλαβαν μέρος 174 επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους της μεταποίησης, με έδρα την ελληνική περιφέρεια, διενεργήθηκε το διήμερο 12 και 13 Μαρτίου, δηλαδή πριν από την έναρξη της επιδημίας και πριν από τη λήψη των διαδοχικών μέτρων από την κυβέρνηση, γεγονός που, σύμφωνα με τον ΣΒΕ, συνεπάγεται ότι οι συνέπειες που έχουν καταγραφεί είναι ήδη εντονότερες.

Τις μεγαλύτερες πιέσεις δέχονται οι κλάδοι ποτών και μεταποίησης νωπών κτηνοτροφικών προϊόντων με ποσοστά μείωσης κύκλου εργασιών και κερδοφορίας 50% και ακολουθούν οι κλάδοι παραγωγής μηχανολογικού εξοπλισμού για τη βιομηχανία και δομικών υλικών με μείωση 40%, τα τρόφιμα και η κλωστοϋφαντουργία με μείωση 30% και η βιομηχανία προϊόντων ξύλου με μείωση 20%.

Περισσότερες από δύο στις τρεις επιχειρήσεις, σύμφωνα με την έρευνα, καταγράφει μεγάλη πτώση των εξαγωγών εντός και εκτός Ε.Ε., η οποία κυμαίνεται ανά κλάδο από 20% (ποτά) έως και 50% (μηχανολογικός εξοπλισμός).

Δύο στις τρεις επιχειρήσεις επίσης δηλώνουν ότι έχουν υποστεί λόγω της πανδημίας απώλεια πελατών, που κυμαίνεται από 20% έως 40%. Περισσότερες από μία στις δύο επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην άφιξη των παραγγελιών τους, είτε αυτές αφορούν πρώτες ύλες είτε ενδιάμεσα προϊόντα.

Τις μεγαλύτερες πιέσεις δέχονται οι κλάδοι ποτών και μεταποίησης νωπών κτηνοτροφικών προϊόντων.

Το σύνολο των επιχειρήσεων εξάλλου έχει επηρεάσει η απουσία του προσωπικού, όχι λόγω ασθένειας αλλά λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων, ενώ το 88% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι υπάρχει αδυναμία είσπραξης οφειλών από πελάτες, γεγονός που έχει επιφέρει αρνητικά τη ρευστότητά τους, με προφανείς συνέπειες στην αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους σε εφορία, ασφαλιστικά ταμεία και τράπεζες. Τέλος, το 74% των επιχειρήσεων του δείγματος δηλώνει αδυναμία υλοποίησης επενδύσεων λόγω περιορισμών στις μετακινήσεις και την αναστολή προγραμματισμένων μέχρι να ομαλοποιηθεί η κατάσταση.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Ηλεκτροσδὸκ στην αγορά ενέργειας από τον ιὸ

Αγωνία για τις επιπτώσεις στη ΔΕΗ, κίνδυνος νέας κρίσης ρευστότητας

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Το πρόβλημα ρευστότητας επανέρχεται απειλητικά στην αγορά ηλεκτρισμού, καθώς οι αλυσιδωτές επιπτώσεις των κυβερνητικών μέτρων προστασίας από τον κορωνοϊό μεταφέρονται και σε παραγωγούς, προμηθευτές και διαχειριστές ενέργειας. Πριν προλάβει να κλείσει η «μαύρη» τρύπα άνω των 500 εκατ. ευρώ που δημιούργησε η κρίση της ΔΕΗ, η αγορά ηλεκτρισμού βρίσκεται αντιμέτωπη με μια νέα κρίση ρευστότητας, εξαιρετικά δύσκολα διαχειρίσιμη, με την αγωνία όλων να επικεντρώνεται πρωτίστως στη ΔΕΗ που συγκεντρώνει το 70% της κα-

Το ορατό πρόβλημα είναι η πληρωμή λογαριασμών ρεύματος από τις 220.000 επιχειρήσεις που έχουν κλείσει.

τανάλωσης και αποτελεί εκ της θέσης της πηγή μετάδοσης ενός απειλητικού ιού για την ούτως ή άλλως ευπαθή ρευστότητα ολόκληρης της επιχειρηματικής αλυσίδας ηλεκτρισμού.

Η εικόνα που παρουσίασε ο πρόεδρος της ΔΕΗ Γιώργος Στάσιος στην τηλεδιάσκεψη της περασμένης Πέμπτης με τον υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γεράσιμο Θωμά και τη γενική γραμματέα κ. Αλεξάνδρα Σδοúκου και τους προμηθευτές ρεύματος είναι ιδιαίτερα ανησυχητική.

Η εισπραξιμότητα της ΔΕΗ έχει υποχωρήσει ήδη σε ποσοστό 30% είπε ο κ. Στάσιος, ενώ ανησυχίες προκαλεί το γεγονός ότι το 42% των εισροών από λογαριασμούς ρεύματος φτάνει στα ταμεία της ΔΕΗ μέσω εισπρακτικών εταιρειών. Πέραν της άμεσης επίπτώσης στα οικονομικά της ΔΕΗ το πρόβλημα εισπραξιμότητας που αντιμετωπίζει η Επείκείρηση συσσωρεύοντας ανεξόφλητες οφειλές άνω των 2,5 δισ. ευρώ διευρύνεται και μεταφέρεται αλυσιστά στην αγορά.

Όταν η ΔΕΗ δεν εισπράττει, δεν πληρώνει τους διαχειριστές, οι οποίοι με τη

σειρά τους αδυνατούν να πληρώσουν παραγωγούς συμβατικών μονάδων και ΑΠΕ και η κατάσταση εξελίσσεται σε ντόμινο.

Παράλληλα, άμεσες πιέσεις ρευστότητας δέχονται και οι ιδιώτες προμηθευτές, κυρίως αυτοί που κατέχουν υψηλά μερίδια στη μέση τάση, μετά το κλείσιμο επιχειρήσεων σε κλάδους, όπως πολυκαταστήματα, εστίαση, ξενοδοχεία κ.λπ. και την υπολειτουργία επιχειρήσεων σε τομείς της μεταποίησης.

Το ορατό πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει η αγορά σε συντονισμό με το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι η πληρωμή λογαριασμών ρεύματος από τις 220.000 επιχειρήσεις που έχουν ήδη αναστείλει την λειτουργία τους με αθροιστική απασχόληση άνω των 600.000 υπαλλήλων όσο και ενός μεγάλου αριθμού ακόμη επιχειρήσεων που επηρεάζονται από την κρίση και που κινδυνεύουν ανά πάσα στιγμή να κλείσουν, αλλά και των νοικοκυριών που έχουν επηρεαστεί από τα μέτρα του κορωνοϊού. Το μη ορατό άμεσα πρόβλημα που ανησυχεί την αγορά είναι ένα νέο κύμα στρατηγικών κακοπληρωτών που θα εκμεταλλευθούν την κατάσταση κατά τις πρακτικές του πολύ πρόσφατου παρελθόντος.

Σύσσωμη η αγορά προμηθευτών διά των διοικήσεών τους στην τηλεδιάσκεψη της περασμένης Πέμπτης ζήτησε τη βοήθεια του κράτους. Το υπουργείο, όπως φάνηκε και από τις δημόσιες δηλώσεις του αρμόδιου υπουργού κ. Κωστή Χατζηδάκη, κατανοεί απολύτως το πρόβλημα που θα μπορούσε να δημιουργήσει στη ΔΕΗ και στο σύνολο της αγοράς ηλεκτρισμού η αναστολή πληρωμών λογαριασμών ρεύματος από πληττόμενες επιχειρήσεις και νοικοκυριά. «Η ΔΕΗ έχει φύγει μεν από τον γκρεμό, αλλά ανεβαίνει από τη σκάλα, όχι από το ασανσέρ. Δεν υπάρχει η δυνατότητα να κάνει κάποιες κινήσεις που δεν έχει μετρήσει, διότι μπορεί να κατακυλλήσει πάλι προς τα κάτω, παρασύροντας όλο το ενεργειακό σύστημα και όλη την οικονομία» τόνισε ο κ. Χατζηδάκης, ξεκαθαρίζοντας ότι «τα οποία μέτρα θα ληφθούν σε κεντρικό επίπεδο και θα εκτελεστούν από

Η εισπραξιμότητα της ΔΕΗ έχει υποχωρήσει ήδη σε ποσοστό 30%, ανέφερε ο πρόεδρος της Γιώργος Στάσιος. Ενδεχόμενο πρόβλημα ρευστότητας στην επίκείρηση θα προκαλέσει ντόμινο σε όλη την αγορά, καθώς δεν θα πληρώνει τους διαχειριστές, οι οποίοι με τη σειρά τους θα αδυνατούν να πληρώσουν παραγωγούς συμβατικών μονάδων και ΑΠΕ.

την κυβέρνηση και όχι από τη ΔΕΗ», ενώ υπογράμμισε ότι θα είναι οριζόντια, θα ισχύσουν δηλαδή για όλους τους προμηθευτές ρεύματος.

Τι πρότειναν

Στην τηλεδιάσκεψη της περασμένης Πέμπτης οι ιδιώτες προμηθευτές πέραν της αγωνίας τους για τη ρευστότητα κατέθεσαν και μία σειρά από προτάσεις για τους λογαριασμούς των πληττόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών.

Κάποιοι πρότειναν το κράτος να πληρώσει τις ρυθμιστικές χρεώσεις υπό την προϋπόθεση ότι οι καταναλωτές θα πληρώσουν το ανταγωνιστικό σκέλος του λογαριασμού, δηλαδή την κατανάλωση ρεύματος. Ένα αντίστοιχο σενάριο εξετάζουν η Γαλλία και η Ιταλία. Κάποιοι άλλοι πρότειναν την αναστολή πληρωμών και εκ μέρους τους στους διαχειριστές και κάθε τρίτο για τον οποίο εισπράττουν τέλη (δήμοι, ΕΡΤ κ.λπ.), πρόταση που συνάντησε την αντίδραση άλλων προμηθευτών, αφού μια τέτοια λύση μεταφέρει απλώς το πρόβλημα της ρευστότητας σε ένα άλλο κομμάτι της ενεργειακής αλυσίδας.

Οι ιδιώτες προμηθευτές έθεσαν επίσης στο υπουργείο και θέματα διευκόλυνσης της δραστηριότητάς τους η οποία απορρυθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό λόγω της κατάστασης. Ζήτησαν για παράδειγμα

να μπορούν να γίνονται συμβάσεις τηλεφωνικά ή ιντερνετικά και οι πελάτες να υπογράφουν τα σχετικά παραστατικά που θα αποστέλνονται στη συνέχεια με κούριερ προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος ενός «παγώματος» της αγοράς. Η μείωση της ζήτησης σε ηλεκτρική ε-

νέργεια απασχολεί επίσης τις εταιρείες του κλάδου οι οποίες αναμένουν πτώσιως και μεγαλύτερη του 10%, καθώς κλιμακώνονται τα μέτρα για τον κορωνοϊό.

Η μεγάλη αγωνία, ωστόσο, είναι η επίσπραξη των λογαριασμών ρεύματος, κα-

θώς οι συνθήκες αποδυναμώνουν και το μέτρο της αποκοπής, καθώς προτεραιότητα του ΔΕΔΔΗΕ στην παρούσα φάση είναι η αποκατάσταση βλαβών που προκύπτουν στο δίκτυο, κάτι που απαιτεί διαχείριση του περιορισμένου τεχνικού προσωπικού του.

Κατακόρυφη πτώση στον κλάδο καυσίμων

Σκηνικό κατάρρευσης διαμορφώνεται και στον κλάδο υγρών καυσίμων, καθώς τα περιοριστικά μέτρα μετακίνησης για τον κορωνοϊό έχουν προκαλέσει ήδη μείωση της ζήτησης κατά 20%, ποσοστό που καθημερινά αυξάνεται καθώς τα μέτρα κλιμακώνονται. Εταιρείες εμπορίας και πρατηριούχοι βλέπουν τη μείωση της ζήτησης για καύσιμα κίνησης να βυθίζεται στο 50-60% εφόσον επιβεβαιωθούν οι δυσολινες προβλέψεις για τον τουρισμό τους καλοκαιρινούς μήνες. Η πλειυρά των πρατηριούχων, μόλιστα, με επιστολή προς τα συναρμόδια υπουργεία έχει ζητήσει την ένταξη των πρατηρίων στο πρόγραμμα οικονομικών ενισχύσεων, επιδότσης μισθοδοσίας προσωπικού και ενοικίου, προκειμένου να συνεχίσουν να καλύπτουν τις όποιες ανάγκες των καταναλωτών, πριν, όπως αναφέρουν χαρα-

κτηριστικά «βρεθούν σε οικονομικά απόγνωση και αναγκαστούν σε απολύσεις προσωπικού και κλείσιμο πρατηρίων».

Η επέλαση του κορωνοϊού δεν επιτρέπει στις εγκώριες ενεργειακές επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν το θετικό μομέντνιου που διαμορφώνουν παράλληλα οι χαμηλές τιμές πετρελαίου και φυσικού αερίου στη διεθνή αγορά και η «βουτιά» της τιμής του CO2 για τις εταιρείες ηλεκτρισμού. Τόσο το αμερικανικό αργό όσο και το μπρεντ κινούνται πλέον κάτω από τα 25 δολάρια το βαρέλι, στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 18 ετών, ενώ το LNG έχει υποχωρήσει σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα. Οι χαμηλές τιμές δίνουν τη δυνατότητα βελτίωσης των περιθωρίων κέρδους των εταιρειών του κλάδου, ενώ παράλληλα περιορίζουν σημαντικά τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης για αγορές. Ση-

μαντική είναι εξάλλου η συμβολή στα οικονομικά της ΔΕΗ και των άλλων ιδιωτών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της πτώσης τιμής του CO2, που μέσα σε μία εβδομάδα υποχώρησε κατά 40% και κινείται γύρω στο 16%, τα χαμηλότερα επίπεδα από τον Νοέμβριο του 2018.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην κρίση του 2008-2009 λόγω της μείωσης της βιομηχανικής παραγωγής η τιμή των ρύπων κατέρρευσε και η Κομισιόν για να τη στηρίξει αποφάσισε την απόσυρση εκατομμυρίων δικαιωμάτων. Σε κάθε περίπτωση, οι χαμηλές τιμές ενεργειακών πρώτων υλών και ρύπων λειτουργούν ως ανάχωμα για τις εταιρείες του κλάδου στην παρούσα κρίση, βελτιώνοντας τις χρηματορορές και τη ρευστότητα τους.

ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ

Ο κορωνοϊὸς πλήττει 440.000 επιχειρήσεις

Το επίδομα των 800 ευρώ θα χορηγηθεί σε 1,4 εκατ. εργαζομένους στις αρχές Απριλίου – Στα 2 δισ. ευρώ φθάνει το κόστος

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Το 50%, τουλάχιστον, των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας πλήττεται από την κρίση που προκαλεί ο κορωνοϊός, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε ο υπουργός Οικονομικών Χρήστο Σταϊκούρας.

Συγκεκριμένα, 440.000 επιχειρήσεις που απασχολούν 1.000.000 εργαζόμενους, με τζίρο 6,5 δισ. ευρώ, παρουσιάζουν μείωση των οικονομικών τους αποτελεσμάτων, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που επεξεργάστηκαν οι υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Οι επιχειρήσεις αυτές θα ενταχθούν στα μέτρα στήριξης που ανακοίνωσε η κυβέρνηση και αφορούν την αναστολή καταβολής των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων καθώς και «ενέσεις» ρευστότητας από τα εργαλεία που έχουν δημιουργηθεί από το οικονομικό επιτελείο.

Πληθώρα κλάδων

Στη λίστα με τις επιχειρήσεις που πλήττονται την οποία δημοσιοποίησε το οικονομικό επιτελείο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ζυθοποιία, κατασκευή υποδημάτων, πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων, κονδρικό εμπόριο ποτών, κονδρικό εμπόριο καφέ, τσιγαριού, κακάου και μπαχαρικών, κονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών, έκδοση βιβλίων, εκπαίδευση κ.λπ.

Σύμφωνα με όσα ανακοίνωσαν χθες οι υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Εργασίας, 1,4 εκατομμύριο εργαζόμενοι θα λάβουν στις αρχές Απριλίου την αποζημίωση των 800 ευρώ, το συνολικό κόστος της οποίας θα φθάσει τα 2 δισ. ευρώ. Σε αυτούς εντάσσονται μισθωτοί, ελεύθεροι επαγγελματίες και επιτηδευ-

ματίες.

Εκτός από τους εργαζομένους σε επιχειρήσεις που έχουν κλείσει με κρατική εντολή, το επίδομα θα λάβουν και οι εργαζόμενοι των οποίων η σύμβαση θα ανασταλεί. Το επίδομα θα λάβουν και όσοι απολύθηκαν από 1/3/2020, ανεξάρτητα από το εάν δικαιούνται, παράλληλα, επίδομα ανεργίας.

Το τρίτο πακέτο μέτρων στήριξης περιλαμβάνει τα εξής για τους εργαζόμενους:

- Αποζημίωση 800 ευρώ για 1,4 εκατ. εργαζόμενους και επαγγελματίες. Όπως είπε ο κ. Σταϊκούρας, το επίδομα είναι ακατάσχετο. Το μέτρο αφορά τους εργαζομένους που τελούν σε αναστολή ερ-

—————

Η καταβολή των συντάξεων θα γίνει νωρίτερα και σε διαφορετικούς χρόνους ανά φορέα, για να αποφευχθεί συρυστισμός στις τράπεζες.

γασίας καθώς και τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους. Το κράτος αναλαμβάνει την ασφαλιστική δαπάνη στις ονομαστικές αποδοχές. Το κόστος είναι άνω των 2 δισ. ευρώ.

- Το επίδομα θα πάρουν και όσοι απολύθηκαν ή αναγκάστηκαν σε παραίτηση από 1ης Μαρτίου έως 18 Μαρτίου.

Σύμφωνα με τον υπουργό Εργασίας Γ. Βρούτση, ως έκτακτο μέτρο για τους εργοδότες, για τη μείωση του τζίρου, δίνεται δυνατότητα αναστολής εργασιακής σύμβασης. Οι εργαζόμενοι που θα μπουν στο καθεστώς αυτό θα λάβουν τα 800 ευρώ και το κράτος θα καλύψει τις ασφαλιστικές εισφορές, με βάση τον ονομα-

Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των κλάδων που πλήττονται από την εξάπλωση του κορωνοϊού	
ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
1085	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
1105	Ζυθοποιία
1512	Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
1520	Κατασκευή υποδημάτων
1712	Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
1811	Εκτύπωση εφημερίδων
3102	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
3103	Κατασκευή στρωμάτων
3230	Κατασκευή αθλητικών ειδών
3240	Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
4511	Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
4741	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
4742	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
4743	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
4751	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
4752	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
4771	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
4772	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερματινών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
4932	Εκμετάλλευση ταξί
4939	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
5010	Θαλάσσιες και ακτοπολικές μεταφορές επιβατών
5110	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
5510	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
5520	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
5530	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
5610	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
5621	Υπηρεσίες τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
5813	Εκδοση εφημερίδων

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

στικό μισθό. Οι εταιρείες θα μπορούν να θέσουν μέρος ή όλο το προσωπικό σε καθεστώς αναστολής εργασίας. Το μέτρο μπορεί να εφαρμοστεί για ένα μήνα, με δυνατότητα παράτασης. Σύμφωνα με τον κ. Βρούτση, για όσο διάστημα η επίκείρηση κάνει χρήση του μέτρου, απαγορεύεται να προχωρήσει σε καταγγελία της σύμβασης. Στην περίπτωση που το πράξει, η απόλυση θα είναι άκυρη. Μετά τη χρήση του μέτρου, ο εργοδότης πρέπει να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας

για το διάστημα που χρησιμοποίησε το μέτρο.

Δήλωση από εργοδότες

Ο εργοδότης πρέπει να δηλώσει τους εργαζόμενους σε «αναστολή» στο σύστημα Εργάνη και να το γνωστοποιήσει στους εργαζομένους που τελούν σε αναστολή οι συμβάσεις τους.

Στη περίπτωση που ο εργοδότης δεν δηλώσει τους εργαζομένους που τελούν σε αναστολή οι συμβάσεις εργασίας τους,

θα αποκλείεται από την υπαγωγή του στα ευεργετικά μέτρα αναστολής οφειλών, δόσεων και καταβολών προς το Δημόσιο.

Ο εργαζόμενος, για να λάβει την οικονομική ενίσχυση, θα δηλώνει σε ηλεκτρονική πλατφόρμα που θα τηρείται για αυτόν τον σκοπό στη Γενική Γραμματεία Εργασίας του υπουργείου ότι έχει ανασταλεί η σύμβαση εργασίας του.

Όλοι οι εργαζόμενοι που τελούν ήδη ή τυχόν θα τελούν σε καθεστώς αναστο-

λής σύμβασης εργασίας μέχρι τις 30/4/2020 υποχρεωτικά θα πρέπει να έχουν εγγραφεί στην ειδική πλατφόρμα του Πληροφοριακού Συστήματος Εργάνη μέχρι 31/3/2020.

Σημειώνεται ότι η κυβέρνηση δημοσιοποίησε τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των κλάδων που πλήττονται από την εξάπλωση του κορωνοϊού. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν κύριο ΚΑΔ στη λίστα (βείτε όλη τη λίστα στο www.kathimerini.gr) εντάσσονται στα μέτρα στήριξης. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ, συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου, συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

Οι συντάξεις

Όσοι ανακοίνωσε ο υπουργός Εργασίας, στην προσπάθεια διευκόλυνσης των συνταξιούχων όσον αφορά την αποφυγή συνωστισμού αλλά και για χάρη της οικονομικής τους διευκόλυνσης, η καταβολή των συντάξεων θα γίνει νωρίτερα και σε διαφορετικούς χρόνους ανά φορέα. Συγκεκριμένα, η καταβολή θα πραγματοποιηθεί ως εξής:

- Οι συντάξεις των μη μισθωτών (δηλαδή των συνταξιούχων που προέρχονται από τους τέως φορείς ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ) θα καταβληθούν στις 24 Μαρτίου 2020, ημέρα Τρίτη, αντί της 26ης Μαρτίου 2020.

- Οι συντάξεις του Δημοσίου θα καταβληθούν στις 27 Μαρτίου 2020, ημέρα Παρασκευή, αντί της 30ης Μαρτίου 2020.

- Οι συντάξεις των μισθωτών (δηλαδή των συνταξιούχων που προέρχονται από το τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τ. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ, τ. ΝΑΤ, τ. ΕΤΑΤ, τράπεζες, ΔΕΗ, ΟΤΕ) θα καταβληθούν στις 30 Μαρτίου 2020, ημέρα Δευτέρα.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΥ ΣΑΣ ΗΡΩΑ ΣΚΡΟΥΤΖ ΜΑΚ ΝΤΑΚ

ΜΕΝΟΥΜΕ
ΣΠΙΤΙ ΠΑΡΕΑ
ΜΕ ΤΙΣ
ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ
ΜΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ!

Πρωταγωνιστής σε αυτή τη σειρά το πιο διάσημο παπί του κόσμου, ο Σκρουτζ Μακ Ντακ. Απολαύστε, λοιπόν, τις ιστορίες του αγαπημένου σας ήρωα και διαβάστε τα κείμενα με τις συμβουλές του!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εμπειρία

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεγάλη επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης αναμένει φέτος η ΤτΕ

Μηδενική αύξηση του ΑΕΠ εκτιμά στην έκθεσή του ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Μηδενική ανάπτυξη προβλέπει πλέον το βασικό σενάριο της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2020, έναντι προηγουμένως εκτίμησής της για 2,4%, ενώ παράλληλα εκτιμά ότι ο κορωνοϊός θα πλήξει και τον προϋπολογισμό, κατεβάζοντας το πρωτογενές αποτέλεσμα «αρκετές ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ κάτω από τον αρχικό στόχο του 3,5% του ΑΕΠ, αν και αυτή τη στιγμή είναι εξαιρετικά δύσκολο να προβλεφθεί με ακρίβεια».

Στην έκθεση του διοικητή της Τράπεζας Γιάννη Στουρνάρα, που παρουσιάστηκε στο πλαίσιο της γενικής συνέλευσης των μετόχων, οι οικονομικές συνέπειες από τον κορωνοϊό πρωταγωνιστούν. Ο κ. Στουρνάρας έδωσε μια προοπτική ελπίδας, τιτλοφορώντας την εισήγησή του «Από την κρίση στην πανδημία και στην ανάπτυξη».

Όπως είπε, «ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί σημαντικά το 2020, δεδομένων των επιπτώσεων της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Οι επιπτώσεις αυτές προς τον παρόν δεν μπορούν να ποσοτικοποιηθούν με

Οι οικονομικές συνέπειες του κορωνοϊού πρωταγωνιστούν στην έκθεση του Γιάννη Στουρνάρα.

ακρίβεια, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα στοιχεία και η πανδημία είναι σε εξέλιξη».

Στη φάση αυτή, εξήγησε, το βασικό σενάριο προβλέπει μηδενική ανάπτυξη, με δεδομένο ότι θα υπάρξει «σημαντική αρνητική επίπτωση στην οικονομία τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2020, η οποία θα αντισταθμιστεί μερικώς τα δύο τελευταία τρίμηνα». Στο σενάριο λαμβάνονται επίσης υπόψη τα αντισταθμιστικά μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί.

Σημειώνεται ότι μέχρι πριν από 15 μέρες περίπου οι υπηρεσίες της τράπεζας εκτιμούσαν, σύμφωνα με πληροφορίες, ότι ο ρυθμός θα υποχωρούσε, στο δι-

Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γ. Στουρνάρας, εκτιμά ότι η επιβράδυνση θα προέλθει κυρίως από διαταραχές της ζήτησης, το πλήγμα στις μεταφορές, τον τουρισμό, το εμπόριο, την εστίαση και την ψυχαγωγία. Τονίζει πάντως ότι οι συνέπειες, προς τον παρόν, δεν μπορούν να ποσοτικοποιηθούν με ακρίβεια, καθώς η πανδημία είναι σε εξέλιξη.

σμενές σενάριο στο επίπεδο του 2%. Είναι προφανές ότι έκτοτε, η εικόνα έχει αλλάξει ριζικά. Αλλωστε, και ο υπουργός Οικονομικών προέβλεψε προχθές μηδενική ανάπτυξη για το 2020.

Η τράπεζα εκτιμά ότι η επιβράδυνση θα προέλθει κυρίως από διαταραχές της ζήτησης, το πλήγμα στις μεταφορές, τον τουρισμό, το εμπόριο, την εστίαση και την ψυχαγωγία. Από την πλευρά της προσφοράς επισημαίνεται η διατάραξη στις αλυσίδες εφοδιασμού και το κλείσιμο των επιχειρήσεων για να περιοριστεί η πανδημία. Υπάρχει, τέλος, και η πλευρά του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Όπως επισημαίνεται, αυξάνεται

το κόστος χρηματοδότησης για τράπεζες, νοικοκυριά και ελληνικό Δημόσιο. «Ηδη παρατηρείται πολύ σημαντική αύξηση των περιθωρίων (spreads) τις τελευταίες μέρες, ιδιαιτέρως στην περίπτωση της Ελλάδας, στις αγορές ομολόγων, οι οποίες ούτως ή άλλως παρουσιάζουν έντονη μεταβλητότητα».

Σε ό,τι αφορά τα δημοσιονομικά, η πρόβλεψη για πρωτογενές πλεόνασμα αρκετές ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον αρχικό στόχο του 3,5% οφείλεται, σύμφωνα με την έκθεση του διοικητή, στην αύξηση των δαπανών για την αντιμετώπιση της νόσου, τη στήριξη των επιχειρήσεων και τη διαφύλαξη της α-

πασχόλησης, αλλά και στις αρνητικές επιπτώσεις στα έσοδα, λόγω επιβράδυνσης της ανάπτυξης.

«Η μεγαλύτερη πρόκληση για τη δημοσιονομική πολιτική σήμερα, που μεταβάλλει ριζικά όλα τα μέχρι τώρα δεδομένα», τόνισε ο κ. Στουρνάρας, «είναι να αξιοποιηθεί όλες τις δυνατότητες που προσφέρονται, ώστε να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση των δαπανών για την αντιμετώπιση της νόσου του κορωνοϊού και να ελαχιστοποιήσει τις αρνητικές επιδράσεις στην πραγματική οικονομία, με τέτοιο τρόπο ώστε να υπάρξει η μικρότερη δυνατή επίπτωση στη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους».

Εννέα παρεμβάσεις για τη θωράκιση της οικονομίας

Μια σειρά από μεσοπρόθεσμες προκλήσεις καλείται να αντιμετωπίσει η ελληνική οικονομία, πέραν των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού και του προσωπικού-μεταναστευτικού προβλήματος, όπως επισημαίνει η έκθεση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Αυτές είναι κυρίως το μεγάλο επενδυτικό κενό, η υψηλή ανεργία, το μεγάλο απόθεμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, το υψηλό δημόσιο χρέος και ο αργός ψηφιακός μετασχηματισμός. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας προτείνει παρεμβάσεις σε εννέα τομείς δραστηριότητας:

- Αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ).
- Άσκηση συνετής δημοσιονομικής πολιτικής.
- Αύξηση των ιδιωτικών παραγωγικών επενδύσεων.
- Μείωση της ανεργίας.
- Εφαρμογή του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων.
- Ιδιωτικοποιήσεις, αποτελεσματικότερη διαχείριση δημόσιας περιουσίας, επέκταση του θεσμού των συνεργασιών και συμπράξεων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.
- Εφαρμογή στοχευμένων παρεμβάσεων πολιτικής για την αναστροφή της προ-

βλεπόμενης πτωτικής τάσης του οικονομικού ενεργού πληθυσμού εξαιτίας των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων.

- Ενδυνάμωση του «τριγώνου της γνώσης» και ανάπτυξη του αποθέματος του ανθρώπινου κεφαλαίου.
- Αξιοποίηση των ευκαιριών από τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία.
- «Είναι προφανές», τονίζει ο κ. Στουρνάρας, «ότι ορισμένες από τις παρεμβάσεις που απαιτούνται δεν μπορούν να υλοποιηθούν υπό τις σημερινές συνθήκες έντονης διόρθωσης των διεθνών αγορών. Η αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού και γενικότερα η προστασία της δημόσιας

υγείας, μαζί με την αντιμετώπιση της προσφυγικής-μεταναστευτικής κρίσης, είναι σήμερα προτεραιότητες οι οποίες κινητοποιούν τις δυνάμεις του έθνους. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι παρεμβάσεις που παράγουν μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα πρέπει τώρα να αγνοηθούν. Αλλωστε, ο διαγούν σε υψηλότερους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα και στη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους, που είναι προϋποθέσεις για τη διάθεση περισσότερων πόρων στη δημόσια υγεία, καθώς και στη διαφύλαξη των εθνικών συνόρων, τα οποία είναι ταυτοχρόνως και ευρωπαϊκά σύνορα».

Νέο πακέτο μέτρων για στήριξη των επιχειρήσεων μετά την κρίση

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ακόμη μία δέσμη μέτρων προετοιμάζει η κυβέρνηση, την τέταρτη κατά σειράν, για τη στήριξη της οικονομίας και των επιχειρήσεων, η οποία θα ενεργοποιηθεί αμέσως μετά το τέλος της κρίσης που προκαλεί η νόσος του κορωνοϊού.

Ολα τα υπουργεία καταθέτουν τις προτάσεις τους, ενώ αρκετά ήδη έχουν υποβάλει στο υπουργείο Οικονομικών και στο Μέγαρο Μαξίμου τις εισηγήσεις τους για την επόμενη μέρα, με στόχο να κερδηθεί το δεύτερο εξάμηνο του έτους και να στηριχθούν οι τραυματισμένες επιχειρήσεις που σήμερα ξεπερνούν τις 440.000. Η δέσμη μέτρων αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων, με παρεμβάσεις στη φορολογία και στις ασφαλιστικές εισφορές, καθώς και χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, ενώ ταυτόχρονα σχεδιάζεται και ένα ξεχωριστό πακέτο για τη στήριξη του τουριστικού κλάδου και των μεταφορών με μείωση του ΦΠΑ και των τελών.

Όπως προανήγγειλε ο υπουργός Οικονομικών Χρ. Σταϊκούρας, τις επόμενες ημέρες θα κατατεθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός στη Βουλή με την ενίσχυση του αποθεματικού κατά 4 δισ. ευρώ, ενώ θα υπάρξουν και παρεμβάσεις στα βασικά μεγέθη που αφορούν τον στόχο του πλεονάσματος και κατ'επέκταση των εσόδων και των δαπανών. Στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό ενδεχομένως να συμπεριληφθούν και οι παρεμβάσεις στον τουρισμό και στη φορολογία για τις επιχειρήσεις.

Ανώτατο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου αναφέρει στην «Κ» πως το με-

γαλύτερο κομμάτι από το τραπεζικό πακέτο, για λόγους πρακτικούς, θα χρησιμοποιηθεί προς το τέλος της κρίσης με στόχο την επανεκκίνηση της οικονομίας. Συγκεκριμένα, θα διοικητευθούν στις επιχειρήσεις κονδύλια μέσω της μόχλευσης των χρημάτων του ΕΣΠΑ, τόσο σε μικρές όσο και σε μεγάλες εταιρείες. Παράλληλα εξετάζονται και άλλα μέτρα τα οποία θα οριστικοποιηθούν μετά την αντιμετώπιση με επιτυχία τρόπο των επιπτώσεων της νόσου, που θα αφορούν τη φορολογία και τις εργοδοτικές εισφορές. Ολα τα μέτρα θα πρέπει να μετρηθούν και να διαπιστωθούν οι αντοχές του προϋπολογισμού, καθώς σε καθημερινή βάση οι ανάγκες για χρήματα στις επιχειρήσεις και στους εργαζομένους μεγεθύνονται.

Στόχος, να κερδηθεί το δεύτερο εξάμηνο του έτους και να στηριχθούν οι 440.000 επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από τον κορωνοϊό.

Ηδη προχθές η κυβέρνηση ανακοίνωσε πακέτο μέτρων ύψους 2 δισ. ευρώ για 1,4 εκατομμύριο εργαζομένους, μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες.

Τα μέτρα που σχεδιάζονται για τις επιχειρήσεις:

1. Μείωση των φορολογικών συντελεστών των επιχειρήσεων κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες το 2020 και συγκεκριμένα από το 24% στο 20%. Το μέτρο, εφόσον απο-

Η τέταρτη δέσμη μέτρων αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων με παρεμβάσεις στη φορολογία και στις ασφαλιστικές εισφορές, καθώς και χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, ενώ ταυτόχρονα σχεδιάζεται και ένα ξεχωριστό πακέτο για τον τουρισμό και τις μεταφορές.

φασισθεί, θα έχει αντίκτυπο στον προϋπολογισμό του 2021.

2. Μείωση των εισφορών από το τρέχον έτος τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους εργαζομένους. Ηδη έχει ψηφισθεί η μείωση των εισφορών κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες, κάτι που μεταφράζεται σε ελάφρυνση 2,21% του μη μισθολογικού κόστους. Το μέτρο αφορά περίπου 1,5 εκατ. μισθωτούς, εργαζομένους με πληρή

απασχόληση. Εξετάζεται η μείωση να φθάσει τις 2 ποσοστιαίες μονάδες, κάτι που θα κοστίσει στον προϋπολογισμό περί το 1 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι το μέτρο της μείωσης των εισφορών είναι επιωφελές για τις μεγάλες επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας, καθώς μειώνονται σημαντικά οι εργοδοτικές εισφορές και αυξάνονται σημαντικά τα κέρδη της επιχείρησης. Για τις μικρότερες επιχειρήσεις,

Χαμηλώνει ο πήχυς για τη μείωση κόκκινων δανείων από τις τράπεζες

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΟΡΤΖΗ

Υπό αναθεώρηση είναι ο στόχος μείωσης των κόκκινων δανείων των ελληνικών τραπεζών το 2020, λόγω των έκτακτων περιστάσεων και των συνθηκών μεγάλης αβεβαιότητας που προκαλεί η κρίση της πανδημίας. Αυτό επισημαίνει στην έκθεσή του ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας, σημειώνοντας ότι οι έκτακτες συνθήκες κάτω από τις οποίες λειτουργεί το τραπεζικό σύστημα και η πραγματική οικονομία, θα επηρεάσουν αρνητικά την πορεία επίτευξης του στόχου για σημαντική μείωση του ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, όχι όμως και τον τελικό στόχο.

Όπως σημειώνεται στην έκθεση, η στόχευση των τραπεζών είναι ο δείκτης NPEs να έχει διαμορφωθεί σε επίπεδα κάτω του 20% στο τέλος του 2021, στόχος που σύμφωνα με τον διοικητή της ΤτΕ παραμένει, παρά την αναθεώρηση που θα υπάρξει για το τρέχον έτος. Κατά τη διάρκεια του 2019, οι τράπεζες συνέχισαν τις προσπάθειές τους για τη μείωση των κόκκινων δανείων, και στο τέλος Δεκεμβρίου τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPEs) παρέμειναν σε υψηλό επίπεδο και ανήλθαν σε 68 δισ. ευρώ (ή 40,3% του συνόλου των δανείων, έναντι 3,4% του ευρωπαϊκού μέσου όρου στο τέλος Σεπτεμβρίου του 2019), καταγράφοντας μείωση κατά 13,8 δισ. ευρώ συγκριτικά με το τέλος Δεκεμβρίου του 2018 και κατά 39,2 δισ. ευρώ έναντι του Μαρτίου 2016, οπότε είχε καταγραφεί και το υψηλότερο επίπεδο NPEs. Παρατηρείται όμως ότι, αν και το πρόβλημα των NPEs θεωρείται κυρίως απόρροια της ύφεσης, νομοθετικές παρεμβάσεις όπως η αναστολή των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας, η κατάχρηση του πλαισίου προστασίας από κατασχέσεις, καθώς και διάφορα άλλα νομικά και δικαστικά εμπόδια δεν επέτρεψαν την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος. Συνολικά, άλλωστε, η υποχώρηση του αποθέματος των NPEs κατά τη διάρκεια του 2019 οφείλεται κυρίως σε πωλήσεις δανείων ύψους 8,1 δισ. ευρώ και σε διαγραφές ύψους 4,3 δισ. ευρώ.

Βοηθάει ο «Ηρακλής»

Για το τρέχον έτος και, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΤτΕ, ο ρυθμός μείωσης των NPEs μπορεί να επιταχυνθεί περαιτέρω με την εφαρμογή λύσεων, όπως το σχέδιο «Ηρακλής». Σε κάθε περίπτωση, προειδοποιεί ο διοικητής της ΤτΕ, με την υλοποίηση του σχεδίου «Ηρακλής» θα είναι σημαντικό να υπάρξει αξιολόγηση των θεμελιωδών μεγεθών του ελληνικού τραπεζικού τομέα, κυρίως της οργανικής κερδοφορίας, του δείκτη κάλυψης επισφαλών απαιτήσεων και της ποιότητας των εμποτικών κεφαλαίων, ιδιαίτερα μετά την παρέλευση της πανδημίας του κορωνοϊού. Η ΤτΕ θεωρεί σκόπιμο και αφού αξιολογηθούν τα αποτελέσματά του, το σχέδιο «Ηρακλής» να πλαισιωθεί από την εφαρμογή και άλλων μέτρων ολιστικής προσέγγισης, όπως αυτά που έχει προτείνει η Κεντρική

Οι έκτακτες συνθήκες θα επηρεάσουν αρνητικά τα σχέδια των τραπεζών, εκτιμά η Τράπεζα της Ελλάδος.

Για το 2021, στόχος παραμένει ο περιορισμός τους σε επίπεδα κάτω του 20% των συνολικών χορηγήσεων.

Τράπεζα, προκειμένου «να αντιμετωπιστεί ταυτόχρονα και το ζήτημα που προκύπτει από τη σημερινή κεφαλαιακή διάρθρωση των τραπεζών, με την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (DTC), που αποτελεί δυσανάλογα μεγάλο μέρος των συνολικών κεφαλαίων».

Τα μέτρα της ΕΚΤ

Ο διοικητής της ΤτΕ αναφέρεται στις πρωτοβουλίες της ΕΚΤ για τον περιορισμό των επιπτώσεων του κορωνοϊού. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα εμποτιστικά μέτρα που διασφαλίζουν ότι οι τράπεζες θα είναι σε θέση να συνεχίσουν να χρηματοδοτούν την πραγματική οικονομία ενόψει των αρνητικών επιπτώσεων αλλά και των προκλήσεων στις επιχειρησιακές λειτουργίες τους από την εξάπλωση του κορωνοϊού. Η ανακοίνωση της ΕΚΤ έγινε σε συντονισμό με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για την αναβολή της διεξαγωγής της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον τραπεζικό τομέα της Ζώνης του Ευρώ κατά ένα έτος και σε σειρά άλλων παρεμβάσεων.

Οι ελληνικές τράπεζες, κάνοντας χρήση των προαναφερθέντων νομιματικών και εποπτικών διευκολύνσεων της ΕΚΤ, προχώρησαν ήδη σε ανακοίνωση δράσεων για τη διευκόλυνση επιχειρήσεων σε κλάδους που θίγονται από την κρίση του κορωνοϊού.

3. Μείωση προκαταβολής φόρου για συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας που πλήττονται από την κρίση την οποία προκαλεί ο κορωνοϊός. Σήμερα η προκαταβολή φόρου ανέρχεται στο 100%.

Τουρισμός

Βασικός στόχος, όπως αναφέρει στέλεχος της κυβέρνησης, είναι η στήριξη της συνδεσιμότητας της χώρας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της μείωσης του κόστους των μεταφορών και εν συνεχεία με τη μείωση του κόστους διαμονής.

Παράλληλα, στη σύνοδο των υπουργών Τουρισμού που θα πραγματοποιηθεί μέχρι τα τέλη Μαρτίου, θα συζητηθεί η παροχή ρευστότητας για όσους ταξιδεύουν. Δηλαδή, για κάθε ταξιδιώτη να δοθεί ένα κουπόνι ύψους, για παράδειγμα, 300 ευρώ, με χρήματα από ευρωπαϊκούς πόρους. Από την πλευρά τους οι ξενοδόχοι σχεδιάζουν νέα οικονομικά πακέτα για το καλοκαίρι, με στόχο να προσελκύσουν νεότερες γενιές τουριστών, καθώς διαβλέπουν ότι φέτος θα συρρικνωθεί ο αριθμός των συνταξιούχων που θα ταξιδέψουν στο εξωτερικό. Τα μέτρα που επεξεργάζεται η κυβέρνηση προβλέπουν:

- 1.** Μείωση των τελών που επιβάλλονται στις μεταφορές.
- 2.** Μείωση του ΦΠΑ στις αερομεταφορές.
- 3.** Μείωση του ΦΠΑ στη διαμονή σε 6% και του συνόλου της εστίασης στο 13%.
- 4.** Μείωση του τέλους διαμονής για το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Το τέλος ανέρχεται από 0,50 ευρώ έως 4 ευρώ για τα ξενοδοχεία πέντε αστέρων.
- 5.** Μείωση προκαταβολής φόρου για το 2020 στο 50%.

Η ΚΡΙΣΗ ΘΕΛΕΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ

ΨΥΧΡΑΙΜΑ

ΑΜΕΣΑ

**SPP
MEDIA**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

24SPORTS

must

MAD

γαστρονόμος

Read
Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

**RADIO
LIVE**

KNEWS
com.cy

24NEWS

WIZGUIDE

ADS BY

adstore.

NETWORK

www.ad-store.net

Θα κοκκινίσει το 1 στα 10 δάνεια λόγω της νέας οικονομικής κρίσης

Το ύψος των μη εξυπηρετούμενων υποχρεώσεων αναμένεται να φθάσει τα 10 δισ. ευρώ

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΣΩΡΤΖΗ**

Μια νέα γενιά κόκκινων δανείων ύψους έως και 10 δισ. ευρώ –με βάση το καλό σενάριο– εκτιμούν οι τράπεζες ότι θα αφήσει πίσω της η οικονομική κρίση που προκαλείται λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, η οποία ανατρέπει τα οικονομικά δεδομένα εκατοντάδων χιλιάδων επιχειρήσεων και τους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών. Η άμεση επιπτώση εκτιμάται, ωστόσο, ότι θα είναι πολύ μεγαλύτερη, αφού, εκτός από τα δάνεια που μέχρι σήμερα αποπληρώνονταν οριακά, στο κάδρο των υποψήφιων προς αθέτηση δανείων μπαίνουν έπειτα από πολύ καιρό και τα εξυπηρετούμενα δάνεια, που συνολικά προσεγγίζουν τα 100 δισ. ευρώ. Οι επιπτώσεις στα ενήμερα δανειακά χαρτοφυλάκια των τραπεζών δεν έχουν ακόμη αποτυπωθεί, αλλά ήδη έχουν παρατηρηθεί οι πρώτες ενδείξεις του επερχόμενου κύματος καθυστερήσεων, που θα αρχίσει να εκδηλώνεται κατ' αρχάς με τα δάνεια των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Αυτός είναι και ο λόγος που οι τράπεζες συμφώνησαν σε βμνη αναστολή –έως τα τέλη Σεπτεμβρίου– των δόσεων των επιχειρηματικών δανείων, με έμφαση στους κλάδους που πλήττονται άμεσα, δηλαδή τους κλάδους του τουρισμού, των μεταφορών, της εστίασης και του λιανεμπορίου, χωρίς αυτό βέβαια να είναι ανελαστικό. Όπως παρατηρεί ανώτατο τραπεζικό στέλεχος, οι επιπτώσεις στην οικονομία αναμένονται δραματικές, καθώς διαχέονται στο σύνολο της επιχειρηματικής δραστηριότητας, επηρεάζοντας και κλάδους που εκ πρώτης εμφανίζονται ακόμα και μεταξύ των ωφελιμένων, όπως είναι ο κλάδος των σούπερ μάρκετ, που συγκεντρώνει σήμερα όλη την καταναλωτική ζήτηση. Όπως εξηγεί, ακόμα και τα σούπερ μάρκετ δεν θα αποφύγουν ίσως τη μείωση του τζίρου τους, αφού σημαντικό μέρος των πωλήσεών τους ήταν τα μικρά ή τα μεγαλύτερα καταστήματα εστίασης, που σήμερα μένουν κλειστά, αποστερώντας από τον συγκεκριμένο

Μεταξύ των δανείων που θα κοκκινίσουν πρώτα είναι αυτά που μέχρι σήμερα θεωρούνταν αβέβαιης είσπραξης. Πρόκειται για δάνεια ύψους 20 δισ. ευρώ, που εμφανίζουν καθυστέρηση έως τρεις μήνες.

Σήμερα τα εξυπηρετούμενα δάνεια νοικοκυριών και επιχειρήσεων προσεγγίζουν τα 100 δισ. ευρώ.

κλάδο ένα σημαντικό τμήμα από τον κύκλο εργασιών του. Εκτός από τα δάνεια μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σε απόσταση αναπνοής υποψήφια να κοκκινίσουν είναι τα καταναλωτικά δάνεια και οι κάρτες. Είναι τα δάνεια που παραδοσιακά χτυπάνε κόκκινο κάθε φορά που η οικονομία μπαίνει σε περιπέτειες, ενώ τελευταία στη λίστα των ευάλωτων δανείων είναι τα στεγαστικά. Πέραν της

παραπάνω κατηγοριοποίησης και σύμφωνα με τα στοιχεία των τραπεζών, μεταξύ των δανείων που θα κοκκινίσουν πρώτα είναι αυτά που μέχρι σήμερα θεωρούνταν αβέβαιης είσπραξης. Πρόκειται για δάνεια ύψους 20 δισ. ευρώ, που εμφανίζουν καθυστέρηση έως τρεις μήνες, αλλά, παρότι δεν ανήκουν ακόμα στην κατηγορία των κόκκινων δανείων, εξυπηρετούνται οριακά και είναι τα πρώτα υποψήφια να «σκάσουν» άμεσα.

Αμέσως επόμενη μεγάλη κατηγορία που κινδυνεύει να χαρακτηριστεί κόκκινη είναι τα δάνεια που έχουν ρυθμιστεί μέχρι σήμερα μία ή και περισσότερες φορές. Πρόκειται για μια μεγάλη δεξαμενή δανείων ύψους περίπου 50 δισ. ευρώ που, ανάλογα με τη διάρκεια της κρίσης, α-

πειλούνται να τιναχθούν στον αέρα, τριπλίζοντας και όλες τις μέχρι σήμερα προσπάθειες των τραπεζών να δώσουν αποτελεσματικές και μακροχρόνιες λύσεις ρύθμισης οφειλών στις οποίες μπορούν να ανταποκριθούν οι οφειλέτες. Με δεδομένο ότι η μεγάλη πλειονότητα αυτών των δανειοληπτών υπήρξε μέχρι σήμερα συνεπής στην αποπληρωμή των ρυθμισμένων δανειακών υποχρεώσεών της, η τριμηνιαία αναστολή που δόθηκε για την αποπληρωμή των δόσεων μπορεί να ανακτιστεί ένα νέο τσουνάμι δημιουργίας κόκκινων δανείων, αλλά πάντα υπό την προϋπόθεση ότι η κρίση θα λήξει σε εύλογο χρονικό διάστημα και ότι η οικονομία θα μπορέσει να επανέλθει με σχετική ευελιξία στην κανονικότητά της.

Δέσμη παρεμβάσεων από ΕΚΤ για κεφαλαιακή ενίσχυση των τραπεζών

Περιοτέρω χαλάρωση των εποπτικών κανόνων, προκειμένου να μπορέσουν οι τράπεζες να διαχειριστούν τον όγκο των κόκκινων δανείων που θα δημιουργηθεί λόγω κορωνοϊού, ανακοίνωσε την Παρασκευή η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το μέτρο επιτρέπει στις τράπεζες να παίρνουν λιγότερες προβλέψεις για τα κόκκινα δάνεια που θα δημιουργηθούν λόγω πανδημίας, επιβαρύνοντας έτσι λιγότερο τα κεφάλαιά τους. Η ευελιξία αφορά τα δάνεια που θα φέρουν είτε κρατική εγγύηση είτε θα προκληθούν λόγω του μορατόριουμ που επιβάλλεται στην οικονομική δραστηριότητα.

Πρόκειται για «ανάσα» που ήρθε να προστεθεί στο βαρύ οπλοστάσιο των μέτρων που έχουν ανακοινωθεί τις τελευταίες ημέρες, με κυριότερο την ένταξη των ελληνικών ομολόγων στο έκτακτο QE. Η ένταξη των ελληνικών τίτλων στο QE για πρώτη φορά από το 2015, όταν και ξεκίνησε η ποσοτική χαλάρωση, δίνει τη δυνατότητα αγοράς περίπου 12 δισ. ευρώ ελληνικών κρατικών τίτλων, τους οποίους οι ελληνικές τράπεζες θα μπορούν να καταθέτουν στην ΕΚΤ αντλώντας ανάλογη ρευστότητα.

Η αυλαία των μέτρων των εποπτικών αρχών άνοιξε με την αναβολή για ένα χρόνο διενέργειας των stress tests, αλλά

και με τη μείωση των κεφαλαιακών απαιτήσεων κατά 2,5% που αποφάσισε η ΕΚΤ μειώνοντας αντίστοιχα το μαζιλάρι (capital conservation buffer) που ήταν υποχρεωμένες να διαθέτουν οι ελληνικές τράπεζες.

Με την απόφαση αυτή οι κεφαλαιακές απαιτήσεις από 14% περιορίζονται στο 11,5%, απελευθερώνοντας, σύμφωνα

Χαλαρώνουν οι εποπτικοί κανόνες για να μπορέσουν οι τράπεζες να διαχειριστούν τα κόκκινα δάνεια.

με τις εκτιμήσεις, περί τα 4 δισ. ευρώ για το τραπεζικό σύστημα, ενώ πρόσθετη κεφαλαιακή ανάσα συνιστά η ευελιξία στο «χτίσιμο» των απαιτούμενων κεφαλαίων –έως το 11,5%– μέσω Tier II ομολόγων. Στα μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας που ανακοίνωσαν οι εποπτικές αρχές προτίθεται επίσης το νέο πρόγραμμα αγοράς TLTRO III, μέσω του οποίου οι ελληνικές τράπεζες μπορούν να αντλούν φθηνό χρήμα με αρνητικό επιτόκιο -0,75% από -0,50%, προκειμένου να διοχετεύσουν ρευστότητα στην οικονομία και στις επιχειρήσεις.

Η ΕΚΤ αποφάσισε μείωση των κεφαλαιακών απαιτήσεων κατά 2,5%.

Ρευστότητα άνω των 10 δισ. ευρώ θα πέσει μεσοπρόθεσμα στην οικονομία

Αξιοποιούνται όλα τα διαθέσιμα εργαλεία, λέει ο υφυπουργός Ανάπτυξης Γιάννης Τσακίρης

Συνέντευξη στην **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΣΩΡΤΖΗ**

Στη μάχη κατά των επιπτώσεων που δημιουργεί η πανδημία του κορωνοϊού θέτει η κυβέρνηση όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχει στη διάθεσή της, αλλά και όλα νέα θα δημιουργηθούν το αμέσως προσεχές διάστημα σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως εκτιμά στη συνέντευξή του στην «Κ» ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Γιάννης Τσακίρης, συνολικά πάνω από 10 δισ. ευρώ δημόσιων και ιδιωτικών πόρων, μέσω των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, της Αναπτυξιακής Τράπεζας και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων, αναμένεται να διοχετευθούν μεσοπρόθεσμα στην οικονομία, προκειμένου να υπάρξει ανακούφιση από τις επιπτώσεις της κρίσης και να στηριχθεί η ανάκαμψη την επόμενη μέρα.

– **Η κυβέρνηση στην παρούσα φάση έχει θέσει ως προτεραιότητα τη στήριξη των επιχειρήσεων και την αποφυγή της απώλειας θέσεων εργασίας. Εκτός από την προσωρινή αναστολή μιας σειράς υποχρεώσεων, ποια άλλα μέτρα θα ληφθούν;**

– Είναι προφανές ότι η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα, όπως και παγκοσμίως, εισέρχεται σταδιακά σε μια δύσκολη φάση και ήδη αρκετοί κλάδοι πλήττονται άμεσα ή έμμεσα. Πρωταρχικός σκοπός μας είναι σαφώς το οικονομικό πλήγμα που θα υποστούμε τώρα να είναι παροδικό και σε αυτή τη βάση κινούμαστε μεθοδικά και στοχευμένα, αναπροσαρμόζοντας τις πολιτικές μας όπου χρειαστεί και αμέσως, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο. Σε αυτό το πλαίσιο, η πρώτη φάση των μέτρων που έχουμε ανακοινώσει αφορά την παροχή ρευστότητας και ευελιξίας στις επιχειρήσεις.

– **Η δεύτερη και ίσως σημαντικότερη φάση είναι η σταδιακή επαναφορά των επιχειρήσεων στην πρότερή τους κατάσταση και μάλιστα όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Αυτό θα το επιτύχουμε με την κατάλληλη χρήση όλων των χρηματοοικονομικών εργαλείων που έχουμε στη διάθεσή μας (εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, Αναπτυξιακή Τράπεζα, διεθνείς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς) και ιδιαίτερα με τη δυνατότητα παροχής στις επιχειρήσεις του απαραίτητου κεφαλαίου κίνησης. Ο πρωθυπουργός ανακοίνωσε ήδη τα πρώτα σημαντικά μέτρα για τις επιχειρήσεις, αλλά και το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, στο οποίο τα ομόλογα της Ελλάδας γίνονται δεκτά, και σε συνδυασμό με τη «χαλάρωση»**

Η πρώτη φάση των μέτρων αφορά την παροχή ρευστότητας. Η δεύτερη και ίσως σημαντικότερη φάση είναι η σταδιακή επαναφορά των επιχειρήσεων στην πρότερή τους κατάσταση και μάλιστα όσο το δυνατόν γρηγορότερα, τονίζει ο κ. Τσακίρης.

κάποιων κανόνων του ΕΣΠΑ, μας δίνουν μεγαλύτερη ευελιξία προκειμένου να ενισχύσουμε τις παρεμβάσεις μας.

– **Ποια είναι τα εργαλεία που έχουμε άμεσα διαθέσιμα;**

– Ηδη έχουμε υπογράψει και είναι σε φάση υλοποίησης, από πόρους του ΕΣΠΑ (ΕΠΑνΕΚ), εγγυοδοτικό πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων για επενδυτικά κατά βάση δάνεια, συνολικού ύψους 500 εκατ. ευρώ. Πρόκειται αδιαμφισβήτητα για ένα από τα καταλλήλότερα χρηματοδοτικά προϊόντα που θα έχουμε στη διάθεσή μας σε λίγο καιρό και το οποίο μάλιστα θα μπορούσε να μετατραπεί σε έναν μόνιμο μηχανισμό εγγυώσεων δανείων ΜμΕ. Στη δεύτερη φάση, δηλαδή αφού τους η ομαλοποίηση των συνθηκών στην αγορά, θα λειτουργήσει ένας εγγυοδοτικός μηχανισμός, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για τις χορηγήσεις δανείων κεφαλαίου κίνησης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που θα φθάνει, με τη μόχλευση, έως και 6 δισ. ευρώ. Οσον αφορά τώρα τη συμβολή της Αναπτυξιακής Τράπεζας στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, πρόκειται και αυτή να είναι εξίσου σημαντική, ειδικά

στο να αποκτήσει γρήγορα η αγορά το λεγόμενο resilience, δηλαδή την οικονομική ανθεκτικότητα. Όπως ανακοινώσαμε, εναρμονίζουμε τη διαδικασία αμλοποίησης του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΙΠΧ) προκειμένου να καταστεί πιο αποδοτικό και το ενισχύουμε με επιπλέον 250 εκατ. ευρώ, που με τους υπάρχοντες πόρους μεταφράζεται σε 1 δισ. ευρώ νέα δάνεια. Στις επιχειρήσεις που πλήττονται από την πανδημία, προβλέπεται επιδότηση 100% του επιτοκίου για δύο χρόνια. Επίσης, η Αναπτυξιακή Τράπεζα θα αποτελέσει έναν από τους βασικούς συνδέσμους με το ειδικό ταμείο που συστάθηκε από την Κομισιόν, το Corona Response Investment Initiative, συνολικού προϋπολογισμού 25 δισ. ευρώ, με το μερίδιο που αναλογεί στην Ελλάδα να υπολογίζεται στο 1,8 δισ. ευρώ. Όλα αυτά τα εργαλεία πρόκειται να στηρίξουν ουσιαστικά τις επιχειρήσεις που πλήττονται από την υγειονομική κρίση. Μην ξεχνάμε όμως πως, πίσω και πάνω από όλα, μία είναι η βασική μας προτεραιότητα: η ανθρώπινη ζωή και η δημόσια υγεία. Και όλοι μας οφείλουμε να συμβάλουμε έμπρακτα και με υπευθυνότητα στην προστασία τους. Πώς; Μένοντας σπίτι.

– **Πότε εκτιμάτε ότι η Αναπτυξιακή Τράπεζα, που θα είναι ένας από τους βασικούς μοχλούς στήριξης των ΜμΕ, θα τεθεί σε λειτουργία;**

– Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (πρώην ΕΤΕΑΝ) και η θυγατρική της, δηλαδή η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων (πρώην ΤΑΝΕΟ), βρίσκονται ήδη σε λειτουργία, αλλά και σε διαρκή μετεξέλιξη θα έλεγα ορθότερα, με ενεργά προγράμματα για τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ενώ νέα θα συγκροτήσουν χρηματοδοτικά εργαλεία είναι ήδη στη φάση του σχεδιασμού. Είναι ωστόσο προφανές ότι απαιτείται ένας εύλογος χρόνος για την ολοκλήρωση της πλήρους αναμόρφωσης της τράπεζας, όπως άλλωστε έχει συμβεί και με αντίστοιχες προσπάθειες σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ρόλος τού αυτού του κατ' ουσίαν κεντρικού στρατηγικού και αναπτυξιακού φορέα για την ελληνική οικονομία πρόκειται να είναι καταλυτικός, διότι ουσιαστικά έρχεται να καλύψει την επιτακτική ανάγκη δημιουργίας ευνοϊκών προϋποθέσεων χρηματοδότησης, υποστήριξης και ανάπτυξης της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, των έργων υποδομής και της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, λειτουργώντας ωστόσο πάντα συμπληρωματικά με το υφιστάμενο

τραπεζικό σύστημα. Επίσης, στο επιχειρηματικό της πλάνο συμπεριλαμβάνεται και η δυνατότητα συμβουλευτικής υποστήριξης των επιχειρήσεων, την οποία σχεδιάζουμε να ενεργοποιήσουμε έως τα τέλη του τρέχοντος έτους. Σε πλήρη ανάπτυξη, η Αναπτυξιακή Τράπεζα θα μπορεί να μοχλεύει έως και 4 δισ. ευρώ ετησίως στην πραγματική οικονομία και ειδικά στον χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σε αυτό το σημείο όμως, επιτρέψτε μου να αποσαφηνίσω το εξής: η κάλυψη του ελλείμματος χρηματοδότησης των επενδυτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας από την Αναπτυξιακή Τράπεζα θα γίνεται αποκλειστικά μέσω συνεπενδύσεων και συγχρηματοδοτήσεων μαζί με θεσμικούς επενδυτές και σε ουδεμία περίπτωση με απευθείας χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων.

– **Ποια είναι τα χρηματοδοτικά εργαλεία που σχεδιάζονται; Δρομολογούνται συνεργείες και συνεργασίες με άλλους μηχανισμούς της αγοράς;**

– Στα τέλη του 2019, η τράπεζα επιδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων με κεφάλαια ύψους 1,190 δισ. ευρώ για τη δημιουργία νέων χρηματοδοτικών εργαλείων. Στα ήδη ενεργά προγράμματα (ΤΕΙΠΧ II, Επ - Ανοδος, Debt Fund, 4η Βιομηχανική Επανάσταση, Made in Greece κ.ά.), και εντός του μήνα, πρόκειται να προκηρυχθεί ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο επιχειρηματικού κεφαλαίου, για τη στήριξη των πράσινων επενδύσεων. Και μιλώντας για μόχλευση παραπάνω, για παράδειγμα, στο συγκεκριμένο προϊόν θα διατεθούν 400 εκατ. ευρώ. Η ιδιωτική συμμετοχή θα είναι τουλάχιστον 600 εκατ. που μεταφράζονται σε 1 δισ. ευρώ για equity, όπως λέμε, με αυτό το 1 δισ. ευρώ να μεταφράζεται σε 4 δισ. έργα, εάν υποθέσουμε ότι η αναλογία κεφαλαίου και δανείου είναι 1 προς 4. Επίσης, στις άμεσες προτεραιότητές μας συγκαταλέγεται και ο σχεδιασμός των κατάλληλων εκείνων χρηματοδοτικών προϊόντων που θα συμβάλουν καθοριστικά στη μετάβαση των επιχειρήσεων στον ψηφιακό μετασχηματισμό, καθώς όμως και εκείνων που θα προαγάγουν ταχύτητα την ανάπτυξη των καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων. Πέρα, όμως, από τα προϊόντα που θα ενεργοποιήσει η Αναπτυξιακή Τράπεζα, σύντομα θα υπογράψουμε και μνημόνια συναντιλήψης με άλλους, παρόμοιους οργανισμούς, για ανταλλαγή τεχνολογίας, αλλά και για την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών.

Η «Hxw της Κύπρου 1821 - 2021» συγκροτήθηκε εν όψει της επετείου των 200 ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης και είναι το αποτέλεσμα της συστηματικής έρευνας και συγγραφής του τμήματος Ιστορίας και Τέχνης της δικηγορικής μας εταιρείας «Χριστόδουλος Γ. Βασιλειάδης & ΣΙΑ ΔΕΠΕ».

Στοχεύουμε τόσο στην ανάδειξη της συμβολής της Κύπρου στην Εθνική Παλιγγενεσία, ως αναπόσπαστο κομμάτι του Ελληνισμού, όσο και στην ανάδειξη της επετείου των 200 ετών από την Επανάσταση του 1821 ως αφορμή για εθνική ανασυγκρότηση και επαναπροσδιορισμό της πορείας μας και της ιστορικής μας συνέχειας καθώς και απόδοση φόρου τιμής σε αυτούς που έχυσαν το αίμα τους στον βωμό της ελευθερίας του Έθνους.

Στο πλαίσιο αυτό, ξεκινώντας από τα προεόρτια της 25ης Μαρτίου 2020 και με αποκορύφωμα τους εορτασμούς της 25ης Μαρτίου 2021, όπου συμπληρώνονται τα 200 χρόνια από τον Αγώνα του '21, το δικηγορικό γραφείο Χριστόδουλος Γ. Βασιλειάδης & ΣΙΑ ΔΕΠΕ σε συνεργασία με επιστημονικούς, ερευνητικούς, πανεπιστημιακούς και πολιτιστικούς φορείς, προγραμματίζει μία σειρά από εκδηλώσεις, εκθέσεις, εκδόσεις, συνέδρια, συναντήσεις καθώς και εκπαιδευτικά προγράμματα.

Απόλυτο στόχο αποτελεί η εις βάθος κατανόηση ότι το 1821 δεν αποτελεί απλώς μία σημαντική χρονολογία στην ελληνική και παγκόσμια ιστορία, αλλά το ορόσημο της εθνικής μας συνειδήσης. Το απαγκίω στο οποίο θα εγκύψουν των Ελλήνων οι κοινότητες για να φτιάξουν ακόμη μια φορά ένα άλλο γαλαξία. Εκεί, όπου το κοινό παρελθόν θα ορίζει το κοινό μέλλον και το όραμα του Μακρυγιάννη για συλλογικότητα θα αντixεί ως οδοδείκτης:

«Ένα πράγμα μόνον με παρακίνησε κι εμένα να γράψω ότι τούτην την πατρίδα την έχουμε όλοι μαζί, και σοφοί κι αμαθείς και πλούσιοι και φτωχοί και πολιτικοί και στρατιωτικοί και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι· όσοι αγωνιστήκαμεν, αναλόγως ο καθείς, έχομεν να ζήσομε εδώ. Το λοιπόν δουλέψαμεν όλοι μαζί, να την φυλάξουν οι όλοι μαζί και να μην λέγει ούτε ο δυνατός «εγώ» ούτε ο αδύνατος, Ξέρετε πότε να λέγει ο καθείς «εγώ»; Όταν αγωνιστεί μόνος του και φτιάσει ή χαλάσει, να λέγει «εγώ»; όταν όμως αγωνίζονται πολλοί και φκιάνουν, τότε να λένε «εμείς». Είμαστε εις το «εμείς» κι όχι εις το «εγώ». Και εις το εξής να μάθομεν γνώση, αν θέλομεν να φτιάσομεν χωριόν, να ζήσομεν όλοι μαζί».

Χριστόδουλος Γ. Βασιλειάδης, Δικηγόρος

Τμήμα Ιστορίας και Τέχνης, «Χριστόδουλος Γ. Βασιλειάδης & ΣΙΑ ΔΕΠΕ»

Το Τμήμα Ιστορίας και Τέχνης της δικηγορικής Εταιρείας «Χριστόδουλος Γ. Βασιλειάδης & ΣΙΑ ΔΕΠΕ» αναπτύσσει πλούσια και πολύμορφη δραστηριότητα, με στόχο την προώθηση της έρευνας, της μελέτης στους τομείς της ιστορίας, της τέχνης, της λογοτεχνίας, της παράδοσης καθώς επίσης και τη διάσωση και προβολή της ιστορίας και πολιτιστικής κληρονομιάς του Ορόδους αλλά και της μακροχρόνιας ονικής κληρονομιάς. Το έργο του Τμήματος υλοποιείται μέσα από το ερευνητικό του έργο, τη διεξαγωγή ιστορικών και πολιτιστικών συνεδρίων, εκδόσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, εκθέσεις, πολιτιστικές και επιστημονικές εκδηλώσεις, τη διατήρηση αρχείου και βιβλιοθήκης. Κατά τη διάρκεια της δραστηριοποίησής του έχει δημιουργήσει δίκτυα συνεργασίας με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, πολιτιστικούς φορείς, καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες στην Κύπρο, την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ιστοσελίδα: www.cyprusgreece2021.com
Facebook Page: [HXW της Κύπρου 1821 - 2021](https://www.facebook.com/HXW.of.Cyprus)
Instagram: [@cyprusgreece2021](https://www.instagram.com/cyprusgreece2021)

Εμπόδια στην ανάπτυξη δικτύων 5ης γενιάς βάζει η πανδημία

Ορατό το ενδεχόμενο δεύτερης παράτασης στη διαδικασία χορήγησης των αδειών

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Ξεκίνησαν οι καθυστερήσεις στη διαδικασία ανάπτυξης των δικτύων 5ης γενιάς (5G) λόγω κορωνοϊού. Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε-ΕΤΤ) εξετάζει το ενδεχόμενο παράτασης της διαβούλευσης αναφορικά με την εκχώρηση των αδειών κινητής τηλεφωνίας 5ης γενιάς στην Ελλάδα. Αν συμβεί αυτό θα είναι η δεύτερη παράταση που δίδεται, καθώς η αρχική προθεσμία που έληγε στις 10 Μαρτίου, λίγο πριν από την εκπνοή της, μετατέθηκε για τις 31 Μαρτίου 2020.

Το αίτημα για την παράταση έχει ζητήσει εκ νέου η Vodafone. Η εταιρεία, όσον αφορά το θέμα των αδειών 5G στην

Στην παρούσα φάση προβλήματα καταγράφονται επίσης και στη συντήρηση των υφιστάμενων δικτύων.

Ελλάδα, συνεργάζεται με την ιταλική Vodafone και το αρχικό αίτημα παράτασης στη διαβούλευση έγινε με αφορμή το Πάσχα των Καθολικών. Τώρα, το νέο αίτημα παράτασης υποβάλλεται λόγω πανδημίας, κάτι που στην αγορά θεωρείται εύλογο και δεν αποκλείεται η ΕΕΤΤ να το κάνει αποδεκτό.

Αν γίνει δεκτό το αίτημα της Vodafone, τότε σημαίνει ότι η δημόσια διαβούλευση θα παραταθεί συνολικά για περισσότερο από ένα μήνα. Παράγοντες κοντά στη διαδικασία αναφέρουν ότι οι καθυστερήσεις που σημειώνονται σήμερα, πιθανώς να περιοριστούν σε επόμενα βήματα της διαδικασίας, αν και αυτό δεν θεωρείται δεδομένο, με την έννοια ότι κανείς δεν μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη της πανδημίας. Ο διαγωνισμός για την παραχώρηση των αδειών έχει προγραμματιστεί να γίνει στο τέλος Αυγούστου ή στις αρχές Σεπτεμβρίου και η δημοπρασία των συχνοτήτων τον

Ο διαγωνισμός για την παραχώρηση των αδειών 5G έχει προγραμματιστεί να γίνει στο τέλος Αυγούστου ή στις αρχές Σεπτεμβρίου και η δημοπρασία των συχνοτήτων τον Δεκέμβριο.

Δεκέμβριο. Στην έσχατη περίπτωση, όπως αναφέρουν καλά ενημερωμένες πηγές, θα μετατεθεί προς τα πίσω η διάθεση των συχνοτήτων και φυσικά των αδειών 5G.

Πάντως, η Ελλάδα δεν είναι η μοναδική χώρα που καθυστερεί διαδικασίες

εκχώρησης των αδειών 5ης γενιάς λόγω της πανδημίας. Η γαλλική ρυθμιστική αρχή (Ancrep) ανακοίνωσε ότι αναβάλλει τη διαδικασία εκχώρησης των αδειών 5G και των συχνοτήτων τους που προγραμματίζε για τις αρχές Απριλίου. Η γαλλική κυβέρνηση σκόπευε να αντλή-

σει 2,2 δισ. ευρώ από τη σχετική δημοπρασία και τώρα είναι άγνωστο πότε θα το πράξει, μετά και την έκκληση του προέδρου Μακρόν να αποφεύγουν οι Γάλλοι τις μετακινήσεις και τις συγκεντρώσεις.

Εμπόδια όμως δεν υπάρχουν μόνον στην ανάπτυξη των δικτύων νέας γενιάς, αλλά και στη συντήρηση των υφιστάμενων. Ο ΟΤΕ που έχει αναλάβει το κύριο αυτό έργο, φαίνεται να αντέχει, αλλά πλέον καταγράφονται σημαντικά προβλήματα. Σύμφωνα με πληροφορίες, τα προβλήματα εστιάζονται κυρίως στην άρνηση των συνεργείων του ΟΤΕ να εισέλθουν σε χώρους ιδιωτικών ή και στην άρνηση των ιδιωτών να επιτρέψουν την είσοδο των τεχνικών του οργανισμού στα σπίτια, τις επιχειρήσεις κ.λπ. Το ίδιο παρατηρείται και στη δημιουργία - συντήρηση των κεραίων κινητής τηλεφωνίας που βρίσκονται σε ιδιωτικά ακίνητα.

Αντιθέτως, καθώς η κυκλοφορία ανθρώπων περιορίζεται λόγω της πανδημίας, φαίνεται να επιταχύνεται η διαδικασία δημιουργίας υποδομών σε δημόσιους χώρους (π.χ. δρόμους, πλατείες κ.λπ.). Υπεργολάβος του ΟΤΕ σημειώνει ότι πλέον η δημιουργία τηλεπικοινωνιακών (και όχι μόνο) υποδομών σε δρόμους έχει επιταχυνθεί σημαντικά.

Ανεξαρτήτως πάντως των πρόσκαιρων καθυστερήσεων που επιφέρει η πανδημία, η εξέλιξη της υπογραμμίζει την ανάγκη της ενδυνάμωσης των υποδομών τόσο στη χώρα, όσο και στην Ευρώπη. Αυτό υπογραμμίζει και η προχθεσινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Σώματος Ευρωπαϊών Ρυθμιστών (BEREC) με αφορμή τα προληπτικά μέτρα περιορισμού της κίνησης στο Διαδίκτυο. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, «η σημερινή κατάσταση (της πανδημίας) υπογραμμίζει τη σημαντικότητα των συνεχόμενων επενδύσεων σε δικτυακές υποδομές, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι της Κομισιόν για την Κοινωνία του Gigabit, ιδιαίτερα μέσω των δικτύων 5G και των οπτικών ινών».

Μεγάλη ζήτηση για καθαρισμούς και απολυμάνσεις

Αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 15%, σε σχέση με πέρυσι, καταγράφει τις τελευταίες ημέρες, με χρονική αφετηρία τη 10η Μαρτίου, ο όγκος των αιτημάτων προς τη διαδικτυακή πλατφόρμα εύρεσης επαγγελματιών Douleutaras, η οποία εξυπηρετεί 20.000 χρήστες σε μηνιαία βάση.

Συνολικά, από τις 10 Μαρτίου -οπότε με αρχή το κλείσιμο των σχολείων αυστηροποιήθηκαν τα μέτρα κατά της διασποράς του COVID-19- ζητήθηκαν από την πλατφόρμα περισσότερες από 4.000 εργασίες, ενώ ολοκληρώθηκαν περισσότερες από 1.000 από τους επαγγελματίες του δικτύου της. Τι αφορούν τα περισσότερα αιτήματα; Υπηρεσίες καθαρισμού και απολυμάνσεις, αλλά και επείγουσες εργασίες, όπως υδραυλικές - ηλεκτρολογικές βλάβες και επισκευές οικιακών συσκευών. Οι παραπάνω αριθμοί οδηγούν, ενδεχομένως, σε πολύτιμα συμπεράσματα σχετικά με τις προοπτικές των εταιρειών της ψηφιακής οικονομίας, αλλά και την ικανότητα προσαρμοστικότητας των Ελλήνων στην εποχή του «Μένουμε σπίτι».

Αρκεί να συγκριθούν με ένα ακόμη γεγονός. Το ποσοστό της τάξης του - 35% που αντιστοιχεί στην καθίζηση των αιτημάτων για αναζήτηση επαγγελματία για εργασίες σπιτιού, που καταγράφηκε κατά τις πρώτες τρεις ημέρες της καραντίνας.

«Η αύξηση, έναντι της αρχικής πτώσης, αιτημάτων προς το douleutaras.gr, που φανερώνει ότι οι Έλληνες προσαρμόστηκαν σχετικά γρήγορα στη νέα κατάσταση, αποδίδεται σε δύο λόγους: Στη μεγαλύτερη παραμονή στο σπίτι, που δημιουργεί επιπλέον ανάγκες ή βλάβες, οι οποίες χρήζουν άμεσης αποκατάστασης, όπως και στην εμπιστοσύνη του κοινού στην πλατφόρμα ως προς την τήρηση των κανόνων ασφαλείας από τους επαγγελματίες», εξηγεί στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος και συνιδρυτής του douleutaras.gr Ανδρέας Γραμμάτσος. «Η άνοδος των αιτημάτων δεν έχει σημαντική επίδραση στον κύκλο εργασιών της εταιρείας, επειδή η πανδημία έχει αλλάξει το μείγμα των ζητούμενων εργασιών. Πριν, δη-

λαδή, από τον COVID-19, σημαντικό μέρος της ζήτησης αφορούσε ανακαινίσεις, αντικατάσταση κουφωμάτων και εν γένει μεγάλες εργασίες, οι οποίες έχουν πλέον αναβληθεί επ' αόριστον. Και αντικαταστάθηκαν από επισκευές μικρής κλίμακας και μερεμέτια», εξηγεί ο κ. Γραμμάτσος.

Σημαντική ζήτηση καταγράφουν και οι υπηρεσίες απολύμανσης, με τη...θωράκιση των κατοικιών κατά του COVID-19 να έχει την πρωτοκαθεδρία. Αυτός είναι ο λόγος, όπως σημειώνει ο κ. Γραμμάτσος, για τον οποίο η douleutaras.gr θα ξεκινήσει την επόμενη εβδομάδα να

Ανοδος 15%, σε σύγκριση με πέρυσι, στα αιτήματα που δέχεται τις ημέρες της καραντίνας η πλατφόρμα douleutaras.gr.

παρέχει μία νέα υπηρεσία τακτικής απολύμανσης, με «τις οικιακές βοηθούς της πλατφόρμας να αναλαμβάνουν την απολύμανση όλων των επιφανειών ενός σπιτιού».

Τα περισσότερα αιτήματα που δέχεται η πλατφόρμα προέρχονται από το κέντρο της Αθήνας και ακολουθεί ο Πειραιάς, η Γλυφάδα, το Χαλάνδρι, το Περιστέρι, η Καλλιθέα και το Μαρούσι. Σημαντική ζήτηση προέρχεται και από τη Θεσσαλονίκη, η οποία, κάποια στιγμή, είχε ξεπεράσει την Αθήνα ως προς τον αριθμό των αιτημάτων. Το 2019, οι επαγγελματίες του δικτύου της Douleutaras υλοποίησαν περισσότερες από 75.000 εργασίες, των οποίων ο συνολικός τζίρος ξεπέρασε τα 15 εκατ. ευρώ. Η πλατφόρμα, που λανσαρίστηκε τον Μάρτιο του 2015, υποστηρίζεται μεταξύ άλλων από τα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών PJ Tech Catalysts της τράπεζας Πειραιώς και VentureFriends, έχοντας αντλήσει, την τελευταία πενταετία, σε τρεις γύρους, συνολική χρηματοδότηση της τάξης των 3,5 εκατ. ευρώ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΣ

Breakfast

ME TON ANTONY 642
@anthony642kritikos
ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
@vasil.p

#mousikares

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 07:00-10:00

LISTEN LIVE
www.mydeejay.com.cy

«Βουτιά» του Γενικού Δείκτη κατά 7,58 στο Χρηματιστήριο

Με 4ωρη καθυστέρηση ξεκίνησε η συνεδρίαση λόγω τεχνικού προβλήματος

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Με ισχυρές απώλειες, νέο μεγάλο sell-off στις τράπεζες και περιορισμένο τζίρο έ- κλεισε το Χρηματιστήριο Αθηνών σε μία... επεισοδιακή συνεδρίαση, η οποία διεξήχθη με σημαντικά εμπόδια και καθυστερήσεις λόγω τεχνικών προβλημάτων στο σύστημα διαπραγμάτευσης των τιμών των μετο- χών.

Η αναβάθμιση των συστημάτων του Χ.Α., η οποία έγινε χθες, οδήγησε σε προ- βλήματα στην παροχή δεδομένων, με α- ποτέλεσμα η συνεδρίαση να μην μπορέσει να ξεκινήσει κανονικά στις 10.30 και έτσι οδήγησε αναγκαστικά σε καθυστέρηση της έναρξης η οποία ορίστηκε αρχικά στις 12.30. Ωστόσο, το διάστημα των δύο ωρών δεν έλυσε το πρόβλημα και υπήρξε νέα αναβολή για έναρξη στις 14.45, όπου τελικά το όλο σύστημα πήρε μπροστά με το Χ.Α. να ανοίγει στο -3,8%.

Το αποτέλεσμα ήταν η παράταση των συναλλαγών κατά μία ώρα, οδηγώντας σε συνεδρίαση συνολικής διάρκειας 3,5 ωρών, με τον Γενικό Δείκτη να καταλήγει να σημειώνει τις χειρότερες αποδόσεις διεθνώς με βουτιά άνω του 7,5%, σε μία έτσι και αλλιώς δύσκολη ημέρα για τα διε- θνή χρηματιστήρια. Η «παράταση» αυτή μάλιστα φαίνεται να λειτουργήσει αρνητικά για την εγχώρια αγορά, καθώς η παράλληλη

Ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 36 εκατ. ευρώ, σε μια συνεδρίαση που διήρκεσε μόλις 3,5 ώρες.

Παρά το μαράζι των νέων μέτρων από κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες, οι επενδυτές δεν φαίνεται να πείθονται ότι αυτό το σοκ μπορεί να περιοριστεί σύντομα, βλέποντας και τις αυξανόμενες προβλέψεις των διεθνών οίκων για βαθιά ύφεση στις περισσότερες οικονομίες του πλανήτη.

και ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε βουτιά 13,94% στις 268,69 μονάδες.

Η χθεσινή αδυναμία του συστήματος σίγουρα δεν βοηθά στην «ψυχολογία» εν μέσω της παγκόσμιας καταιγίδας που συνε- χίζει να προκαλεί ο κορωνοϊός.

Αξίζει να σημειώσουμε πως χθες έκαναν ντεμπιούτο στο Χ.Α –και με εκκίνηση τις 2.000 μονάδες– τρεις νέοι δείκτες, ο Athex Select, ο Athex Select Plus και ο δείκτης υψηλής μερισματικής απόδοσης οι οποίοι, όπως ήταν αναμενόμενο δέχθηκαν ισχυρές

πίεσεις, κλείνοντας με απώλειες 5,38%, 7,67% και 6,04% αντιστοίχως.

Παρά το μαπαράζι των νέων μέτρων από κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες, με αποκορύφωμα το... άνευ όρων και ορίων QE της Fed, οι επενδυτές δεν φαίνεται να πείθονται ότι αυτό το σοκ μπορεί να πε- ριοριστεί σύντομα, βλέποντας και τις αυ- ξανόμενες προβλέψεις των διεθνών οίκων για βαθιά ύφεση στις περισσότερες οίκο- νιες του πλανήτη.

Όπως επισημαίνει ο Ηλίας Ζαχαράκης

της Fast Finance, το αν τα 750 δισ. ευρώ του νέου QE είναι αρκετά για να ανακό- ψουν την ύφεση στην Ευρώπη θα φανεί στο μέλλον. Σε ό,τι αφορά το Χ.Α., ο τρα- πεζικός κλάδος συνεχίζει να είναι ο αδυ- ναμος κρίκος, ενώ η πτωτική τάση είναι ακόμα κραταιά και είναι νωρίς για να ε- ξάγουμε συμπεράσματα. Η μεταβλητότητα, πάντως, όπως εκτιμά, θα συνεχίσει να είναι μεγάλη μιας και ακόμα έχουμε πρό- θιμους πωλητές ειδικά όταν υπάρχουν γρήγορα κέρδη.

Παραμένουν υπό πίεση οι διεθνείς αγορές

Με μεγάλες απώλειες ξεκίνησαν την εβδομάδα οι δείκτες στα διεθνή χρη- ματιστήρια, διότι για ακόμα μία φορά η γενναία παρέμβαση της Ομοσπον- διακής Τράπεζας των Ηνωμένων Πο- λιτειών (Fed) στάθηκε ανεπαρκής για να επιφέρει νηνεμία στις αγορές. Η συνεχιζόμενη και ταχεία εξάπλωση του κορωνοϊού σε πάμπολλες ευρω- παϊκές χώρες δημιουργεί κατάσταση πανικού μεταξύ των επενδυτών, οι ο- ποίοι θεωρούν ότι το σοκ, που υφι- στάται η διεθνής οικονομία, θα μετε- ξελιχθεί σε ύφεση την τρέχουσα χρονιά.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με -4,30%, ενώ στην αμερικανική αγορά πριν από το κλείσιμο οι δείκτες Dow Jones και S&P 500 είχαν απώλειες 3,36% και 3,24%. Το ευρώ έναντι του δολαρίου ενισχύθηκε, ενώ πτωτικά κινήθηκαν οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων ΗΠΑ και Γερμανία, καθώς και το πετρέλαιο.

Ειδικότερα, στη Γηραιά Ηπειρο με τις διαδοχικές πιέσεις που δέχεται ο Stoxx 600 εξάλειψε όλα τα κέρδη που είχε σωρεύσει τις προηγούμενες δυο συνεδριάσεις. Κι αυτό, όπως παρατη- ρούν αναλυτές, δηλώνει ότι τα γενναία μέτρα στήριξης των οικονομιών, που λαμβάνουν διαδοχικά κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες, δεν λειτουργ- γούν καθοδυσαστικά για τους επεν-δυτές. Αρχικά, όταν ανακοίνωσε χθες νέα επιθετικά μέτρα η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ με περισσότερες α-γορές τίτλων, οι απώλειες στις αγορές περιορίστηκαν.

Συντόμως, όμως, οι επενδυτές προ-

έβησαν και πάλι σε μαζικές πωλήσεις μετοχών, διότι η μεγάλη πλέον πιθα- νότητα μιας παγκόσμιας ύφεσης δεν τους προσφέρει κανένα κίνητρο για να αγοράσουν ή να διακρατήσουν με- τοχές. Οικονομολόγοι της UBS προ- βλέπουν συρρίκνωση της ευρωπαϊκής οικονομίας κατά 4,5% φέτος. Στη Γουόλ Στρίτ αρνητικά λειτουργήσει και η α-δυναμία του Κογκρέσου να συμφω-

Η συνεχιζόμενη και τα- χεία εξάπλωση του κορω- νοϊού στις ευρωπαϊκές χώρες προκαλεί πανικό στους επενδυτές.

νήσει σε ένα μεγάλο πακέτο μετρων 2 τρισεκατομμυρίων δολαρίων και ο S&P 500 είχε καταβυθιστεί έως και 4,9% και κατά 5% ο Dow Jones, προτού ανακάμψουν και περιστεύουν τις α- πωλείες τους.

Το ευρώ ενισχύθηκε 0,6% προς το δολάριο σε 1,075 δολ., ενώ το πετρέλαιο εξακολούθησε την καθοδική του πορεία μετά την απόλεια του 20% που ση- μείωσε την προηγούμενη εβδομάδα. Το αργό Ν. Υόρκης υποχώρησε 0,5% στα 22,56 δολάρια το βαρέλι. Στο Λον-δίνο ο FTSE 100 έκλεισε με -3,79%, με -2,10% ο DAX στη Φρανκφούρτη, με -3,32% ο CAC 40 στο Παρίσι, με -1,09% στο Μιλάνο ο FTSE MIB και με -3,31% ο IBEX στη Μαδρίτη.

REUTERS, BLOOMBERG

Η νέα παρέμβαση της Fed δεν κατάφερε να καθυσυχάσει τις αγορές.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Τιμήν: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO			WELLS FARGO & WARMART INC			ROYAL BANK SCO			DT LUFTHANSA A			TENARIS			Paris/Παρίσι		
(€ δολ.αμ.)				24.325 -1.9249			26.45 -0.1887			1131 -0.615			8.69 -0.674			5.14 5.22			(€ ευρώ)		
Πρω ομ				114.46 0.4299			11274 6.138			1067.6 3.289			11.462 -0.624			7.16 5.37					
Εταιρείες				Xθροών Met. %			RDS 'A			RDS 'B			E.ON SE NA			UNICREDIT			Εταιρείες		
Xθροών Met. %				119.2 -4.556			1479.35686 -1.462			1067.6 3.289			7.9 -0.368			5.16 -4.15			Xθροών Met. %		
3M COMPANY				119.2	-4.556		RELX			1479.35686	-1.462		FRESNIUS MEDI			56.24	-0.22		ACCOR		
ALCOA CORP				5.7	4.0146		RIO TINTO			3100	-3.487		FRESNIUS SE			29.195	0.765		AIR LIQUIDE		
ALLIANCE RH CRP				453.76	-2.9826		ROYAL MAIL R			14519.048	-3.755		HEIDELBERGCEM			33.2	-0.16		ALXAM		
ALTRIA GROUP				31.835	-7.1324		ROLLS ROYCE PL			336.1	-6.483		HENKEL AG&C V			66.72	-2.7		BNP PARIBAS		
AMAZON COM				1900.945	2.9719		RSA INSURANCE G			326.9	-7.655		INFINEON TECH			11.468	-0.006		BOUYGUES		
AMER EXPRESS C				71.03	-1.6189		SAINSBURY (J)			201.615	-3.11		K+S AG NA			5.22	-0.298		CAPGE		
AMER INTL GROUP				19.66	2.2361		SCHROEDER			2197	-6.51		MERCK KGAA			84.88	-0.48		CARREFOUR		
AMGEN				189.49	0.6587		SAGE GROUP			534.8	-3.744		MUENCH. RUECK			154.4	-2.35		CASINO		
APPLE INC				222.22	-3.0623		ST JAMES PLAC			703.924	-12.583		CASIO COMPUTER			135.4	-3.31		CREDIT AGRICOL		
BANK OF AMERIC				18.7	-9.9314		SMITHS GROUP			894.6616	-4.521		CITIZEN WATCH			338	-7.9		DANONE		
BAXTER INTL INC				72.345	-4.495		SMITH&NPEW			1221	-7.71		CREDIT SAISON			1143	2.42		DASSAULT SYSTE		
BOEING CO				102.81	8.092		SSE PLC			1084.695	-8.861		VONOVIA SE			40.79	-1.28		D'ORE		
BRISTOL MYERS				40.77	-2.7479		STANDARD CHART			429.1485	-5.689		SIEMENS N			67.91	0.92		L'OREAL		
CAMPELL SOUT				43.1	-6.137		SEVERN TRENT			2097.04738	-9.237		SAP SE			92.14	0.88		LVM.H.M.		
CATERPILLAR IN				92.91	-2.712		TRAVIS PERKINS			775.4661	3.592		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">LAGARDERE S.C.</th>						LAGARDERE S.C.		
CIGNA CORP				129.63	-8.7691		TESCO			212.2	-2.839		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">LILJUNDO</th>						LILJUNDO		
CHEVRON				54.665	-7.9559		TUI AG			312	-6.559		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">MICHELIN</th>						MICHELIN		
CISCO SYSTEMS				35.18	-1.7978		TAYLOR WIMPEY			109.65	-2.396		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">PERNO RICHARD</th>						PERNO RICHARD		
CITIGROUP				35.6221	-6.4054		UNILEVER			392.28	-4.978		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">PEUGEOT</th>						PEUGEOT		
CIVERCEIAS				12.32	-0.3236		UTL UTILITIES			763.1574	-5.308		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">KERING</th>						KERING		
COLGA-COLA CO				37.965	-0.8747		VODAFONE GROUP			110.2	-0.62		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">PUBLICIS GROUP</th>						PUBLICIS GROUP		
COLGATE PALMOL				61.81	-0.4349		WPP PLC			490	-0.447		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">RENAULT</th>						RENAULT		
DANAOS CORP				3.14	12.9496		WHITBREAD			2393	2.221		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">SAINT-GOBAIN</th>						SAINT-GOBAIN		
DIANA SHIPPING				1.35	3.8462		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">SANOFI</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">SANOFI</th>						SANOFI		
DOW INC				27.47	0.1093		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">SCHNEIDER ELEC</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">SCHNEIDER ELEC</th>						SCHNEIDER ELEC		
DUPONT DE NMOU				29.12	-7.4674		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">SOCIETE GENERALE</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">SOCIETE GENERALE</th>						SOCIETE GENERALE		
ENERGY CP				80.47	0.6001		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">SODEXO</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">SODEXO</th>						SODEXO		
EXXON MOBIL				31.39	-1.2324		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">TFI</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">TFI</th>						TFI		
FEDEX CORP				111.16	0.09		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">THALES</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">THALES</th>						THALES		
FORD MOTOR CO				4.27	-1.3857		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">TOTAL</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">TOTAL</th>						TOTAL		
INTL BUS MACHI				95.99	0.629		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3">VEOLIA ENVIRON</th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3">VEOLIA ENVIRON</th>						VEOLIA ENVIRON		
GENERAL DYNAMI				110.44	-3.1143		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
GENERAL ELEC C				6.145	-5.7515		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
GOLDM SACHS GR				138.77	0.2601		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
HALLIBURTON CO				5.22	2.9703		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
HARTFORD FINL				30.77	-1.599		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
HP INC				13.64	-2.2222		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
HOME DEPOT INC				160.545	5.5176		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
HONEYWELL INTL				108.84	-3.2533		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
INTEL CORP				49.74	8.5315		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
JOHNSON JOHNSO				114.165	-4.7752		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
JPMORGAN CHASE				80.825	-3.2036		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
LAZARD				22.025	-2.1111		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
MCDONALD'S COR				142.24	-4.209		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
MERCK & CO				68.14	-5.1523		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
MICROSOFT CP				136.499	-0.6189		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
3M COMPANY				119.1	-6.3661		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
MORGAN STANLEY				28.79	-2.966		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
NIKE INC CL B				61.79	-5.4262		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
NORFOLK SOUTHE				139	-3.8073		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
PFIZER INC				29.0032	-0.0234		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
PROCTER & GAMB				99.54	-2.8214		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
RAYTHEON CO				115.55	-2.7378		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
ROCKWELL AUTOM				121.85	-3.8962		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
SCHLUMBERGER L				13.39	-6.2325		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
SOUTHERN				43.6	-5.9534		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
STEALTH GAS				2.09	12.3656		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
TSAKOS ENERGY				1.86	8.6966		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
UNISYS CORP				9.82	-6.7426		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
UNITED TECH CP				75.46	-8.5666		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
UNITED HEALTH G				194.63	-5.7892		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
US BANCORP				29.26	-10.1627		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								
VERIZON COMMS				51.92	0.2317		<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"><td></td><td></td><td></td><th colspan="3"></th></th>						<td></td> <td></td> <td></td> <th colspan="3"></th>								

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	513,07	-7,58	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	10.848.277	30,34%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	1513,67	-8,3	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.764.926	18,92%
FTSE Κιτασκευών-Υλικών	1682,96	-8,69	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.890.877	13,68%
FTSE MME	0	0	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.146.212	6,00%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2731,16	-7,71	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.738.631	4,86%
FTSE Περιεωμ. & Οικιακών Προϊόντων	5596,91	-11,41	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.711.792	4,79%
FTSE Πρώτων Υλών	3626,32	-1,98	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.215.758	3,40%
FTSE Τοξικών και Αναψυχής	1010,04	-6,85	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.097.156	3,07%
FTSE Τεχνολογίας	591	-4,49	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	864.194	2,42%
FTSE Τελεπικοινωνιών	3137,93	-3,23	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	671.454	1,88%
FTSE Τραπεζών	268,69	-13,94	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	626.343	1,75%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	203,36	-13,94	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	577.711	1,62%
FTSE Τραπεζών και Ποτών	6747,36	-8,08	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	448.821	1,26%
FTSE Υγείας	429,87	0	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	392.289	1,10%
FTSE Υπομ. Κοινής Ωφελείας	2303,96	-6,83	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	253.699	0,71%
FTSE Χαρμικών	6032,17	-0,5	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	218.976	0,61%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	609,94	-4,66	ΥΔΡΕΥΣΗ	201.009	0,56%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1230,1	-8,22	ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	186.288	0,52%
FTSE Χ.Α. MidCap	713,37	-8,6	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	146.585	0,41%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	306,05	-8,18	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	108.958	0,30%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	648.822	1,81%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	35.758.778	

▲ 16

▼ 83

➡ 17

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	4,000	3,90%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,545 -19,97%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,373	0,13%	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	0,970 -17,09%
			ALPHA BANK (ΚΟ)	0,530 -16,07%
			AUTONELLAS (ΚΟ)	3,850 -15,94%
			ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,850 -14,69%
			VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	1,702 -14,47%
			EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,315 -13,79%
			ΔΕΗ (ΚΟ)	1,931 -13,02%
			ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,150 -12,88%
			ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,550 -12,84%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ				
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ			
ΟΤΕ (ΚΟ)	6 764 925,52	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)		0,56%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4 872 518,66	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)		0,35%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4 589 399,19	ALPHA BANK (ΚΟ)		0,32%
ALPHA BANK (ΚΟ)	2 836 103,34	ΔΕΗ (ΚΟ)		0,29%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	2 521 413,13	ΟΠΑΠ (ΚΟ)		0,23%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1 784 386,40	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)		0,22%
JUMBO (ΚΟ)	1 711 792,16	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)		0,21%
ΔΕΗ (ΚΟ)	1 382 926,58	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)		0,21%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1 215 757,63	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)		0,18%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	864 194,17	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)		0,16%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
36.585,96 (εκατ. ευρώ)	-6,76% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	35.746,06 (χιλ. ευρώ)	-62,51% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	25.746,75 (χιλ. τεμάχια)	-58,14% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	204	489	2.828
FTSE/Χ.Α. Large Cap	204	489	2.828
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.241	13.132	151.334
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	53	257	3.765
ALPHA BANK (ΚΟ)	223	3.356	18.631
ATICA BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	1.655
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	20	26	181
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	4	23	2.732
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	64	364	8.871
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	183	3.433	26.549
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	3	3	172
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	1	31
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	40	126	2.888
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	13	35	1.041
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	12	29	1.325
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0	0	1.774
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0	0	1.339
JUMBO (ΚΟ)	14	28	108
LAMBDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	21	65	730
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	24	500	36.995
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	5	18	218
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	58	140	3.780
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	234	3.193	18.023
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	36	89	644
ΟΤΕ (ΚΟ)	24	92	1.579
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	5	128
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	85	667	7.451
ΔΕΗ (ΚΟ)	94	476	4.934
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1	2	3.253
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	6	14	164
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	22	190	2.373
Δικαιώματα σε Δείκτες	0	0	880
FTSE/Χ.Α. Large Cap	0	0	880
Δικαιώματα σε Μετοχές	3	15	1.480
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	40
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2	9	350
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	199
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	118
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	6	461
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	312
Συνολική Δραστηριότητα	1.448	13.636	156.522

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 24 Μαρτίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΙΤΑΤΗ	ΑΝΟΙΓΜΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5620	0,6180	0,5733	0,4340	120.800	0,5680	0,5760	0,5760	2,49
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,6800	0,7100	0,6938	-0,4120	81.717	0,6800	0,6930	0,6920	2,82
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0,3420	0,4000	0,3772	0,7230	20.565	0,3540	0,3880	0,3820	3,24
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0090	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC						0,0650	0,0695		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0900		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	0,8600	0,9200	0,8974	0,3550	7.205	0,9000	0,9200	0,9200	2,22
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,1500	0,0000		
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,0310		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0260		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0410	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3480		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΕΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,1000		
ΕΞΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0180		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0930	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0005	0,0010		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0015	0,0025		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	0,2080	0,2100	0,2096	-1,2880	9.000	0,0000	0,2200	0,2100	-8,70
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "ΤΗ ΠΡΟΩΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)"						1,0400	1,1100		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1320		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0240		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1100		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0635	0,0690	0,0637	-0,6770	2.400	0,0000	0,0665	0,0635	-9,93
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,5100	0,5100	0,5100	0,0000	3.000	0,4800	0,5100	0,5100	0,00
ΝΤΟΔ	ΝΟΔΟ INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,7600	0,8300		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0610	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,9700		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2860	0,3000	0,2870	-1,4050	9.000	0,2860	0,3000	0,2860	-8,33
ΚΥΒΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	1,7500	1,8000	1,7732	2,3240	3.700	1,7500	1,8000	1,8000	2,86
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0130		
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC	1,2000	1,2500	1,2209	-2,9100	3.437	1,2000	1,2500	1,2000	-4,00
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,2500		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,6000	0,6200		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,0000	0,2760		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	0,0720	0,0780	0,0721	-0,7940	10.100	0,0000	0,0780	0,0780	-2,50
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1870		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0620	0,0620	0,0620	-0,1000	1.000	0,0000	0,0620	0,0620	-1,59
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,2360		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,7500	0,7700	0,7503	-2,1170	780	0,7300	0,7500	0,7500	4,17
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΔΕΠ	ΔΙΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΙΞΕΠ	ΙΧΣΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΤΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							49,5000	51,0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΤΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							49,9000	51,5000	
ΙΝΤΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουόλογο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουόλογο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουόλογο)						0,0000	0,0000		

Η ομάδα της Γουχάν αποκλείστηκε στην Ισπανία, όπου είχε πάει για χειμερινή προετοιμασία, από τις 29 Ιανουαρίου, την ώρα που από την πόλη τους ξεκινούσε ο εφιάλτης του κορωνοϊού. Πλέον, ο ιός έχει έρθει και στην Ισπανία και οι ποδοσφαιριστές της Γουχάν ανυπομονούν να επιστρέψουν σπίτι.

Καταδιωκόμενοι από τον κορωνοϊό

Η μεγάλη περιπέτεια της κινεζικής ποδοσφαιρικής ομάδας της Γουχάν

ΠΟΛΛΕΣ φορές ο Γιάο Χανλίν έχει φανταστεί πώς θα είναι όταν γυρίσει στην πατρίδα του: Θα υπάρξει μια δακρύβρεχτη επανένωση με τη σύζυγό του και τον πεντάχρονο γιο του, μια ζεστή αγκαλιά για τη μητέρα του και μετά ατέλειωτα μπολ από καυτερά, στεγνά νουντλς. Αχ, πόσο έχει επιθυμήσει τα νουντλς!

Εδώ και πάνω από δύο μήνες ο Γιάο και οι συμπαίκτες του στη Γουχάν Ζαλ, την ομάδα της Γουχάν στην κορυφαία κατηγορία του κινεζικού ποδοσφαίρου, ζουν κάτι σαν αθλητικό καραντίνιο. Ξέμειναν στην Ισπανία, όπου είχαν πάει για χειμερινή προετοιμασία, από τις 29 Ιανουαρίου, την ώρα που στην πόλη τους ο κορωνοϊός σάρωνε. Στην Ισπανία,

μάλιστα, αντιμετώπισαν έντονη δυσπιστία έως και εκθρότητα αρχικά, καθώς πολλοί φοβούνταν ότι η ομάδα είχε φέρει μαζί της και τον φονικό ιό. Ευτυχώς, αυτό δεν ισχύει.

Εχοντας λίγο νωρίτερα προσλάβει Ισπανό προπονητή, δεν πέρασαν και άσχημα στην Κόστα ντελ Σολ, ενώ ήταν και επίσημοι καλεσμένοι στο πρόσφατο «κλάσικο» της Ρεάλ με την Μπαρτσελόνα. Όμως, η ανησυχία για συγγενείς και φίλους στην πατρίδα που κινδύνευαν από την επιδημία δεν τους άφησε σε ησυχία.

Πλέον ο ιός έχει έρθει και στην Ισπανία, και οι ποδοσφαιριστές της Γουχάν ανυπομονούν να επιστρέψουν σπίτι. Ήδη, κάποιοι παίκτες που κατάγονται

Στην Ισπανία αντιμετώπισαν έντονη δυσπιστία έως και εκθρότητα αρχικά, καθώς πολλοί φοβούνταν ότι η ομάδα είχε φέρει μαζί της και τον φονικό ιό.

από πόλεις της Κίνας εκτός της περιφέρειας του Χουμπέι, όπου βρίσκεται η Γουχάν, το επίκεντρο της πανδημίας, έχουν επιστρέψει στο σπίτι τους. Ο Γιάο όμως και περίπου δώδεκα συμπαί-

κτες του περιμένουν ακόμη, κάνοντας μόνο βιντεοκλήσεις στους δικούς τους.

«Πήγαμε να γλιτώσουμε από μια δύσκολη κατάσταση στην Κίνα, και τώρα πρέπει να γλιτώσουμε από μια δύσκολη κατάσταση στην Ισπανία», δήλωσε ο προπονητής της ομάδας Χοσέ Γονθάλεθ, λίγο πριν η αποστολή αναχωρήσει για Κίνα, όχι όμως ακόμη για την πόλη Γουχάν. Στην πατρίδα τους περιμένει 15ωθήμερη καραντίνη.

Το νόστιμον ήμαρ πλησιάζει, όμως, κι ο Γιάο θα δώσει στον γιο του όλα τα παιχνίδια που του έχει αγοράσει: «Ίσως να αγκαλιάζω τη γυναίκα μου και τον γιο μου ενώ θα τρώω νουντλς», λέει γελώντας.

THE NEW YORK TIMES

Μια ακόμη χαμένη χρονιά στην Ευρωλίγκα

Η πιθανή ματαίωση της φετινής Ευρωλίγκας, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, εφόσον κριθεί από τη διοργανώτρια αρχή ότι δεν θα υπάρχουν χρονικά περιθώρια στους δύο επόμενους μήνες για την ολοκλήρωσή της, δεν θα έχει συνέπειες για τον Παναθηναϊκό και τον Ολυμπιακό, συγκριτικά με τις άλλες ομάδες που είχαν πολύ καλύτερη πορεία, μέχρι τη διακοπή του πρωταθλήματος. Οι «αιώνιοι» του ελληνικού μπάσκετ, όπως απέδειξαν οι εμφανίσεις και τα αποτελέσματά τους στα 28 παιχνίδια που έπαιξαν, δεν είχαν αξιόλογη προοπτική και πιθανότητες να επιστρέψουν στο φάιναλ φορ της Κολωνίας.

Ο μεν Ολυμπιακός διεκδικεί με μειοψηφικές πιθανότητες την πρόκριση στα πλέι οφ και έχει διανύσει τη χειρότερη χρονιά του στην Ευρωλίγκα, ύστερα και από τον περυσινό αποκλεισμό του στην πρώτη φάση της διοργάνωσης, ο δε Παναθηναϊκός που είχε καλύτερη πορεία, χρειάζεται τη μαθηματική εξασφάλιση της θέσης του στις οκτώ πρώτες ομάδες, ενώ δεδομένα θα παίξει με μειονέκτημα έδρας στα πλέι οφ. Αμφότεροι, «φλέτταραν» με την αποτυχία στη φετινή Ευρωλίγκα. Η πιθανή πρόωγη ολοκλήρωσή της, αφενός, θα φρενάρει τη διαγραφόμενη κατφόρα τους και αφετέρου μπορεί να λειτουργήσει ως «πυξίδα» για τον σχεδιασμό της επόμενης αγωνιστικής περιόδου και την αποφυγή των λαθών που έκαναν.

Ο Ολυμπιακός έχει αρχίσει, ήδη, τη δημιουργία της ομάδας για την επόμενη περίοδο, ύστερα από την επιστροφή του Γιώργου Μπαρτζώκα στον πάγκο του. Οι «ερυθρόλευκοι» έχουν δείξει, ήδη, δείγματα από την επόμενη ημέρα, στην οποία θα είναι και ο αρχηγός τους Βασίλης Σπανούλης και εφόσον ανανεωθεί η συνεργασία για έναν ακόμη χρόνο. Εγγυημένο συμβόλαιο έχουν οι Μακ Κίσικ, Μπάικς, Μπάλντγουιν, Ελνς, Βεζένκοφ και Παπανικολάου. Τα τριετή συμβόλαια του Πρίντζεζ και του Μιλουντίνκοφ ολοκληρώνονται το καλοκαίρι, το ίδιο θα συμβεί και με το διετές του Βεζένκοφ (υπάρχει οψιόν ανανέωσης), ενώ αμφίβολη είναι η παραμονή των Ρότσεστι και Ρούμπιτ.

Ο Παναθηναϊκός θα ακολουθήσει σύντομα τον ίδιο δρόμο, αφού ο Ρικ Πιτινό επέστρεψε στο NCAA και ολοκλή-

Η πανδημία πιθανόν να βάλει πρόωρα το τέλος στη φετινή Ευρωλίγκα.

Ο Παναθηναϊκός θα παίξει με μειονέκτημα έδρας στα πλέι οφ, ενώ ο Ολυμπιακός έχει αρχίσει, ήδη, τη δημιουργία της ομάδας για την επόμενη περίοδο.

ρωσε οριστικά το «πείραμα» της θητείας του στο ελληνικό και ευρωπαϊκό μπάσκετ. Ο επόμενος προπονητής, ύστερα από οκτώ χρόνια αποτυχημένων αποπειρών πρόκρισης στο ευρωπαϊκό φάιναλ φορ, θα είναι κομβικής σημασίας για τους «πράσινους». Οι γρήγορες σκέψεις για πρόταση στους τρεις που έχουν ένδοξη προϊστορία στο «τριφύλλι», Ομπράντοβιτς, Ιτούδης, Γιασκιέβιτσιους, έχουν αρκετά «αν» για την ευδωαή τους, σχετικά με τη διαθεσιμότητά τους, την πρόθεσή τους, το ύψος του προϋπολογισμού που θα τους δοθεί, τους στόχους που θα τεθούν. Οι «πράσινοι» διαθέτουν «κορμό» πέντε Ελλήνων παικτών (Καλάθης, Μήτογλου, Παπαπέτρου, Παπαγιάννης, Παππάς, Αθηναίου), ενώ και οι έξι θέσεις των ξένων παικτών θα αλλάξουν κατόχους.

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Μία κριτική επισκόπηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

«Εν αρχή ήν το ήθος. Και το ήθος του συγγραφέα αντανakλά στο περιεχόμενο και στον τρόπο της γραφής του βιβλίου. Ύψος σεμνό, απέριπτο, κατανοητό, αλλά παράλληλα αυστηρά επιστημονικό. Πρόκειται για κείμενο που σε πείθει σε όλο το μήκος και πλάτος, ότι ο συγγραφέας με αφοσίωση και αγάπη για την πατρίδα, χωρίς οποιαδήποτε σκοπιμότητα είναι ένας ασυμβίβαστος κυνηγός της επιστημονικής αλήθειας. Η επεξεργασία των θεμάτων υπόκειται σε επιστημονική συνέπεια χωρίς εκλεκτικισμούς.»

Ανδρέας Δημητρόπουλος,
Ομ. Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου
Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑ - ΒΕΛΛΑ ΟΙΚΗ

Αθήνα: Ιννοκράτους 23 - Τ.Κ. 106 79 - Τηλ. 210 33 87 500 - Fax 210 33 90 075 - Θεσσαλονίκη: Θράκης 1 - Τ.Κ. 546 26 - Τηλ. 2310 535 381 - Fax 2310 546 812
Εθνικός Αρμύνης 42 - Τ.Κ. 546 21 - Τηλ. 2310 244 228, 9 - Fax 2310 244 230 - www.sakkoulas.gr - info@sakkoulas.gr

Διαχείριση κρίσεων: Τα πρώτα άμεσα μέτρα που πρέπει να πάρει μία εταιρεία

Του Κώστα Ντάλτα
Γενικός Διευθυντής
Red Wolf Digital Group

Οι νέες συνθήκες που δημιουργούνται μετά από το ξέσπασμα διεθνώς της κρίσης του κορωνοϊού επηρεάζουν και τον τομέα των επιχειρήσεων οι οποίες οφείλουν να λάβουν άμεσα μέτρα και να διαχειριστούν τα δεδομένα που ορθώνονται μπροστά μας. Χωρίς πανικό και με ψυχραιμία αυτές είναι οι πρώτες άμεσες ενέργειες που πρέπει να κάνει μία επιχείρηση για να διαχειριστή αυτή την έκτακτη ανάγκη.

Επικοινωνήστε με τους πελάτες σας

Αυτοί είναι η ψυχή της επιχείρησής και της αποστολής του οργανισμού σας. Η διατήρηση της εμπιστοσύνης και της εμπιστοσύνης τους κατά τη διάρκεια μιας πιθανής διαταραχής που σχετίζεται με το κοροναϊό είναι κρίσιμη.

Προσδιορίστε τις ανησυχίες των πελατών σας (πελάτες, ασθενείς, φοιτητές, επισκέπτες του ξενοδοχείου κ.λπ.). Αναπτύξτε μηνύματα που διασφαλίζουν ότι οι πελάτες σας έχουν κάνει ό, τι μπορεί για να εξασφαλίσουν αυθεντική παράδοση των προϊόντων και υπηρεσιών που χρειάζονται και αναμένουν. Εάν υπάρχουν καθυστερήσεις στις διαδικασίες, στο χρονοδιάγραμμα, στις αντικαταστάσεις κ.λπ., βεβαιωθείτε ότι οι πελάτες σας ενημερώνονται.

Αφήστε τους πελάτες σας να μάθουν τι μέτρα έχει πάρει η επιχείρησή σας για να τα προστατεύσει από την έκθεση στον ιό. Παρέχετε πόρους για πρόσθετες πληροφορίες στο διαδίκτυο και ενημερώστε τους πελάτες πώς μπορούν να λάβουν απαντήσεις στις ερωτήσεις τους. Εξετάστε ένα έγγραφο με ερωτήσεις με επιχειρηματικές ερωτήσεις που θα σας ζητήσουν οι πελάτες και / ή θα δημιουργήσετε μια ανοικτή τηλεφωνική γραμμή. Μείντε σε τακτική επαφή με τους πελάτες σας με ενημερωμένες πληροφορίες, ακόμη και αφού τα πράγματα επανέλθουν στο φυσιολογικό.

Προετοιμαστείτε για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
Προετοιμάστε τις δηλώσεις για τα νέα του τύπου και των ιστότοπων. Λάβετε υπόψη ότι αυτό μπορεί να μην είναι η καλύτερη στιγμή για να πείτε νέα της εταιρείας. Οι δημοσιογράφοι ενδιαφέρονται για τον τρόπο με τον οποίο η εστία COVID-19 επηρεάζει την παγκόσμια οικονομία και τις προσπάθειες πρόληψης κάθε χώρας. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αφιερώνουν χρόνο και προϋπολογισμό για την κάλυψη αυτών των θεμάτων.

Για παράδειγμα, στην Κορέα, οι εγκαταστάσεις της SK Hynix, της Samsung και της Hyundai χρειάστηκε να κλείσουν για μία έως δύο εβδομάδες, επειδή οι υπάλληλοι είχαν αρρωστήσει με κοροναϊό. Αυτού του είδους οι ειδήσεις είναι υψηλής προτεραιότητας για τους Κορεάτες και τους Ιαπωνικούς συντάκτες και δεν είναι πιθανό να επικεντρωθούν τώρα σε θέματα όπως η εκτόξευση προϊόντων (οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να καθυστερήσουν εάν η κάλυψη των μέσων ενημέρωσης θεωρηθεί πολύ σημαντική).

Στην Κίνα, τα ΜΜΕ προσπαθούν να επανέλθουν στο φυσιολογικό ρυθμό, με την ενθάρρυνση της κινεζικής κυβέρνησης, παρόλο που η επιδημία εξακολουθεί να είναι πολύ σοβαρή εκεί. Εξετάστε ποια μηνύματα σχετικά με τον οργανισμό σας ενδέχεται να ξεκαθαρίσουν τη σύγχυση για πιθανούς ταξιδιώτες. Για παράδειγμα, οι δημοσιογράφοι που καλύπτουν την ταξιδιωτική και τουριστική βιομηχανία θα θέλουν να μάθουν αν μια ιδιοκτησία έχει αλλάξει τις πολιτικές ακύρωσης λόγω του ιού και εάν οι επισκέπτες διατηρούν οικονομικό κίνδυνο αν χρειαστεί να ακυρώσουν ή να αναβάλουν τα ταξίδια τους εξαιτίας ξαφνικής επιδημίας.

Οι περισσότερες εταιρείες πιθανότατα δεν θα θέλουν να σχολιάσουν πώς η επιδημία του ιού μπορεί να επηρεάσει ή να μην επηρεάσει την επιχείρησή τους. Προτείνεται στους οργανισμούς να συζητούν μόνο τις πολιτικές τους σχετικά με την εκδήλωση

της νόσου, τις συμβουλές τους στους εργαζομένους σχετικά με τη διατήρηση της υγείας τους και τα σχέδιά τους να συνεχίσουν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών.

Η αλυσίδα εφοδιασμού και η παραγωγή

Είναι εγγυημένη η παραγωγική ικανότητα; Ποιες δραστηριότητες έχουν ξεκινήσει για να προετοιμαστούν για μεγάλο αριθμό αρρωστών υπαλλήλων; Υπάρχει προωρισμός τεμαχισμού της παραγωγής σε περίπτωση πανδημίας;

Συνεργασία

Εσείς συνεργάζεστε με αξιωματικούς και άλλους οργανισμούς (ΠΟΥ, εθνικές υγειονομικές αρχές κ.λπ.) για να είστε ενήμεροι; Είναι σαφείς οι ευθύνες της εταιρείας σας για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων πτυχών της εστίας του ιού (εμπειρογνώμονας ασφάλειας εργασίας, ιατρός εταιρείας κ.λπ.);

Διαδικασίες

Υπάρχει ειδικός οδηγός ή σχέδιο δράσης για διάφορες καταστάσεις; Πόσο καιρό εκτιμάτε ότι θα χρειαστεί να επανέλθει ο οργανισμός σας στο φυσιολογικό; Είναι σαφείς οι ευθύνες του προσωπικού σε περίπτωση κρίσης; Τι ενέργειες κάνετε για να εξασφαλίσετε την ασφάλεια των εργαζομένων σας (επιλογές εργασίας στο σπίτι, δωρεάν απολυμαντικά κ.λπ.);

Σχέδιο για το μέλλον

Σύμφωνα με τους The New York Times και άλλους ειδικούς, το COVID-19 μπορεί να επανέλθει πιο έντονα αργότερα φέτος. Αξιολογήστε τις πρακτικές σας και σχεδιάστε να τις διατηρήσετε.

Παρακολουθήστε την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας σε διαφορετικά ακροατήρια. Απευθυνθείτε αμέσως στον φόβο και τη προκαταλήψεις εναντίον διαφορετικών ομάδων ανθρώπων άμεσα και με επιστημονικά δεδομένα.

Προς διερεύνηση ακόμα η ανοσία στον ιό

Περιπτώσεις διαδοχικής μόλυνσης, κυρίως στην Ασία, χρήζουν περαιτέρω μελέτης από τους επιστήμονες

Πολλοί, αναζητώντας ένα ιχνος αισιοδοξίας στον φόβο της προσβολής από τον νέο κορωνοϊό, ελπίζουν ότι τουλάχιστον, αν προσβληθείς από αυτόν και αναρρώσεις, θα αποκτήσεις ανοσία και δεν πρόκειται να ξανανοσήσεις. Σε αυτή την ατεκμηρίωτη άποψη, άλλωστε, βασίστηκαν και πολιτικές επιλογές σε Βρετανία, Ολλανδία και Σουηδία, όπου προτάθηκε ως λύση για την πανδημία η ανάπτυξη της «ανοσίας αγέλης». Το μεγάλο ερώτημα των ειδικών, ωστόσο, παραμένει επί του παρόντος αναπάντητο: Αποκτάμε ανοσία από τον κορωνοϊό;

Σε πολλά ασιατικά κράτη (Κίνα, Ιαπωνία, Νότια Κορέα) έχουν καταγραφεί αρκετές περιπτώσεις ασθενών που, αφού ανάρρωσαν και πήραν εξιτήριο, λίγες ημέρες αργότερα βρέθηκαν και πάλι θετικοί στον COVID-19. Οι περισσότεροι, τη δεύτερη φορά δεν παρουσίασαν συμπτώματα, κάποιοι είχαν πυρετό, ενώ ένας 36χρονος άνδρας απεβίωσε στη Γουχάν πέντε μόλις ημέρες αφού του είχε πάρει εξιτήριο από το νοσοκομείο ως αποθεραπευθείς. Βέβαια, οι ειδικοί επισημαίνουν ότι οι περιπτώσεις διαδοχικής μόλυνσης χρήζουν περαιτέρω μελέτης και τις αποδίδουν σε διαγνωστικά προβλήματα. Ωστόσο, η αλήθεια είναι ότι για άλλους κορωνοϊούς, όπως εκείνους που προκαλούν το κοινό κρυολόγημα, η ανοσία είναι εξαιρετικά βραχύβια.

Ο επιδικός λοιμωξιολόγος, καθηγητής Μικροβιολογίας Στάνλεϊ Πέρλμαν, από το πανεπιστήμιο της Αϊόβας, επισημαίνει ότι ακόμα και άνθρωποι με υψηλές συγκεντρώσεις αντισωμάτων σε αυτούς τους κορωνοϊούς μπορεί να προσβληθούν εκ νέου. Ο δρ Πέρλμαν προσθέτει ότι, έπειτα από μελέτες που εκπονήθηκαν για τους κορωνοϊούς που προκάλεσαν τις επιδημίες Sars και Mers, διαπιστώθηκε ότι τα αντισώματα του Mers μειώνονται δραματικά μετά την ίαση, ενώ εκείνα του Sars παραμένουν

Ανδρας στη, λόγω πανδημίας, άδεια παραλία της Ιπανίμα, στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας.

Για άλλους κορωνοϊούς, όπως εκείνους που προκαλούν το κοινό κρυολόγημα, η ανοσία είναι εξαιρετικά βραχύβια.

στον οργανισμό επί 15 χρόνια, αλλά είναι άγνωστο αν μπορούν να αποτρέψουν μια νέα λοίμωξη.

Επίσης, ο καθηγητής Πίτερ Οπενσο, πρώην πρόεδρος της Βρετανικής Εταιρείας Ανοσολογίας και καθηγητής Πει-

ραματικής Ιατρικής στο Imperial College του Λονδίνου, τονίζει ότι επειδή ο κορωνοϊός είναι καινούργιος, δεν γνωρίζουμε ακόμα πόσο διαρκεί η ανοσία μετά τη λοίμωξη, ενώ προσθέτει ότι η ανοσία στον κορωνοϊό του κοινού κρυολογηματος δεν ξεπερνά τους τρεις μήνες.

Πιο αισιόδοξα είναι τα νέα από μελέτες της Κινεζικής Ακαδημίας Επιστημών. Πειράματα που εκπονήθηκαν σε πηθίκους κατέδειξαν ότι τα αντισώματα που είχαν παραχθεί μετά τη μόλυνση των πρωτευόντων από τον κορωνοϊό ήταν αρκετά ώστε να τα προστατεύσουν από επανамόλυνση. Πρόκειται, όμως, για μια περιορισμένη μελέτη, προειδο-

ποιεί η δρ Κόρντνεϊ Γκιντεντζιλ, παιδίατρος λοιμωξιολόγος του παιδιατρικού νοσοκομείου του Βοστώνης, επισημαίνοντας ότι δεν μπορούμε να γενικεύσουμε τα συμπεράσματά της.

«Δεν υπάρχει σαφής απάντηση στο εάν κάποιος που έχει προσβληθεί από τον ιό και αναρρώσει αποκτά ανοσία και δεν κινδυνεύει να ξαναρρωσθήσει», αναφέρει στην «Κ» ο διευθυντής της Β' Παθολογικής - Λοιμωξιολογικής Κλινικής στο Υγεία, καθηγητής Παθολογίας - Λοιμώξεων, κ. Αθανάσιος Σκουτέλης. Όπως σημειώνει, τα ερωτήματα είναι δύο. Το πρώτο αφορά το αν τα αντισώματα που γεννά ένας οργανισμός που

έχει προσβληθεί από τον ιό είναι προστατευτικά έναντι της νόσου. Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα ότι με τον ιό του έρπητα ή του έιτς, να μεν δημιουργούνται αντισώματα, τα οποία όμως δεν προστατεύουν.

Το δεύτερο ερώτημα είναι πόσο διαρκούν αυτά τα αντισώματα. «Όσον αφορά την προστασία που παρέχουν, η απάντηση είναι μάλλον θετική. Στο νοσοκομείο Johns Hopkins, πρόσφατα χορηγήθηκε σε ασθενή με κορωνοϊό ορός αναρρώσαντων και τα αποτελέσματα ήταν θετικά. Αλλά το πόσο διαρκούν τα αντισώματα δεν είναι ακόμα γνωστό», επισημαίνει ο κ. Σκουτέλης.

Θέλετε τεστ; Ας ήσασταν πλούσιος ή διάσημος

Πολιτικοί, διασημότητες, αστέρες του Youtube, ακόμη και αθλητές του μπάσκετ έκαναν τεστ για τον κορωνοϊό, δημιουργώντας εύλογα ερωτήματα για το ποιος έχει πρόσβαση σε αυτό, την ώρα που οι περισσότεροι Αμερικανοί δεν έχουν τη δυνατότητα να μάθουν εάν έχουν νοσήσει.

Κάποιοι από τους διάσημους υποστηρίζουν ότι ένιωσαν αδιαθεσία και δικαίως υποβλήθηκαν στο τεστ. Άλλοι λένε ότι η προνοητικότητα τους να κάνουν το τεστ, τους επέτρεψε να διαπιστώσουν ότι είναι φορείς και η απομόνωση τους βοήθησε το κοινωνικό σύνολο. Οι ελλείψεις που σημειώνονται, όμως, δεν επιτρέπουν στο νοσηλευτικό προσωπικό και σε πολλούς ασθενείς να μάθουν εάν έχουν νοσήσει, την ώρα που πολλές διασημότητες διαγνώστηκαν χάρη στο τεστ, ενώ δεν είχαν κανένα σύμπτωμα. Ορισμένοι μάλιστα αρνήθηκαν να αποκαλύψουν πώς υποβλήθηκαν στο τεστ.

Τέτοια περιστατικά έχουν οδηγήσει σε κατηγορίες προνομιακής μεταχείρισης και διαμαρτυρίες για την αδιαφάνεια και τη σύγχυση γύρω από τη διαδικασία εξέτασης για τον κορωνοϊό. Η αντιπαράθεση έφθασε μέχρι και τον Λευκό Οίκο, με δημοσιογράφο να ρωτά τον πρόεδρο Τραμπ εάν «οσοι διαθέτουν γνωριμίες» έχουν προτεραιότητα στη διάγνωση. «Ισως έτσι είναι η ζωή. Αυτό συμβαίνει ορισμένες φορές και το έχω προσέξει και εγώ», είπε ο πρόεδρος Τραμπ.

Οκτώ ομάδες μπάσκετ του NBA έχουν ήδη υποβληθεί σε τεστ. Κάποιοι όμως, όπως ο επικεφαλής των ΟυόριORS, Μπομπ Μάιερς, υποστηρίζουν ότι αυτό είναι άδικο και κάλεσαν τους παίκτες να μην αναζητούν ιδιαίτερη μεταχείριση. «Τεστ θα γίνουν μόνο σε όσους έχουν συμπτώματα, εξαιτίας της έλλειψης που έχει παρατηρηθεί. Δεν είμαστε καλύτεροι από τους άλλους πολίτες. Είμαστε απλά μπασκετμπολίστες», είπε ο Μάιερς. Λίγες ώρες νωρίτερα, ο δήμαρχος της Νέας Υόρκης, Μπιλ ντε Μπλάζιο, κατακραίνωνε μέσω Twitter

την ομάδα μπάσκετ των Nets, που εξασφάλισε τεστ για όλα τα μέλη της. Τέσσερις παίκτες και προπονητές βγήκαν θετικοί, ενώ μόλις ένας εμφάνιζε συμπτώματα. «Τους εύχομαι περαστικά, αλλά με όλο τον σεβασμό, τα τεστ δεν πρέπει να είναι για τους πλούσιους, αλλά για τους αρρώστους», έγραψε ο δήμαρχος της πόλης.

Τις τελευταίες ημέρες, όμως, ακόμη και προβεβλημένες διασημότητες –ορισμένοι με συμπτώματα– δεν μπόρεσαν να βρουν το πολυπόθητο τεστ. Η βεταράνος της πασαρέλας και τηλεπαρουσιάστρια Χάιντι Κλουμ δημοσιοποίησε βίντεο στον λογαριασμό της στο Instagram στην Παρασκευή από το Λος Άντζελες, στο οποίο υποστηρίζει

Ο κατάλογος διασημοτήτων που ελέγχονται μεγαλώνει καθημερινά, δημιουργώντας ερωτήματα για την πρόσβαση στην εξέταση.

ότι αν και μίλησε με δύο γιατρούς, δεν κατάφερε να βρει τεστ. Το βίντεο, όμως, κωπές που έχουν επιβάλει μέτρα περιορισμού εξαγωγών ιατρικών ειδών είναι η Πολωνία, η Τσεχία, η Ρουμανία και η Βουλγαρία. Η Γερμανία είχε λάβει αντίστοιχα μέτρα, τα οποία ακύρωσε υποβληθεί σε τεστ, καθώς εμφάνιζε συμπτώματα. Η άρνηση των Αρχών να την εξετάσουν, την οδήγησε –χάρη στις παραίνεσεις «ακολουθών»– σε ιδιάτη ιατρό, ο οποίος διαπίστωσε ότι η Τσάρνας είχε νοσήσει.

Μεγάλοι πελάτες της εταιρείας, όπως νοσοκομεία της επαρχίας Χουμπέι, άρρισαν να ζητούν ενημέρωση του λογισμικού, ώστε οι κάμερες να αναγνωρίζουν νοσοκόμες που φορούσαν μάσκα.

Λογισμικό εντοπίζει όσους δεν φορούν μάσκες

Η **κινεζική** εταιρεία Hangwang, της οποίας δύο εκατομμύρια κάμερες κλειστού κυκλώματος είναι τοποθετημένες ανά τον κόσμο, ανακοίνωσε ότι ανέπτυξε λογισμικό που επιτρέπει την επιτυχή αναγνώριση του προσώπου, ακόμη και όσων φορούν ιατρική μάσκα, σε ποσοστό 95%. Η Κίνα διαθέτει τα πλέον εξελιγμένα συστήματα αναγνώρισης προσώπου στον κόσμο, ωστόσο το ζήτησασμα της επιδημίας COVID-19 στην κινεζική επαρχία Χουμπέι, στα τέλη του 2019, ανάγκασε σύντομα όλους να φορέσουν μάσκες, με αποτέλεσμα να προκύψει αυξημένη ζήτηση για λογισμικό που θα έλυνε αυτό το πρόβλημα.

Ο επικεφαλής τεχνικός της εταιρείας (το αγγλικό όνομα της οποίας είναι Hanvon), Χουάνγκ Λέι, είπε μιλώντας στους Financial Times και στο Reuters ότι η εταιρεία του άρχισε να εργάζεται για την κατασκευή του νέου λογισμικού στις αρχές Ιανουαρίου, όταν ακόμη δεν είχε γίνει ευρέως αντιληπτό το

πρόβλημα που θα έπληττε αρχικά την Κίνα και, λίγες εβδομάδες αργότερα, ολόκληρο τον κόσμο. Μεγάλοι πελάτες της εταιρείας, όπως νοσοκομεία της επαρχίας Χουμπέι, άρρισαν να ζητούν ενημέρωση του λογισμικού, ώστε οι κάμερες να αναγνωρίζουν νοσοκόμες που φορούσαν μάσκα. «Δεν θα περιμέναμε μέχρι να “σκάσει” κάτι για να αναλάβουμε δράση. Αν ζητούν τρεις ή πέντε πελάτες το ίδιο πράγμα, αντιλαμβανόμαστε πως αυτό είναι σημαντικό», λέει ο Χουάνγκ, προσθέτοντας ότι προηγουμένως το λογισμικό ανα-

γνώριζε πρόσωπα που φορούσαν μάσκα μόνο στο μισό των περιπτώσεων, ενώ χωρίς μάσκα το ποσοστό ακρίβους αναγνώρισης είναι 99,5%.

Εκτοτε, η ζήτηση για το αναβαθμισμένο λογισμικό εκτοξεύθηκε στα ύψη, καθώς το παρήγγειλαν από αστυνομικά τμήματα μέχρι εταιρείες διαχείρισης σιδηροδρομικών σταθμών και επιτελείς που διατηρούν προσωπικό σε γραφεία σε ουρανοξύστες. Το συγκεκριμένο λογισμικό της Hanvon είναι σχεδιασμένο για να επιστρέφει ακριβή αποτελέσματα αναγνώρισης προσώπου όταν αντλεί στοιχεία από βάση δεδομένων που περιλαμβάνει έως και 50.000 πρόσωπα. «Αν συνδεθεί με αισθητήρα θερμοκρασίας, μπορεί να μετρήσει τη θερμοκρασία σώματος, ενώ θα ταυτοποιεί το όνομα του ατόμου και στη συνέχεια το σύστημα θα επεξεργάζεται το αποτέλεσμα, εφόσον ανιχνεύσει θερμοκρασία άνω των 38 βαθμών Κελσίου», εξηγεί ο Χουάνγκ.

Ιταλός νοσηλευτής δοκιμάζει το ψηφιακό θερμομότρο στη Γένοβα.

Επιστολή του επιτρόπου Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μη διάθεση στην ενιαία αγορά εξοπλισμού αντιμετώπισης του ιού.

να καλύψει τις ζωτικές ανάγκες των πολιτών», στο πνεύμα της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, γράφει ο Γάλλος επίτρο-

Επικρίσεις από επίτροπο της Ε.Ε. για έλλειψη προστατευτικού εξοπλισμού

Αυστηρή κριτική σχετικά με τη μη διάθεση στην ενιαία αγορά προστατευτικού εξοπλισμού και άλλων προϊόντων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού ασκεί με επιστολή του, ο επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς της Ε.Ε. Τιερί Μπρετόν. Στην επιστολή, που βρίσκεται στη διάθεση της «Κ», ο κ. Μπρετόν τονίζει ότι, παρότι ορισμένοι κατασκευαστές ειδών όπως μάσκες και αναπνευστήρες έχουν διπλασιάσει την παραγωγή τους, «αυτό δεν θα είναι αρκετό».

«Είναι κρίσιμο να συνεχίσει να λειτουργεί η ενιαία αγορά της Ε.Ε. ώστε

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

«Ναι στο σεξ, όχι στα φιλά», συστήνουν οι ιατροί

Είναι σχεδόν αδύνατο να εφαρμόσουμε «κοινωνική απομάκρυνση» από τους συντρόφους μας με τους οποίους συζούμε. Η οικειότητα αυτή μίπως εγκαταλείπει, όμως, κινδύνους; Τρεις ειδικοί εξηγούν στην εφημερίδα The Guardian ότι, αν και δεν υπάρχουν σαφή στοιχεία που να εννοχοποιούν το σεξ ως μέσον μετάδοσης του κορωνοϊού, τα φιλά που συνοδεύουν την ερωτική πράξη είναι ικανά να μεταδώσουν τον ιό. Οι τελευταίες έρευνες έδειξαν επίσης ότι ο ιός μπορεί να μεταδοθεί και μέσω των κοπράνων, καθιστώντας την εσποφή με την έδρα πιθανή αιτία μόλυνσης. Η ερωτική πράξη καθεαυτή, όμως, δεν πρέπει να θεωρείται επικίνδυνη. Εάν ένας από τους συντρόφους είναι θετικός στον κορωνοϊό, θα είναι καλό να τηρείται απόσταση ασφαλείας από αυτόν. Η υγειονομική υπηρεσία της Νέας Υόρκης συστήνει οικειοθελή απομόνωση για επτά ημέρες μετά την εμφάνιση της νόσου και λήξη της απομόνωσης 72 ώρες μετά τον τελευταίο πυρετό, χωρίς χορήγηση αντιπυρετικών, με παράλληλη βελτίωση των αναπνευστικών συμπτωμάτων. Αν πάλι οι σύντροφοι είναι ασυμπτωματικοί, δεν πιστεύουν ότι έχουν εκτεθεί πρόσφατα και έχουν απορύνει τις κοινωνικές συναντήσεις, η επιδημιολόγος του Χάρβαρντ δρ Τζούλια Μάρκους επισημαίνει ότι το σεξ είναι μια ωριαία ιδέα για την καταπολέμηση της ανίας και της έντασης που προκαλεί ο πολυήμερος εγκλεισμός. Ερωτηθείς για το εάν μια πανδημία μακράς χρονικής διάρκειας θα καταδικάσει τις ερωτικές προοπτικές όσων δεν έχουν ερωτικό σύντροφο, ο δρ Κάρλος Ροντρίγκεζ-Ντιάζ του πανεπιστημίου Τζορτζ Ουάσιγκτον εξηγεί: «Αν ανησυχείτε επειδή εφαρμόζετε αυστηρά τους κανόνες κοινωνικής απομόνωσης εδώ και καιρό, βεβαιωθείτε ότι οι μελλοντικοί σας ερωτικοί σύντροφοι έκαναν και αυτοί το ίδιο. Όσο ταχύτερα περάσουμε το στάδιο της επιβεβλημένης οικειοθελούς απομόνωσης τόσο θα βλεπούμε τα νέα κρούσματα να μειώνονται και θα μπόρουμε επιτέλους να επανέλθουμε στις παλιές μας κοινωνικές συνήθειες. Αντί να σκεφτόμαστε εμμονικά το μέλλον, πρέπει να δώσουμε έμφαση στο παρόν». Ο δρ Ροντρίγκεζ-Ντιάζ προτείνει να αξιοποιήσουμε τις ερχόμενες εβδομάδες για να διοχετεύσουμε την ενέργειά μας στην ενδοσκόπηση, στην αυτογνωσία και στην ανακάλυψη του ι αναζητούμε στη ζωή. Πρόκειται για μοναδική ευκαιρία γνωριμιών με μελλοντικούς ερωτικούς συντρόφους, τους οποίους θα γνωρίσουμε μέσω διαδικτύου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Διακοπή λειτουργίας του MET εξαιτίας της πανδημίας

Απώλειες 100 εκατ. δολαρίων, δραστηκή μείωση προσωπικού και διακοπή λειτουργίας έως την 1η Ιουλίου προβλέπει η διοίκηση του Μητροπολιτικού Μουσείου Τέχνης, που σταμάτησε τη λειτουργία του πριν από έξι ημέρες, ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορωνοϊού. Η διοίκηση του Met, που εκτιμούσε στα τέλη του 2019 ότι οι ζημιές για το 2020 θα ήταν της τάξης των 3 εκατ. δολαρίων, ανέφερε ότι η επιβίωση του εμβληματικού ιδρύματος τίθεται πλέον εν αμφιβόλω. Τα ετήσια λειτουργικά έξοδα του μουσείου ανέρχονται σε 302 εκατ. δολάρια. Ο διευθυντής του ανέφερε ότι το ίδρυμα θα υποχρεωθεί να περιορίσει τον αριθμό των εκθέσεων του μετά την ανάληψη της λειτουργίας του, το καλοκαίρι. Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις ζητούν τώρα από το Κογκρέσο να ψηφίσει γενναίωδωρο πακέτο οικονομικής βοήθειας προς τα πολιτιστικά ιδρύματα, ύψους 4 δισ. δολαρίων.

ΒΕΛΓΙΟ-ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Απολιθωμα κοτόπουλου 67 εκατομμυρίων ετών

Ενα απολιθωμένο κρανίο πουλιού που βρέθηκε πρόσφατα σε ορυχείο της παραμεθόρου Βελγίου - Ολλανδίας ίσως να ανήκει στον αρχαιότερο πρόγονο όλων των ορνιθών του κόσμου. Το πουλί, που ονομάστηκε Αστε-ριόρνς Maastrichtensis, έζησε περίπου πριν από 67 εκατομμύρια χρόνια, ζύγιζε 400 γραμμάρια και ανήκε στην κατηγορία από την οποία εξελίχθηκαν οι σύγχρονες όρνιθες και πάπιες. Όπως αναφέρουν στη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό Nature οι επιστήμονες του Κέμπριτζ, που το ανακάλυψαν, το απολιθωμα, το οποίο αποκάλυψε χαϊδευτικά «σούπερ κοτόπουλο», είναι πολύ σημαντικό και αναμένεται να φωτίσει τη διαδικασία με την οποία οι δεινόσαυροι εξελίχθηκαν στα σημερινά πτηνά.

ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ

Σχέδιο νόμου υπέρ της άμβλωσης

Η Βουλή της Νέας Ζηλανδίας ενέκρινε σχέδιο νόμου, με το οποίο αποποινικοποιείται η άμβλωση, ύστερα από δεκαετίες δημόσιας εκστρατείας γι' αυτόν τον σκοπό. Για το ζήτημα είχε προβλεφθεί η διενέργεια δημοψηφίσματος, αλλά η κυβέρνηση εγκατέλειψε αυτή την επιλογή χθες. Προηγούμενης, η άμβλωση επιτρεπόταν στη Νέα Ζηλανδία σε ειδικές περιπτώσεις, όπως αιμορραγία, εντοπισμός ανωμαλίας στην ανάπτυξη του εμβρύου ή όταν απειλούνταν η υγεία της μητέρας. «Επί 40 έτη, η άμβλωση ήταν η μοναδική ιατρική επέμβαση που εθεωρείτο έγκλημα στη Νέα Ζηλανδία. Από σήμερα, όμως, οι άμβλώσεις θα αντιμετωπίζονται, δικαίως, ως ζήτημα υγείας», δήλωσε χθες ο υπουργός Υγείας Αντριου Λιτλ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Οι συμφωνίες με προμηθευτές για μείαθεση πληρωμής υποχρεώσεων παίζουν κομβικό ρόλο στα σχέδια διαχείρισης της κρίσης που έχουν εκπονηθεί

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Νε εσι το πλείστον, οι επιχειρηματικοί όμιλοι που διαθέτουν ισχυρή ταμειακή δυνατότητα προσδοκούν να ξεπεράσουν την κρίση που προκαλεί ο COVID-19 και έχει παραλύσει την οικονομική δραστηριότητα στις χώρες και κλάδους, όπως ο τουρισμός, που εξαρτώνται από την εισερχόμενη ζήτηση. Με την πανδημία να επελαύνει για τρίτη εβδομάδα στην Ελλάδα, οι εισηγμένοι όμιλοι προσπαθούν να χαρτογραφούν την βαθιά νερά στα οποία καλούνται να βρεθούν για μία ακόμη φορά τα τελευταία δέκα χρόνια. Οι δημόσιες παρεμβάσεις επικεφαλής εισηγημένων εταιρειών παρέχουν, ως ένα βαθμό, το στίγμα για τη στρατηγική που θα ακολουθήσουν ορισμένοι από τους μεγαλύτερους ομίλους στις χώρες.

Διαχείριση κρίσης

Το σχέδιο διαχείρισης κρίσης του ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ περιλαμβάνει, κατ' αρχάς, νέες επενδύσεις, μέσω της θυγατρικής του ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή στην παραγωγή καθαρής ενέργειας, προϋπολογισμού άνω των 550 εκατ. ευρώ. Μέσα στο επόμενο

διάταγμα, η εισηγμένη θα ξεκινήσει να κατασκευάζεται αιολικά πάρκα συνολικής ισχύος άνω των 180 MW, μέγεθος που θα αυξήσει την ισχύ των νέων σχεδιαζόμενων αιολικών πάρκων της ΤΕΡΝΑ. Ενεργειακή σε άνω των 400 MW Αναφερθείς, με μήνυμά του στους εργαζομένους ο επικεφαλής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Γ. Περιστέρης, σημείωσε ότι το επενδυτικό πρόγραμμα της εταιρείας σε υποδομές κι ενέργεια υπερβαίνει τα 3 δισ. ευρώ, διαβεβαιώνοντας ότι τα δρομολογημένα έργα συνεχίζονται να υλοποιούνται.

Σε επενδυτική ετοιμότητα βρίσκεται και ο όμιλος Ελλάκτωρ, με τον διευθύνοντα σύμβουλο Αν. Καλλιτσάνση να αναφέρει, κατά την πρόσφατη τηλεδιάσκεψη αναλυτών, ότι επίκειται η υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης για τη μαρίνα Αλιγμού που θα οδηγήσει σε επένδυση ύψους 100 εκατ.

εργία για την υλοποίηση εργασιών αναβάθμισης. Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της «Μυτιληνאים», Ευ. Μυτιληναίος, σημειώνει ότι η διαφοροποιημένη δραστηριότητα που περιλαμβάνει την υλοποίηση ολοκληρωμένων έργων κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΡΕ), τη μεταλλουργία και την ενέργεια, προσφέρει σταθερότητα, σε συνδυασμό με τον μηδενισμό, έως το 2022, του δανεισμού και τη ρευστότητα άνω του 1 δισ. ευρώ. Ωστόσο, λόγω της κρίσης, αντίστοιχη τις οποίες «η δική του γενιά δεν έχει βιώσει ξανά», όπως σημειώνει ο κ. Μυτιληναίος, το επενδυτικό πρόγραμμα εκτός των εν εξελίξει έργων βρίσκεται σε αναθεώρηση.

Η «Τιτάν» ενισχύει τη ρευστότητα της σε 400 εκ. ευρώ, μέσω του συνδυασμού ταμειακών διαθεσίμων και τραπεζικών γραμμών χρηματοδότησης. Όπως ανέφερε ο διευθύνων σύμβουλος της εισηγμένης Δημ. Παπαεξεδούλου, οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές έχουν μεταβληθεί λόγω των πανδημίας, τις οποίες το μέγεθος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί και από τα μέτρα που θα λάβουν χώρες, όπως οι ΗΠΑ, αναφορικά με την πορεία υλοποίησης των έργων που βρίσκονται

Οι όμιλοι στους κλάδους του τουρισμού, των αερομεταφορών και του λιανεμπορίου αντιμετωπίζουν μέχρι στιγμής το βαρύτερο πλήγμα από τον κορωνοϊό. Η αγορά έχει ερμηνείες, οι αλυσίδες δεν γνωρίζουν πότε θα ανοίξουν ξανά τα καταστήματά τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι το σχέδιο διαχείρισης κρίσης του ομίλου Φουρλή προβλέπει ότι τα καταστήματα θα παραμείνουν κλειστά για δέκα εβδομάδες.

σε εξέλιξη. Η «Φουρλής», που ως εταιρεία λιανικής αντιμετωπίζει σημαντικές απώλειες εσόδων λόγω της αναστολής λειτουργίας των φυσικών κατα-

σπμάτων, προχωρεί στη μείωση του μηνιαίου λειτουργικού κόστους κατά 45%, στα 7 εκατ. ευρώ. Όπως σημειώνει ο επικεφαλής του ομίλου Βασ. Φουφής, υπάρχει διασφαλισμένη ρευστότητα ύψους 70 εκατ. ευρώ, με την εισηγμένη να έχει καταλήξει σε συμφωνία με τους βασικούς προμηθευτές για τη διευθέτηση των πληρωμών. Το σενάριο της εταιρείας προβλέπει ότι τα καταστήματα θα παραμείνουν κλειστά για περίπου 10 εβδομάδες, γεγονός που θα συνεπαγόταν μείωση πωλήσεων κατά 10%, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019. Ενα από τα «αναχώματα» του ομίλου είναι οι ηλεκτρονικές πωλήσεις: σε IKEA και Intersport, το 10% και 5% των εσόδων προέρχεται μέσω διαδικτυακών αγορών αντίστοιχα, τάση που βαίνει αυξανόμενη.

Η Aegean, η οποία αντίστοιχα με το σύνολο των αερομεταφορέων παγκοσμίως, βρίσκεται α- ντιμέτωπη με μία, άνευ προηγουμένου, ελαχι- στοποίηση κρατήσεων, προχωρεί σε μείωση δρο- μολογίων, περιορίζοντας κατά 90% το πτητικό της έργο. Η βασική γραμμή άμυνας στηρίζεται στα ταμειακά διαθέσιμα, ύψους 500 εκατ. ευρώ, τα οποία επιτρέπουν την κάλυψη, για σημαντική χρονική διάστημα, των μνησίων πάγιων δαπανών που κυμαίνονται από 32 έως 34 εκατ. ευρώ. Το πλάνο διαχείρισης κρίσης της αεροπορικής π- ροβλεπόμενη την επίτευξη συμφωνιών με τους προ- μετρίστες της για τη χρονική μετάθεση της απο- πληρωμής των υποχρεώσεων της και την εξα- σφάλιση επιπρόσθετων χρηματικών γραμμών χρηματοδότησης.

Η Autohellas, που παρέχει υπηρεσίες μισθώσεων αυτοκινήτων, εκτιμά ότι η πανδημία αναμένεται να επηρεάσει τη ζήτηση για βραχυχρόνιες εννοιακές λόγω της δραστηρικής πτώσης τουριστικών αρίξεων. Παρ' όλ' αυτά, η διοίκηση της εταιρείας θεωρεί ότι διαθέτει την απαιτούμενη ευελιξία λόγω συνεργειών και οικονομικών κλίμακας που επιτρέπει η παράλληλη δραστηριότητα στις βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες μισθώσεις. Η εισηγμένη, σε επίπεδο ομίλου, διαθέτει ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της τάξεως των 40,1 εκατ. ευρώ, ενώ το 2019 αύξησε κατά 20,1%, σε 46,6 εκατ. ευρώ τα ενοποιημένα κέρδη μετά από φόρους. Η Γενική Εμπορίου και Βιομηχανίας, ένας από τους μεγαλύτερους προμηθευτές βιομηχανικού και υδραυλικού εξοπλισμού σε Ελλάδα και Ανατ. Ευρώπη, αναφέρει ότι λόγω της άριστης κεφαλαιακής διάρθρωσής της θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις δύσκολες συνθήκες να και εκμεταλλευθεί ευκαιρίες που θα προκύψουν. Εκτιμά ότι ίσως ενυπάρχει από μια απαιτητική χρονιά, θεωρώντας ότι σε δύσκολες καταστάσεις «είναι ξεκάθαρα τα πλέον εκτεκμημάτα της έναντι του ανταγωνισμού».

ΗΠΑ από έντονη νευρικότητα και υψηλή μεταβλητότητα στις αγορές τις τελευταίες εβδομάδες εν μέσω αυξημένων ανησυχιών για τις επιπτώσεις του κορωνοϊού στην παγκόσμια οικονομία, ανοδικά κινήθηκαν οι παγκόσμιες χρηματιστηριακές αγορές χθες, μετά τη μαζική παρέμβαση κεντρικών τραπεζών και τα δημοσιονομικά μέτρα που δρομολογούν κυβερνήσεις διεθνώς. Στις ΗΠΑ, μετά την εκ νέου μείωση του βασικού επιτοκίου κατά 100 μ.β. στο εύρος του 0%-0,25% και την έναρξη προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, ύψους 700 δισ. δολ., η Fed ανακοίνωσε άλλο ένα έκτακτο πρόγραμμα στήριξης στις αγορές των κρισιμίων κεφαλαιών διαχειριστές διαθεσίμων για την παροχή άφθονης ρευστότητας σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις και έθεσε σε εφαρμογή προσωρινές συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων σε δολάρια ΗΠΑ (swaps) με επιτόκιο εννέα έξιες κεντρικές τράπεζες, ώστε να μετριάσει η πίεση στις χρηματοοικονομικές αγορές λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Παράλληλα, η EKT δρομολόγησε νέο πρόγραμμα παραγώγων κεντρικών και εταιρικών ομολόγων, ύψους 750 δισ. ευρώ, έως το τέλος του έτους, ενώ η Τράπεζα της Αγγλίας προχώρησε ξανά σε νέα έκτακτη μείωση του βασικού της επιτοκίου κατά 15 μονάδες βάσης, στο ιστορικό χαμηλό του 0,1%, ενώ ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει και σε αγορές περιουσιακών στοιχείων (κυρίως χρεογράφων του βρετανικού δημοσίου) συνολικής αξίας έως 200 δισ. βρετανικές λίρες. Σε δημοσιονομικό επίπεδο, οι αρχηγοί κρατών της ομάδας του G7 συμφώνησαν, σε έκτακτη τηλεδιάσκεψη, να κάνουν «ο, τι είναι αναγκαίο» ώστε για να στηρίξουν την παγκόσμια οικονομία, η Γερουσία στο Κογκρέσο ενέκρινε μέρος του προγράμματος δημοσιονομικής στήριξης τις αμερικανικές οικονομίες, αναφέροντας ότι θα συνεχιστεί να δουλεύει προς την ολοκλήρωση του συνολικού πακέτου ύψους 1,3 τρις. δολ., ενώ το Eurogroup απεφάνθη πως όλες οι εθνικές αρχές θα επιπρέψουν στους αυτόματους σταθεροποιητές να λειτουργήσουν (άμεσες δημοσιονομικές δαπάνες για περιορισμό και καταπολέμηση της επιδημίας, οικονομική στήριξη σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους), σε συνδυασμό με συντονισμένες προσπάθειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο (37 δισ. ευρώ «επενδυτική πρωτοβουλία» απόκρισης στον κορωνοϊό», 28 δισ. ευρώ από τα διαρθρωτικά ταμεία, 8 δισ. ευρώ χρηματοδότηση για 100.000 επιχειρήσεις). Σε αυτό το περιβάλλον, η μαζική στροφή των επενδύσεων σε άμεσα συσκευασίσιμα περιουσιακά στοιχεία εν μέσω της συστηχόμενης εξάλειψης του κορωνοϊού οδήγησε το αμερικανικό δολάριο σε μεγάλη άνοδο, με τον δολαριακό δείκτη DXY να ανέρχεται ενδοσυνεδριακά στις αγορές της Ασίας χθες Παρασκευή στο υψηλότερο σημείο από τον Δεκέμβριο του 2016 (102,99). Η ενίσχυση του δολαρίου έπληξε σημαντικά το κοινό νόμισμα, με την ισοτιμία ευρώ/δολάριο να υποχωρεί σε χαμηλό σχεδόν τριών ετών 1,0653 την Πέμπτη, προτού ενισχυθεί περρώς στην περιοχή του 1,0730 στις αγορές της Ευρώπης χθες, σημειώνοντας εβδομαδιαίες απώλειες στις τάξεις του 3,4%.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Ακόμα πιο γρήγορες ταχύτητες για τα προϊόντα Internet Business με τις ίδιες ή και χαμηλότερες χρεώσεις.

www.cyta.com.cy/internet-business
Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρημα

Τα κέρδη επίστρωψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει με άνοδο 1,23% έπειτα από τις μικρές απώλειες της Δευτέρας. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 47,69 μονάδες, ενώ ο Δείκτης FTSE/CySE 20 κατέγραψε ελαφρώς μεγαλύτερα κέρδη, σε ποσοστό 1,36%, κλείνοντας στις 28,34 μονάδες. Η αξία των συναλλαγών περιορίστηκε στις €158,459.

Η συνεδρία ξεκίνησε με θετικό πρόσημο, με τον Γενικό Δείκτη ξεπερνά να 48 μονάδες, στο ψηλό της ημέρας.

Ωστόσο οι πιέσεις που ακολούθησαν οδήγησαν τον ΧΑΚ σε μικρές διακυμάνσεις με εναλλαγές πότε σε θετική και πότε σε πτωτική πορεία, η οποία στην χαμηλότερη τιμή της είχε υποχωρήσει στη 47,04 μονάδες.

Μικτή εικόνα παρουσίασαν οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες. Κέρδη παρουσίασαν ο τομέας των Επενδυτικών Εταιρειών και της Κύριας Αγοράς με 2,99% και 2,50% αντίστοιχα. Αντίθετα, ο δείκτης των Ξενοδοχείων κατέγραψε απώλειες 1,25% και η Εναλλακτική Αγορά 0,50%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδια-

φών προέβλεψαν οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €69.258 (άνοδος 2,49% - τιμή κλεισίματος €0,57). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου με €56,692 (άνοδος 2,82% - τιμή κλεισίματος €0,69), της Δημητρά Επενδυτικής με €7,757 (άνοδος 3,24% - τιμή κλεισίματος €0,38), της Τοιμετοπισίας Βασιλικού με €6.561 (άνοδος 2,86% - τιμή κλεισίματος €1,80) και της Logicom με €6.465 (άνοδος 2,22% - τιμή κλεισίματος €0,92).

Από τις μετοχές που έτυχαν δια-
πραγμάτευσης, έξι κινήθηκαν ανο-
δικά, έξι πτωτικά και δύο παρέμειναν

στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μπρόντ σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (3) του Άρθρου 10 των περί Αξίων και Χρηματοπιστωτικών Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μπρόντ Αξίων) Νόμων. Η ημερομηνία έκδοσης τους είναι η 27η Μαρτίου 2020.

Ο κωδικός διαπραγμάτευσης των
ποινών τίτλων που θα εισαχθούν
στην Αγορά των Ομολόγων θα είναι
ΓΔ13Δ20/ ΤΒ13Δ20 και ο μοναδικός
κωδικός ISIN θα είναι CY0148930817.
Τα εν λόγω Γραμμάτια δεν φέρουν ε-
πιτόκιο.

Αντιμετωπίζοντας τον COVID-19 με ανθεκτικότητα
Οι αρχές λαμβάνουν αποφασιστικά μέτρα που οδηγούν τις επιχειρήσεις στην επανεξέταση της επάρκειας των μέτρων ετοιμότητάς τους. Στόχος μας είναι να βοηθάμε τις επιχειρήσεις να διαχειριστούν τους επιχειρηματικούς κινδύνους από την έξαρση του COVID-19.

www.deloitte.com/COVID-19

